

Zaupanje med ustanovitelji Slovenske hranilnice in posojilnice Kranj je povsem skopnelo

Kazenska ovadba zoper lastnike(?) obrtniške banke

Čeprav so glavni akteriji dogovoru že nazdravili z vinom, do prenosa premoženja na delniško družbo ni prišlo.

Kranj, 7. oktobra - Trinajst soustanoviteljev Slovenske hranilnice in posojilnice Kranj - mnogi ji pravijo obrtniška banka - so proti štirim, ki so se namesto 66-tih registrirali kot lastniki, vložili kazensko ovadbo zaradi zlorabe zaupanja. Na tiskovni konferenci so povedeli, zakaj so se naposled odločili, da na soodišču razčistijo "lastninjenje" obrtniške banke. Zavnili so namige o političnem ozadju (spopad med liberalci in krščanskimi demokrati v Kranju?), vsekakor pa je zelo zanimivo dejstvo, da so ustanovitelji obrtniške banke večinoma liberalci, polastnini pa so jo posamezniki, ki so v samem vrhu stranke. Gre torej za spor med "bazo" in vodstvom stranke?

Čeprav so na tiskovni konferenci politiko skušali potisniti ob stran, se ji vendarle niso mogli povsem izogniti. Blaž Vogelnik, predsednik maja letos izvoljenega upravnega odbora je sicer dejal, da ni član nobene stranke in da nikoli ni bil, Jakobu Vrečku je "ušla" pripomba, ki jo je menda izrekel Vitomir Gros, da obrtniška banka nikoli ne bo "črna", pri drugih soustanoviteljih, zlasti pri Francu Šucu, ki nas je povabil na tiskovno konferenco, pa je bilo zlahka moč zaznati razočaranje zaradi ravnanja strankarskih kolegov, ki so namesto 66-tih ustanovili "banko štirih".

Vendar se tudi Blaž Vogelnik politiki vsaj posredno ni mogel izogniti, ko je povedal, kaj se je zgodilo na zadnjem sestanku soustanoviteljev na začetku julija letos. Svojemu uvodnemu govoru je skušal podobno kot pisatelji dajejo knjigam posvetilo, se je odločal med "za poštano demokracijo", "dost man" in "politiki lažejo", se je prvi k besedi priglasil Vitomir Gros in rekel: politiki

Banka dobro posluje, so zatrili na tiskovni konferenci, in lastniški spori tega ne smejo pokvariti.

res lažejo, ampak mi pa ne. V sejni sobi so se tedaj vsi zasmehali.

In prav v tem je vsa stvar, če je g. Gros resno mislil, ko je dejal, da oni ne lažejo, potem bi se moralno dogajanje s to banko odvijalo drugače, je dejal Vogelnik. Spor je pojasnil takole: Vzemimo, da je

Kakor je znano (spomladi, ko je spor izbruhnil, smo o tem že pisali), so kot lastniki Slovenske hranilnice in posojilnice registrirani: Kmetijska zadruga Tržič (direktor Franc Sajovic), podjetje Inzaz Tržič (direktor Peter Smuk), podjetje Almetal Selca (direktor Franc Golija) in podjetje Spedor Žabnica (direktor Marija Brezar).

nekdo razvil izdelek ali ima idejo zanj, ne ve pa, kako bi ga ugodno plasiral na trgu. Zato povabi več ljudi, jih navduši zanj in predlaga, naj vsak prispeva toliko in toliko denarja, da bodo skupaj nastopili na trgu. Ko se začne dobro prodajati, tedaj publik reče, vložili ste 3.000 mark in danes vam veselo sporočam, da vam jih vracam skupaj z običajnimi bančnimi obrestmi. Tako je bilo storjeno tudi z nami, soustanovitelji Slovenske hranilnice in posojilnice Kranj.

Podrobno so nam nato pojasnili, kaj vse se je zgodilo po 2. oktobru 1990, ko so v Kranju slovensko ustanovili Slovensko hranilnico in posojilnico Kranj. Na tiskovno konferenco pa je pismo poslal tudi Peter Smuk in se podpisal kot predsednik upravnega odbora hranilno kreditne službe Slovenska hranilnica in posojilnica p.o. Več na 8. strani. ● M. Voljak

BIBA
TRGOVINA

BORZNI
POSREDNIKI
tel: 064/217-271
int. 294
fax: 212-422

ljubljanska banka
Gorenjska banka d.d., Kranj
Ko želite svojemu kapitalu dati drugačno obliko

Peter Orehar imenovan za mandatarja kranjske vlade

Nova koalicija prepričljivo zmagala, Gros pa se izmika

Kranj, 7. oktobra - Na skupnem zasedanju zborov občinske skupščine je bil danes s prepričljivo več kot absolutno večino izglasovan predlog sedmih strank, da postane mandatar kranjske občinske vlade Peter Orehar, dosedanji podpredsednik. Župan Vitomir Gros je mnenje o zamenjavi predsedstva spremenil in (kot običajno) poskrbel za svojo reklamo.

Osrednja točka skupnega zasedanja zborov kranjske občinske skupščine je bila imenovanje mandatarja za novo občinsko vlado, ki jo je zahtevalo deset poslancev tako imenovane strankarske koalicije 5 + 2, v kateri so: Slovenski krščanski demokrati, Narodni demokrati, Slovenska ljudska stranka, Socialdemokratska stranka, Zeleni Kranj in Liberalna stranka ter Liberalno demokratska stranka in Socialisti. V razpravi se je pokazalo, da so proti predlogu enotno nastopili le delegati SDP, ki so zaradi, po njihovem mnenju, slabega dosedanja dela izvršnega sveta in nedoslednosti v proceduri predlaganja, oporekali na tak način predlagani kontinuiteti s prejšnjo vladom, medtem ko so se v Liberalni stranki odločili,

da glasujejo posamezni poslanci po svoji vesti. Od skupno 105 navzočih poslancev jih je na tajem glasovanju za predlog glasovalo 75, kar je 7 več kot znaša potrebna absolutna večina (vseh poslancev občinske skupščine), 23 jih je bilo proti, 7 glasovalnih lističev pa je bilo neveljavnih.

Po razglasitvi teh rezultatov, je eden od poslancev povprašal predsednika skupščine Vitomirja Grosa, ali bo vztrajal pri svojem napovedanem odstopu, o čemer so lahko brali v nekaterih časopisih. Naj pri tem pojasnimo, da smo v Gorenjskem glasu na Odprtih stranach pretekli teden ob razmišljajih o možnem kranjskem vladnem razpletu objavili tudi dobesedno izjavo Vitomirja Grosa, v kateri pravi »ker se je naša stranka znašla v opoziciji, bom

prisiljen predlagati svojo zamenjavo, N saj si mora nova vladna koalicija, če ima v skupščini večino, izbrati tudi svoje novo skupščinsko predsedstvo«. Slovenske novice pa članek povzelle z naslovom "Gros odstopa". Na iziv je Vitomir Gros danes odgovoril: »Ne vem, kdo si je izmisli, da bom odstopil. Komunistična kamarila - za ta izraz se oproščam, danes je bil uporabljen v skupščini - trosi laži in jih lansira v medije in takrat je skonstruirala nekakšno mojo "izjavo". Za Gorenjski glas sem izjavil, da glede na to, da je v Kranju sklenjena nova koalicija petih strank bivšega Demosa in dveh strank bivše opozicije, ki je izrazila voljo, da bo, ne samo delo v vladu, temveč tudi v skupščini teklo bolje, morala ta koalicija predlagati novo predsedstvo. Liberalci pa ne odstopamo, pač pa nas morajo vreči ali zamenjati!« Več na 3. strani. ● S. Ž.

Državljanica pobuda za predsedniško kandidaturo Milana Kučana

Kučan naj ostane

Skupina skoraj 300 državljanov Slovenije, javnih, kulturnih in znanstvenih delavcev, vrhunskih športnikov in publicistov kandidira sedanjega predsednika Milana Kučana za novega predsednika na državljanški listi, za kar bodo zbrali 5000 podpisov.

Ljubljana, 8. oktobra - "Potrebujemo predsednika z globljo človeško in politično modrostjo, takšnega, ki bo v sebi združeval odločnost in strpnost, daljnovidnost in posluh za vse vrste drobnih sprotnih težav. Ker smo obenem prepričani, da imamo takšnega predsednika že sedaj, ne vidimo razloga, da bi ga bilo treba z novimi volitvami zamenjati. Pristanek Milana Kučana na takšno kandidaturo smo pridobili," je dejal na današnji časnarski konferenci glasnik skupine pobudnikov dr. Matjaž Kmecl. "Volilno kampanjo začenjam brez sredstev in bomo zato odvisni od prostovoljnih prispevkov. Sploh pa mislimo, da je skromnost lepa čednost in da volitve niso priložnost za razmetavanje," je povedal dr. Zdenko Roter, predsednik odbora za volilne aktivnosti. Kandidat Milan Kučan mora do 11. novembra zbrati 5000 podpisov podpore na posebnem obrazcu P-1, ki jih imajo pristojni občinski organi za notranje zadeve, kjer bo mogoče (tudi na krajevnih uradih) obrazec izpolniti ob predložitvi osebne izkaznice in potrdila o državljanstvu, ki smo jih prejeli vsi državljanji Slovenije. Izpolnjen obrazec bo treba poslati na naslov organizatorja volilne kampanje osebno ali po pošti na naslov Milan Kučan, Ljubljana, enota 61101, pp 250.

Dvomov, ali bo Kučan ponovno kandidiral ali ne, je tako konec. Seznam predsedniških kandidatov pa se je povečal še za eno ime. ● J. Košnek

Kako dragi bodo po novem letu obiski pri zdravnikih, v lekarnah, bolnišnicah, v kakšnih odstotkih bomo posamezne storitve morali doplačevati, kako se bomo doplačilom lahko ognili s prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem, kakšni so splošni pogoji zanj, ki so jih pripravili v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije - vse to, obenem s prvimi odgovori na vprašanja bralcev, lahko preberete na 6. strani današnjega Gorenjskega glasa. - Foto: G. Šinik

trgovina
Romana
Stara c. 9, Šk. Loka
POSEBNA PONUDBA:

● kumarice 700 g	98,00
● rdeča pesa 700 g	71,00
● paprike - fileti	114,00
● ZLATOROG pivo	39,90
● češko pivo	39,90
● Barcaffe 100 g	53,90

OBIŠCITE NAS!

Državno prvenstvo kolesarjev na dirkališču - V sredo se je v Stražišču končalo prvo državno prvenstvo na dirkališču, ki je prineslo največ uspeha kolesarjem Rogu in Krke, ki se osvojili večino zlatih odličij, dve prvi in pa vrsto drugih in tretjih mest pa so osvojili tudi domači kolesarji Save. V ekipni zasedovalni vožnji (na sliki) so za Savo nastopili: Aleš Pagon, Franci Pilar, Tomaž Poljanec in Igor Bertoncelj, ki pa v boju za tretje mesto niso uspeli premagati Celjanov. V. S., foto: D. Gazvoda

MERKUR KRAJN SALON VOZIL CIMOS - CITROËN
Gregorčičeva 8, Kranj
telefon: 064/211-380

**VSA VOZILA CITROËN
V TEH DNEH PO POSEBNO
UGODNIH CENAH!**

V soboto, 10. oktobra, ob 19.30 uri, bo v Prešernovem gledališču Kranj zaradi velikega zanimanja uspele komedije Raya Cooneya ZBEŽI OD ŽENE, predstava za IZVEN.

GORENJSKI GLAS
100×VEC

2

STR. 17

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Davor Jentzle

MARKO JENŠTERLE

Netlakovana pot v Evropo

Farani cerkva Sv. Janeza Nepomuka v Razkriju, ki se že dalj časa tako vneto borijo za slovensko besedo, so, širše gledano, le ena od strateških točk v zapletenih pogajanjih med Slovenijo in Hrvaško. V župniji Razkrije resda živi kar 90 odstotkov Slovencev in okoli 5 odstotkov Hrvatov, vendar to slovenski vernikom prav nič ne pomaga pri uveljavljanju njihovih pravic. Tako milostno dobivajo le eno nedeljsko mašo, Hrvati pa dve. Jugoslovenska zgodovina se je poigrala tudi z Razkrijem, saj položaj tamkajšnjega župnika ureja zagrebška nadškoftija in ne mariborska škoftija. Z drugimi besedami povedano - cerkvene meje se nikakor ne ujemajo z državnimi.

Problem v Razkriju je teoretično sicer zelo enostavno rešljiv. V faro naj pride slovenski duhovnik, ki naj mašuje v slovenščini. Vendar je vse bolj verjetno, da ga bodo reševali po drugi, precej daljši, poti v okviru pogajanj o mejah med Slovenijo in Hrvaško. Ta daljša pot pomeni, da bi šele po koncu teh pogajanj (kdaj in kako se bodo končala, je še velika uganka) na državnem tajništvu v Vatikanu Slovenija vložila uradni predlog za prehod župnije iz jurisdikcije zagrebške škoftije pod jurisdikcijo mariborske. Slovenija je v tej zvezi preko svojega veleposlanika v Rimu Vatikanu že izročila vso potrebno dokumentacijo.

Na plečih male obmejne slovenske vasice bi se tako merila diplomacija dveh sosednjih držav. S tem pa smo tudi pri bistvu zapleta. Odnos med Slovenijo in Hrvaško so se v zadnjem času precej poslabšali, predvsem zaradi nerešenih mej. Zato sedaj vsaka stran išče čim več nasprotnikovih slabosti, s katerimi lahko argumentirano nastopa v pogajanjih. Hrvati so na tem področju precej bistvenega ne morejo odvzeti. Najmočnejši argumenti, ki ga imajo v rokah, je meja na morju, s katero lahko našim ribičem prepričijo plovbo do mednarodnih voda. Zaradi tega se že sedaj obnašajo tako, kot da je Jadranško morje njihovo, čeprav pogajanja o mejah niti slučajno še niso končana. V tem smislu Hrvatje torej uporabljal taktiko, ki so se je od Srbov naučili iz vojne. Tudi Srbi se zavzeli ozemlje in se šele nato začeli pogajati. Vendar Hrvati v tej svoji agresiji pozabljajo na to, da bi moralno biti v njihovem dolgoročnem interesu imeti čim boljše odnose s severno sosedo. Na jugu so si pot v svet zaprli s Srbi, zdaj si ga še s Slovenci. Pri tem pa je vsakomur jasno, da bo Hrvaški za preživetje po vojni veliko pomembnejša komunikacija z Evropo kot z Balkanom.

Slovenska politika lahko številnim, vendar majhnim, hrvaškim provokacijam nasproti postavi eno samo, ki je za Hrvate življenskega pomena. Gre za gradnjo avtoceste od Šentilja do Zagreba, ki bo glavna povezava Hrvaške z Evropo. In ker imamo v rokah tako močan adut, bi se morali na enak način obnašati tudi v pogajanjih z našimi južnimi sosedji.

Očitno je, da Tudman s svojim štabom ne misli popuščati, v kar nas preprizujejo zapleti v zvezi s hrvaškim veleposlanikom v Sloveniji. Nesojeni veleposlanik dr. Tomac je v zadnjem času v slovenskih medijih pojasnil spore med njim in Tudmanom. Vse kaže, da se je hrvaški predsednik zaradi mejne problematike odločil v Slovenijo poslati poslušnega diplomata, ki bo vestno izvrševal njegovo (se pravi HDZ-jevsko) ortodoksnou politiko. Dr. Tomac je bil za sprotno reševanje problemov med Slovenijo in Hrvaško. Dogodki pa kažejo, da hrvaški obalstvo v tem trenutku ni do tega, da med nami in njimi ne bi bilo spornih točk.

Novo enoumje, ki se je pri njih po padcu komunizma še posebej uveljavilo, tako v odnosih do Slovenije dobiva nove dimenzije. Tudman si sicer z agresijo lahko Hrvaško poveča za nekaj dodatnih kilometrov, vendar pri tem pozabljaja, da mu nekaj vasi več na Hrvaškem prav nič ne pomaga, če ima zaprto pot do Evrope.

STRANKARSKE NOVICE

Opozicijske parlamentarne stranke

Pomisliki krščanskih demokratov

Ljubljana, 6. oktobra - Že v ponedeljek je bil načrtovan spopad sporazuma opozicijskih parlamentarnih strank o sodelovanju pred volitvami in po njih in o oblikovanju vlade po morebitni zmagi na volitvah. Vendar je bil podpis preložen na včeraj (četrtek), ker so si vzeli krščanski demokrati čas za premislek. Krščanski demokrati pravijo, da je skupna volja po sodelovanju Slovenskih krščanskih demokratov, Slovenske ljudske stranke, Narodnih demokratov in Liberalne stranke dosežena, vendar mora strankino vodstvo oceniti predvsem sodelovanje pri oblikovanju nove vlade v primeru zmage. Liberalna stranka očita SKD takširanje in terja jasen odgovor, Narodni demokrati pa menijo, da je takšna koalicija brez krščanskih demokratov nesmiselna. Koalicija računa še na sodelovanje Slovenske gospodarske stranke, Domovinske stranke in Slovenske obrtniško-podjetniške stranke. Narodni demokrati so tudi pozvali k bojkotu tokratne seje skupščine, če vlada ne bo dodelila sredstev za delo stranke. ● J. K.

Socialno demokratska prenova (SDP) Slovenije

Ženske so zapostavljene

Ljubljana, 5. oktobra - Ženske predstavljajo 51 odstotkov slovenskega prebivalstva in 46 odstotkov zaposlenih in ustvarjajo skoraj polovico družbenega proizvoda države, vendar niso enakopravno sodelujoči pri odločanju v javnem in političnem življenu, poudarja Socialno demokrata prenova Slovenije. Stranka si bo prizadevala za 30-odstotno udeležbo žensk v javnem in političnem življenu, za laično in kakovostno vzgojo otrok, za gmotno varnost družine, za univerzalni otroški dodatek in za enakopravno zasedenost žensk v parlamentu. V Slovenije naj bi bilo okrog 10 odstotkov družin na robu revščine. Z zajamčeno plačo lahko preživi le en človek. ● J. K.

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Zadnja dva "volilna zakona" razburjata poslance

Čigavo bo partijsko premoženje

Zakona o političnih strankah in zakona o volilni kampanji parlament v sredo ni uspel sprejeti, prav tako pa je bil deležen hudih kritik osnutek zakona o vladi.

Ljubljana, 9. oktobra - Predvsem je imel v sredo slovenski parlament največ opraviti s sprejemanjem dnevnega reda, usklajevanjem zadnjih dveh zakonov iz paketa volilne zakonodaje (o strankah in volilni kampanji), preštevanjem glasov in nazadnje s sklepčnostjo. Največ vroči krvi je povzročilo dopolnilo zborov občin, da mora vse premoženje bivših družbenopolitičnih organizacij, Zvez komunistov, Socialistične zvezne in ZSMS, preiti v lastništvo občin oziroma države, ne glede, če je bilo, mišljeni so predvsem prostori, že dano v najem ali prodano.

Partija po sodbi predlagateljev, predvsem Danijela Starmana in Vitomirja Grosa, še ni razlaščena, zato je treba tak sklep zapisati v zakon in tako postaviti vse politične stranke v enakopraven položaj. Pri glasovanju o tem dopolnilu na skupni seji vseh zborov se je zapletlo, saj je bilo oddanih skupno več glasov, kot je bilo poslancev v dvorani. Vrstile so se prekinitev in posvetovanja,

Skupščina naj preneha zasedati

Postanca v zboru občin Daniel Starman in inž. Vitomir Gros sta predlagala, da parlament do volitev ne bi več zasedal. Predvolilni čas pa nujen mnemu onemogoča normalno delo parlamenta. Po buda ni bila sprejeta.

nazadnje pa je vodstvo skupščine odločilo, da je bilo dopolnilo izglasovano s 77 glasovi za, 61 proti in 22 vzdržanimi. Ko pa je bilo treba glasovati o zakonu kot celoti, zbori niso bili več sklepčni. Tako se je glasovanje o zakonu o političnih strankah in volilni kampanji, kjer je sporno plačano ali brezplačno objavljanje volilnih sporočil in prepoved uporabe arhivskih posnetkov preneslo na četrtek (včeraj), ko je bila za 10. uro sklicana skupna seja.

Predlog za izdajo zakona o vladi z osnutkom zakona je bil

sporen. Prvič zaradi postopka, saj je vlada predlagala združitev prve in druge faze, za kar sta dva zborila bila, eden pa ne, drugi pa zaradi vsebine. Bistvene pripombe so bile: vlada je prevelika in bi bilo dovolj 9 ministrov in predsednik, ni dovolj razvidna njenja politična in strokovna funkcija kot vrh državne uprave, nova zasnova vlade pa ni v skladu z družbenimi varčevalnimi težnjami, kjer mora svoje prispevati tudi državna uprava. V razpravi o predlogu zakona o odkupu terjatev do Iraka in Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena so nekateri poslanci menili, da je treba v zakon vključiti tudi terjatev do Rusije, Kube in Srbije. Predstavniki vlade pa so ugovarjali, da bi bila to potuha gospodarstvu. Zakon je še daleč od sprejema. Enako velja tudi za predlog zakona o obrestni

Grožnja z bojkotom

Poslanci opozicije so zagrozili z bojkotom seje, če Narodni demokrati stranki ne bodo dodeljena zahtevana sredstva iz proračuna. Po pogovoru z vlado je bil dosežen sporazum in napovedanega bojkota udeležbe ni bilo.

meri, kjer skupina poslancev z dr. Ludvikom Toplakom načelu terja drastično znižanje obrestnih mer, in z predlog zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Zakon o obrestni meri so nasprotovali predstavniki vlade in banke Slovenije, saj bi to izničilo uspešne vlade na monetarnem področju, sploh pa tak zakon ni potreben, saj so tudi ukrepi vlade naravnani v to smer. Ta zakon je bil v dveh zborih zavrnjen. ● J. Košnjek

Pripravljen načrt zdravstvenega varstva

(STA) Ljubljana, 5. oktobra - Delovna skupina ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo je septembra dokončala osnutek plana zdravstvenega varstva Slovenije do leta 2000, je na novinarski konferenci povedal minister dr. Božidar Voljč. Osnutek bo pred vladno in skupščinsko obravnavo pretresla še skupina strokovnjakov.

Načrt zdravstvenega varstva do leta 2000 sestavlja globalne usmeritve, ki bodo osnova za pot in smer slovenskega zdravstva v prihodnjih letih. Vsebuje cilje Svetovne zdravstvene organizacije (Zdravje vsem do leta 2000), strokovne osnove, program in politiko pospeševanja zdravja, merila za postavitev mreže javne zdravstvene službe in ekonomski položaj ter financiranje zdravstvenega varstva.

V. d. direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Franc Košir pa je prikazal gmotni položaj slovenskega zdravstva, zavod je septembra s prispevki dobil 8,3 milijarde tolarjev, kar je za 300 milijonov manj kot avgusta. Denarja je manj, ker imajo mnoga podjetja blokirane račune, nekaterim pa so iz tega razloga prispevki tudi odpisani. Povedal je tudi, da je zavod za zdravstveno zavarovanje septembra začel izvajati popis zavarovanih oseb v Sloveniji, ki bo ugotovil, ali je 2,3 milijona zavarovanih oseb pravilno prijavljenih v zdravstveno zavarovanje in če imajo še lastnost zavarovanec.

V. d. direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Franc Košir pa je prikazal gmotni položaj slovenskega zdravstva, zavod je septembra s prispevki dobil 8,3 milijarde tolarjev, kar je za 300 milijonov manj kot avgusta. Denarja je manj, ker imajo mnoga podjetja blokirane račune, nekaterim pa so iz tega razloga prispevki tudi odpisani. Povedal je tudi, da je zavod za zdravstveno zavarovanje septembra začel izvajati popis zavarovanih oseb v Sloveniji, ki bo ugotovil, ali je 2,3 milijona zavarovanih oseb pravilno prijavljenih v zdravstveno zavarovanje in če imajo še lastnost zavarovanec.

Socialisti občine Škofja Loka

Novo vodstvo

Škofja Loka, 7. oktobra - Danes je bil v Škofji Loki redni letni članski sestanek občinskega odbora Socialistične stranke, na katerem so obravnavali priprave na volitve in izvolili novo vodstvo. Za kandidata za Državni zbor slovenskega parlamenta so za obe volilni enoti v občini Škofja Loka evidentirali predsednika Socialistične stranke Slovenije Viktorja Žaklja, za Državni svet pa je dogovorjeno predvolilno sodelovanje s še tremi strankami (SDSDS, DS in ZS) v volilni enoti, ki obsegata tri občine (Škofja Loka, Kranj in Tržič). V razpravi, ki se je iz republiškega vodstva udeležil tudi Primoz Hainz, so ugotovili, da bodo v času volilne kampanje zopet zadrgre s prostorom za plakatiranje, zato so sklenili, da krajevnim skupnostim predlagajo ureditev dodatnih površin. Kasneje bi to lahko izkoristili za komercialno oglaševanje.

Izvolili so tudi novo vodstvo občinskega odbora. Predsednik je postal Andrej Perko, namestnica predsednika pa Milena Sitar. ● S. Z.

Naše šolstvo po letu 1990

Škofja Loka - V soboto, 10. oktobra, bodo imeli škofjeloški krščanski demokrati v gosteh predsednika slovenske stranke Lojze Peterleta. Ob 10. uri bo na Mestnem trgu shod krščanskih demokratov iz škofjeloške občine, na katerem se bodo med drugimi predstavili krajevni odbori SKD, govoril bo Lojze Peterlet, shod bo popestril tudi bogat kulturni program, ki se bo začel že ob dežetih z nastopom pihalne godbe. DOB 12. uri bo v dvorani šolskega centra na Podnu okroglo mizo z naslovom Naše šolstvo po letu 1990. Svoje poglede na šolstvo bodo predstavili Lojze Peterlet, dr. Slavko Gaber, dr. Peter Venczel, Vincencij Demšar in Andrej Glavan. Po okrogli mizi bo ob 13.30 Lojze Peterlet na tiskovni konferenci predstavil osnovne cilje in namene stranke pri decembriških volitvah. ● H. J.

Lačnih delavcev obljube ne nasitijo

Ljubljana, 7. oktobra - Na današnji seji je Sindikat tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije ocenil socialni in materialni položaj zaposlenih v teh dveh panogah. Kriza se poglablja, in sicer zato, ker se kolektivne pogodbe izpolnjujejo v povprečju samo 50 do 60 odstotkov, ker je vsak dan več delavcev na čakanju in med presežki, ker nihče ne spoštuje delovnopravne zakonodaje, ker so inšpekcije dela pasivne, poslovodne strukture pa samovoljne, ker delavce ženejo, da delajo prek polnega delovnika mimo spoštanja zakonskih določil.

Zaradi vsega tega sindikati pozivajo ministrstvo za delo, naj poostri nadzor nad spoštanjem delovnopravne zakonodaje v podjetjih, vlado in Sklad Republike Slovenije za razvoj pa, naj pohitijo s prestrukturiranjem tistih podjetij, ki so se prijavila na natečaj. Razmere so resne, trdijo sindikati, zato naj njihove želje upoštevajo, sicer utegne socialna bomba potiči prav pred volitvami. Politične stranke pa je sindikat ob tej priložnosti spomnil, da obljube ne nasitijo lačnih delavcev.

STRANKARSKE NOVICE

Socialdemokratska stranka Slovenije

Slovenija naj odločno ukrepa

Ljubljana, 6. oktobra - Stranka je ogrožena nad početjem hrvaške policije v Piranskem zalivu, kar kaže, da Hrvaška uveljavlja svojo suverenost nad območjem, kjer meja še ni določena. To tudi kaže, da Zagrebu ni do strpnega reševanja problemov. Določeno vprašanje bo treba internacionalizirati, na državni ravni pa sprejeti ukrepe za varnost in zaščito slovenskim državljanom, še posebej pa ribičem. Slovenija naj se odločne spopadi s hrvaško samovoljno. Vodstvo Socialdemokratske stranke Slovenije pa se je v Ljubljani sestalo s slovensko sekcijo Socialistične stranke Italije. V slovenski delegaciji so bili dr. Jože Pučnik, Vito Drag Pukič, dr. Janko Prunk, v italijanski pa Filibert Benedetič, Bogo Samšič, Rudi Pavšič in Branko Pahor. ● J. K.

Narodna demokratska stranka

Zloraba grba

Ljubljana, 6. oktobra - V nekaterih slovenskih časopisih je bil objavljen oglas za knjigo dr. Dimitrija Rupla Skrivnost države. Njordini demokrati protestirajo, ker je bil v oglas objavljen grb države, kar je neupravljeno izkoriscanje grba v zasebne, komercialne namene. Javni tožilec naj zato ukrepa. To je ena od mnogih predvolilnih agresivnih potez Demokratske stranke. ● J. K.

IZ GORENJSKIH PARLAMENTOV

S seje kranjske občinske skupščine

Kranjski radio tudi tokrat brez organa upravljanja

Zbor združenega dela sumi in zahteva pojasnila iz vroče radijske zgodovine, družbenopolitični zbor pa glasuje kar dvakrat, tokrat soglasno.

Kranj, 7. oktobra - Kljub več kot dvournem skupnem zasedanju so zbori kranjskega parlamenta na ločenih zasedanjih obravnavali še 13 oz. 14 točk dnevnega reda, pri čemer je bil ponovno zbor združenega dela najučinkovitejši, družbenopolitični zbor pa še zaradi dolga iz prejšnje seje, ki je bila nedokončana in prekinjena, tudi tokrat ni uspel seje dokončati.

Zbor združenega dela je poleg točk, ki so bile na dnevnem redu, dodatno uvrstil tudi pobudo izvrsnega sveta, da ponovno glasujejo o organu upravljanja Radia Kranj, ki na tem zboru že dvakrat ni bil izglasovan. Tudi tokrat so poslanci zahtevali nekatera dodatna pojasnila in izražali svoj sum v nenečini medstrankarski sporazum, zato so glasovanje, ko je kazalo, da bo pozitivni izid ogrožen, preložili. Sicer pa so

uspeli obravnavati vse točke dnevnega reda - kar pet je bilo točk s področja urejanja prostora - in jih z nekatерimi pribombami tudi vse sprejeli.

Razprava na Zboru krajevih skupnosti se je tokrat zaradi številnih razprav in pripomemb zavlekla najdlje. Edina točka dnevnega reda, ki ni dobila soglasja, je bila razšrešitev doseganega komandirja Policijske postaje Kranj in imenovanje novega. Poslanci so ocenili, da

jim Ministrstvo za notranje zadeve vsljuje svoje rešitve in jih postavlja pred izvršeno dejstva (novi komandir je z delom že začel), zato je, kot je dejal eden od delegatov, vprašanje njihove možnosti, da se temu upro in zahtevajo pravočasno reševanje in upoštevanje njihovega vpliva.

Družbenopolitični zbor je imel iz zadnjih prekinjenih seje še 5 neobravnavanih točk in zlasti pri delegatskih vprašanjih in odgovorih - ta točka je običajno, ker je na koncu dnevnega reda, zaradi neslepčnosti okrnjena - je bilo tokrat nekaj nadoknadjenega. Tudi na tej seji kadrovske zadeve niso bile

rešene: ni bilo soglasja k imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja, še bolj pa se je zapletlo z imenovanjem upravnega odbora skladu stavbnih zemljišč. Po številnih pravnih razčiščevanjih na sami seji ter pregledovanjem statutov in celo zakona, je bilo namreč ugotovljeno, da dosežen je upravni odbor, ki mu je mandat potekel junija, deluje povsem nepooblaščeno in nezakonito, zato so za skrbnika nad zakonitostjo in podpisovalca ter odredbodajalca določili predsednika občinske skupščine. V veliki vremeni (in ne dovolj jasnom gradivu), da bi končno rešili položaj na kranjskem Radiu, pa so ponovno na dnevnem red uvrstili glasovanje o organu upravljanja - in ga soglasno izglasovali, čeprav so to storili že na predzadnji seji. Ker so s pozno uro tudi moči poslanec začele ushati, so se tudi tokrat - že na tretji seji zapored - odločili za prekinitev seje. Da to ne bi vplivalo na izplačilo regresov k krmirom (4 tolarje pri kilogramu), so točko o odpravljanju posledic suše obravnavali prednostno in predloge tudi sprejeli. ● S. Z.

Demokrati o problemih radovališke srednje šole

Ukinitev ekonomiske usmeritve je bila napaka

Občinski minister za šolstvo Janez Zupan trdi: "Občina je lokacijo za novo šolo zagotovila, na potezi je republika."

Radovaljica, 6. oktobra - Demokrati, med kateri so bili tudi predsednik stranke Igor Bavčar, član predsedstva Jelko Kacin in republikanski poslanec Tone Kramarič, so se na torkovem pogovoru o problematiki Srednje gostinsko-turistične šole Bled zavzeli za to, da šola spet dobi nazaj z letosnjim šolskim letom ukinjeno ekonomsko usmeritev in da čimprej reši prostorsko stisko.

Za kako hudo stisko gre, dovolj povesta podatka, da pouk poteka na osmih lokacijah in da pride na učenca povprečno 2,17 kvadratna metra šolskega prostora oz. več kot štirikrat manj kot v osnovnih šolah radovališke občine. In kdo je za to kriv? "Če sem morebiti jaz, takoj odstopim. Ko pridem na občino, mi pravijo, da je šola republiška ustanova; ko pa premem na republiko, pravijo, da je radovališka občina ena redkih, ki ni ničesar pripravljena prispetati za šolo," je dejal rav-

natelj šole Jože Pogačar in poudaril, da je radovališka občina med tistimi v Sloveniji in na Gorenjskem, ki najmanj dajkov šolajo doma. V kranjski se jih šola doma 58 odstotkov, v Škofjeloški 46, v radovališki le 23 odstotkov.

Jože Rebec, pomočnik načelnika za gospodarstvo in družbene dejavnosti, je povedal, da je republiško ministrstvo za šolstvo in šport sprejelo program za izgradnjo šole s 34 do 37 oddelki oz. za skupno 1200 dijakov. Občina je za tako

veliko šolo preverila več lokacij na Bledu in v Radovaljici, vendar je, potem ko ni našla primerne, republikanski predlagala, da bi povečali in posodobili sedajo srednjo ekonomsko šolo v Radovaljici in zgradiči novo gospodarsko šolo med vrtcem in zavarovalnico. Občinski minister za šolstvo Janez Zupan je dejal, da so se za takšen predlog odločili iz pedagoških, prostorskih in drugih razlogov, predvsem pa zaradi sklepa občinske skupščine, da je v Radovaljici treba ohraniti ekonomsko usmeritev šolanja. Učencev, ki bi želeli obiskovati ekonomsko srednjo šolo, je namreč v občini dovolj. V prihodnjem šolskem letu, na primer, bi se jih želelo vpisati na to šolo 53.

Predsednik jeseniške občine ugotavlja:

Na uradu za begunce bi lahko zaposlili 30 ljudi

Jesenice, 8. oktobra - Predsednik jeseniške občine dr. Božidar Brdar pravi, da od Urada za priseljevanje in begunce v Ljubljani ne sprejema nobenega izgovora več. Delajo z veliko denarja in lahko bi zaposlili nove ljudi, če dela ne zmrejo. Kakšen je sploh status beguncev pri nas?

Predsednik jeseniške občinske skupščine dr. Božidar Brdar je Uradu za priseljevanje in begunce v Ljubljani poslal pismo, v katerem urad seznanja s problematiko beguncev v jeseniški občini. V pismu predsednik jeseniške skupščine med drugim pravi, da je na Jesenici glede na številno prebivalstvo največ beguncov. Republiški urad za priseljevanje ima stike le z begunkškim centrom, zato prihaja do nekaterih nejasnosti. Predsednik občine urad tako sprašuje, kaj se šteje za vodstvo centra in kakšna pooblastila ima vodstvo centra, kakšno vlogo imajo člani občinske delovne skupine za namestitev v oskrbo, kdo nadzruje delo in gospodarnost firme NOVISTA, ki skrbijo za begunce v centru in zakaj urad v Ljubljani o samem delovanju ne obvešča predstavstva občine in izvršnega sveta jeseniške občine?

Pri tem navaja dva problema. Urad sprašuje, kako name-

rava organizirati na Hrušici ogrevanje, saj so barake lesene in so bile ob ustanovitvi centra že predvidene za rušenje. Za šolanje begunkških otrok ni več v centru in več v mestu nobenih pogojev. Predlaga, da se begunci namestijo bodisi v trdnejše zidane stavbe ali pa v tuji!

Predsednik jeseniške občinske skupščine se sprašuje, čemu ni od Urada za priseljevanje nobenega odgovora, prav tako pa vsaj doslej ni bilo nobenih pojASNIL, kakšne so sploh pravice beguncev v centru. Presenečen je nad dejstvom, da je v Uradu za priseljevanje sistematiziranih 30 delovnih mest, zaposleni pa jih je le pet, ki vztrajno trdijo, da so preobremenjeni. Dr. Božidar Brdar pravi: »Če v Republiki Sloveniji živi 10 tisoč beguncev v begunkških centrih in če so stroški njihovega bivanja 500 tolarjev dnevno, znese to v Sloveniji na mesec 5 milijonov tolarjev ali približno 0 tisoč nemških

Skratka: Urad za priseljevanje in begunce v Ljubljani bo enkrat moral s podatki na dan, kajti nevzdržno že postaja, da ne odgovarjajo na vprašanja oziroma se stalno izgovarjajo, da so kadrovsko prešibki in zelo obremenjeni... ● D. Sedej

Seja jeseniškega izvršnega sveta

Begunci iz zbirnega centra?

Jesenice, 8. oktobra - Stranka demokratične akcije predlaga, naj se ukine status begunca tistim osebam, ki so vojaški obvezniki. Solo obvezni begunkški otrok je toliko, kolikor jih obiskuje osnovno šolo na Koroski Beli. Ni možnosti, da bi oddelke razporedili po jeseniških šolah.

Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so veliko pozornosti namenili poročilu o delu delovne skupine za namestitev in oskrbo beguncev iz Bosne in Hercegovine.

V jeseniški občini je bilo registriranih septembra skupaj 2262 beguncev in sicer največ ženskih in otrok. 1662 beguncev je pri družinah, 463 pa v zbirnem centru na Hrušici. Pri občinskem odboru Rdečega kriza je bila imenovana delovna skupina, ki je obiskala in obravnavala socialni položaj vseh družin - teh pa je 760 - pri katerih so nameščeni begunci. Na osnovi pregleda stanja so potem delili prehrambene pakete.

Zbirni center na Hrušici vodi številna ekipa - pet receptorjev in vodja centra. Ugotavljajo pa, da vodstvo centra še nima vseh navodil, ki bi jih moral

S seje kranjske vlade

Matičnost knjižnice je ogrožena

Kranj, 7. oktobra - Tokrat se je od porabnikov občinskega proračuna iz vrst družbenih dejavnosti znašla na dnevnem redu obravnavatev kranjske vlade Osrednja knjižnica Kranja, ki kljub velikim prostorskim zagatam neprestano širi svoje dejavnosti. Obljubljena je bila vsa pot.

Razveseljiv je podatek, da se je izposoja v Centralni knjižnici v Kranju v zadnjih desetih letih povečala za dobro tretjino od 336.000 v letu 1981 na 458.000 v lanskem letu. Da so k temu prispevale tudi zaostrene materialne razmere, je razumljivo, manj pa je prav, da se pri izposoji knjig v obliki članarine, izposojevalnine in zamudnine to vse dražje zaračunava. To namreč, kot je zatrdil prisotni direktor Antol Stern, predstavlja krijeveno eno osnovnih načel UNESCOA, da mora biti v javnih knjižnicah prebivalcem knjiga dostopna brezplačno. Kot velik uspeh in dosežek v kranjski knjižnici štejejo pridobitev sodobne računalniške opreme, ki omogoča poseganje v mednarodno kataloško mrežo, le strošek optičnega kabla za povezavo med računalniki na dveh lokacijah te knjižnice v Kranju niso zmogli. Izvršni svet se je tokrat obvezal, da bo ta izdatek pokril.

Na tokratni seji je bil kranjski vladu predložen tudi pregled dejavnosti in programov, ki naj se jih predlaga v sofinanciranje iz republikega proračuna. Z gradivom niso bili zadovoljni, saj so ugotovili, da gre le za zbirke želja, brez širšega družbenega proučitve in selekcije, vprašljivo vrednoten (nekateri svoje programe vrednotijo celo v markah!), ki lahko pomeni dodatne - nedogovorjene obveznosti občinskega proračuna. Zato naj gradivo prouči skupščinska komisija za kulturo, pred kandidaturom na republiko pa naj se preveri tudi možnosti za "domač" delež.

Tudi sicer bi lahko rekli, da je predstavitev predvsem materialnih problemov knjižnice naletela na ugoden sprejem. Zaradi hitrega porasta zlasti materialnih stroškov, so si v knjižnici obetali izgubo (3 milijone tolarjev ob koncu leta), vendar so tokrat dobili zagotovo, da bodo tudi zneski iz renomacije občinskega proračuna potrjeni. Največji problem pa so prostori: knjižnica deluje na dveh lokacijah in nujno bi bilo najti primerne prostore, kjer bi bilo mogoče urediti vse tri oddelke te knjižnice. Slišali smo, da je od treh možnosti: novogradnja (kare A), adaptacije dvorane v Delavskem domu in prostori v nekdanjem Domu JLA, slednja varianca najboljje, čeprav še vedno niso razčiščeni odnosi z Ministrstvom za obrambo. Ta organ si namreč dom lasti in zanj zahteva najemno. Kranjčani pa so prepričani, da so dom izgradili sami in jim zato tudi brezplačno pripada. Dom bi za to dejavnost morali temeljito obnoviti, saj specifične (zelo velike obremenitve) zahtevajo, poleg drugih adaptacij, predvsem tudi ureditev nosilnosti.

Omenjena pa je bila tudi problematika izposojevalni po krajevnih skupnostih. Dogovor, da KS v svojih prostorih zagotavlja tudi ogrevanje in oskrbo, se v nekaterih podira. V Preddvoru celo tako daleč, da je podružnica knjižnice v tem kraju zaprta. Če ne bo sporazuma, ali ne bo občina prevzela teh novih stroškov, čaka taka usoda še nekatere. ● S. Z.

Iz seje izvršnega sveta občine Tržič

Raznolika problematika

Na torkovi seji so člani izvršnega sveta največ časa namenili problematiki restavracije Škorpijon in ob tem kaljenju nočnega miru, ukvarjali pa so se še sklepni Gorenjski lekarji Kranj in Osnovnega zdravstva Gorenjske Kranj ter s predlogom razdelitve nerazporejenih sredstev proračuna za leto 1992 - te bodo v obliki finančne pomoči dobili Združenje vojaških vojnih invalidov za obisk najstarejših in najbolj bolnih članov, krajevne skupnosti Pristava, Križe, Senič in Sebenje za privredne ob krajevnem prazniku in Osnovno šolo Krize.

Člani izvršnega sveta so se odločili, da zaradi tega, ker je lokal v centru mesta, ni primeren za opravljanje dejavnosti nočnega bara, saj že sedaj, kot sta povedala predstavnika policije in inšpekcijskih služb, prihaja pri poslovanju restavracije do mnogih nevsečnosti, kot so vijenje mladoletnikov, osebje, ki ni niti zdravniško preglejeno, niti drugače usposobljeno za to delo. Lokal, ki bi po predpisih moral biti odprt le do 23. ure, pa je, predvsem ob koncih tedna, hrupno poln do zgodnjih jutranjih ur.

Izvršni svet je v informacijo dobili tudi osnovne finančne rezultate gospodarjenja zasebnih podjetij v prvem polletju letosnjega leta, ki jo je posredoval oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti, pogovarjali pa so se tudi o dodatni zaposlitvi delavcev v Centru za socialno delo v Tržiču ter o natečaju za dodelitev prostora, ki je v lasti Občine Tržič: poslovni prostor bo na podlagi anonimnega razpisa dobil najboljši ponudnik, ki ga bo izbrala posebna komisija.

Obravnavo poročila o denacionalizacijskih zadevah so preložili na naslednjo sejo. ● M. A.

sko naselje pa je mogoče ogrevati le z električno. Po oceni strokovnjakov bi morali za stroške ogrevanja mesečno odšteti kar milijon in 300 tisoč tolarjev. Postavlja se tudi vprašanje o smotrosti vlaganja, saj je večino od 170 termoakumulacijskih peči potrebovani.

Ostajajo pa tudi nerešena vprašanja v zvezi z dopisom občinskega odbora SDA, ki predlaga, da naj status begunca prenehaja veljati za tiste osebe, ki so vojaški obvezniki. Ne ve se tudi natanko, katera pooblastila ima in kaj se sploh šteje za vodstvo zbirnega centra. Na Jesenicih pa na sploh trdno vztrajajo na stališču, da je treba begunce razseliti iz zbirnega centra v trdnejše zidane stavbe ali v tuji. ● D. Sedej

Praznik v Lomu - V nedeljo bo v krajevni skupnosti Lom v tržiški občini krajevno praznovanje pod imenom Lomski semenj. Ob 10. uri bo najprej v prenovljeni cerkvi v Lomu slavnostna sveta maša, ki jo bo vodil nadškof Alojzij Turk, po maši pa bo pred cerkvijo igrala tržiška godba na pihala. Po svečanosti pred cerkvijo se bo praznovanje nadaljevalo pri Domu kranjanov Lomu, kjer bo med drugim tudi blagoslovitev opreme in gasilskega doma. V kulturnem programu bodo nastopili člani pevskega zbora iz Loma. Praznovanje pa se bo nadaljevalo s pogostitvijo in veselim srečanjem kranjanov. - A. Ž.

Razvoj podeželja

Po dveh urah in uvodnih razlagih na srečanju s predstavniki ministrstva za kmetijstvo, firme Gavra, predstavniki sekretariata za gospodarstvo kranjske občine in pospeševalne službe je bila kar številni ekipi predstavnikov vasi Adergas s predsednikom krajevne skupnosti Velesovo Francijem Čebuljem v kranjski občini slika že precej bolj jasna o tako imenovanem namenu in pomenu celovitosti razvoja podeželja in vasi - CRPOV. Gostje so ocenili, da je Adergas prav gotovo dober predlog, ki je prišel iz kranjske občine, da se vključi v projekt pod okriljem ministrstva za kmetijstvo.

Dogovor je seveda bil, da bodo na programu začeli delati in že prva mnenja so tako razlagale kot domačine prepričala, da je pot prava in da bi bilo možnost škoda zamuditi. Zanimanje za tovrstne projekte v Sloveniji je nenazadnje vsak dan večje in tudi krajev, ki so tako ali drugače recimo podobni Adergasu, prav gotovo ni malo. Čeprav sta po oceni podeželje in vas v minulem obdobju že veliko izgubila in marsikje škode ne bo moč popraviti, ali pa vsaj ne zelo hitro, je ocena bavarških strokovnjakov, ki sodelujejo z našimi, marsikje podobna tudi rahli zavisti, kako je Slovenija pravzaprav še vedno lepo ohranjena ob tem, ko je morda predvsem zanemarjena, kar zadeva tovrstne strokovne programe.

Če bi za Adergas torej lahko rekli, da ima v tem trenutku pravzaprav precejšnjo srečo, da prihaja v program CRPOV, potem drži najbrž oceno, da imajo recimo gorenjske občine še kar nekaj takšnih. Adergasu podobnih krajev. ● A. Žalar

Zgradili večnamenski dom

Andrej Zupančič

Javorniški Rovt - Na pobudo Jožeta Remaria in na željo kranjanov Javorniškega Rovta v KS Javornik - Koroška Bela je GD Javorniški Rovt samostojno od 1980. leta. Vsi ustanovni člani so takrat naredili izpit za izprašanega gasilca.

"Sicer pa smo že po treh letih začeli graditi orodišče, iz katerega je potem zrasel gasilski oziroma vaški večnamenski dom z dvorano, s katerim upravljamo gasilce, namenjen pa je vsem kranjanom vasi. Dom smo gradili ob pomoči takratne SIS. Železarne in komunalne skupnosti. Opravili pa smo tudi več kot 10 tisoč prostovoljnih ur in sami zbrali les. Največ ga je prispeval takrat Matevž Noč. Po izgradnji doma 1985. leta zdaj na podoben način gradimo požarni bazen na najvišji točki v vasi (1020 metrov), v načrtu pa imamo izgradnjo še dveh požarnih bazenov," je pred dnevi na obisku v Javorniškem Rovtu povedal podpredsednik društva Andrej Zupančič.

Poveljnik Dušan Klinar pa je pojasnil, da ima društvo danes 31 izprashanih gasilcev in dve desetini pionirjev in pionirk. "Smo eno najmlajših društev v občini. Imamo motorno brizgalno od leta 1986 in dva kombija. Pred tremi leti pa smo dobili tudi terenski avto z orodno prikolico. Poleg preventivne dejavnosti imamo v programu tudi izgradnjo stolpa." ● A. Ž.

Orjaški jurček

Kranj - Jurčka, da ti "sapo vzaime" še potem, ko ga zagledaš v stanovanju, nam je prinesel pokazat Marjan Trilar iz Kranja. Slikali smo ga v sredo zvečer. Popoldne ga je Marjan, ki ni "gobar" oziroma član Gobarske družine Kranj, sicer pa je velik ljubitelj narave in je njegov najljubši konjiček slikanje narave na barvne diapozitive, našel v gozdu pri vasi Tatinec v kranjski občini. Dobrih deset vrst gob pozna, nabira pa jih šelet per let. Takšnega orjaka seveda še ni našel in prav neverjetno je, da ga ni že kdo prej našel, je komentiral trofejo,

težko 1,72 kilograma. Še nekaj podatkov: obseg beta 39 centimetrov, višina jurčka 22 cm, premer klobuka 29 centimetrov.

Potem smo precej pozno zvečer poklicali predsednika Gobarske družine Kranj Boža Malovrha. Vesel je sprejal Marjanovo ponudbo: jurček bo danes najbrž kot eden najtežjih primerkov krasil Gobarsko razstavo na 25. Oktobrskem sejmu v Kranju, ki bo odprtia in na ogled do konca sejma prihodnji teden v četrtek. Marjan nam je razkril tudi učinkovit nasvet za določanje užitnih in neužitnih gob: "Če niste v prvih petih sekundah prepričani, ali je goba prava ali ne, potem NI. Vedno se držim tega pravila." Op.p: Prav gotovo zanesljivejši od tistega, da je prvič vsaka goba užitna. ● A. Ž.

Gradnja kanalizacije v Gorenji vasi

Prvi del po pogodbi do sredine novembra

Ko so se pred dvema letoma v krajevni skupnosti Gorenja vas v škofjeloški občini lotili gradnje kanalizacije na desnem bregu Sore v Gorenji vasi, je bila gradnja precej lažja, kot letos, ko so se lotili prve faze na levem bregu.

Na najtežjem odseku Gorenje vasi so glavna dela pri letošnji gradnji prvega dela kanalizacije na levem bregu Sore končana.

Bi, kako bo z denarjem, sta pojasnjevala predsednik in tajnik KS.

primerjavi s prvotno predvidenimi.

"Gradnja prve faze, ostanejo pa še štiri v prihodnjih letih, naj bi veljala okrog 11 milijonov tolarjev. Celotna dolžina kanalizacije, ko bo zgrajena, bo kar 7 kilometrov. Čeprav smo ta trenutek precej zaskrbljeni, kako bomo po finančni strani letošnji projekt sklenili, pa nenazadnje že lahko ugotovimo, da so na temen glavna dela mimo in da tu di slab vreme v prihodnjih ne smelo povzročiti še dodatnih nevšečnosti kranjam, kakršne je na primer imel prav Tomaž Inglc v zadnjih dneh." ● A. Žalar

Dogradili naj bi čistilno napravo

Jesenice, 8. oktobra - Kovinar je zaprosil jeseniški izvršni svet za garancijo za najete kredita za dokončanje gradnje čistilne naprave na Javorniku.

Podjetje ONIKS z Jesenic je na osnovi republiškega razpisa vložilo prošnjo za dodelitev kredita za dokončanje plinifikacije in dehidracije blata na čistilni napravi na Javorniku.

Vloga je bila na ministrstvu za varstvo okolja pozitivno rešena, vendar kredita ni mogoce koristiti prej, dokler se ne zberejo lastna sredstva za preostali del predračunske vrednosti.

Predračunska vrednost za seziganje plina znaša nekaj več kot 372 tisoč nemških mark, od katere ministrstvo zagotovi 30 odstotkov kredita z 1-odstotno obrestno mero, devizno klavzulo, enoletnim moratorijem in 10-letno odplačilno dobo. 70 odstotkov predračunske vrednosti pa mora zagotoviti sam investitor.

Komunala Jesenice pa nima lastnih investicijskih sredstev, zato so za garancijo prosili jeseniški izvršni svet.

Jesenška občina si že vrsto let prizadeva urediti odlagališča.

če komunalnih odpadkov, predvsem pa dokončati centralno čistilno napravo. Zadnja študija je dokazala, da je mogoče vso zgornjesavsko dolino priključiti na jeseniško čistilno napravo. Čistilno napravo pa je treba dokončati. Zgrajena je bila leta 1988 do faze anarobnega gnitja odvečne blata. Proses dehidracije in odplinjanja pa zaradi pomanjkanja denarja ni bil izveden in zato čistilna naprava tudi nima ustrezega uporabnega dovoljenja. Z namestitvijo naprave za zgorevanje plina naj bi tako v procesu gnitja blata z gretjem pospešili gnitje in skrajšali proces in uporabljali gniliščni plin za pogon generatorja. ● D. Še dej

Nadaljujejo naj mladi

Kranj, 8. oktobra - V Planinskem društvu Kranj, kjer so se že začeli pripravljati na občni zbor, ki bo marca prihodnje leto, so na zadnji seji upravnega odbora pregledali delo in gospodarjenje. Ocenili so, da je bila v zadnjem času zaznavna predvsem markacijska dejavnost. Naredili so novo zavarovan pot med Kokrško in Jezerško Kočno in Rinka - Koroška Baba. V načrtu imajo tudi ponovno odprtje tako imenovane Taške na poti Suhodolnik - Kokrško sedlo. Ukinitev mejnega pasu pa postaja zanimiv tudi dostop z Ledin na Mrzlo goro.

Ugotavljam, da so Ledine in Kaliče ob koncu tedna bili dobro obiskani, škoda pa je, da na Kravcu ni planšarstva. Zadovoljni tudi niso s sedanjo zakonodajo o zaposlovanju v planinskih domovih in s pretiranim administriranjem pri tem in na finančnem področju. Potrebno pa bi bilo tudi uskladiti društvena pravila, čeprav še ni zakona o društvih.

Poudarili so še, da morajo pomladiti članstvo. Sedanji predsednik Franci Ekar pa je predlagal, da s tem v zvezi začno pred občnim zborom misliti tudi na novega predsednika društva. ● A. Ž.

KRATKE GORENJSKE

Razstava gob - Škofja Loka - V škofjeloškem hotelu Transturist je od včeraj (četrtek) odprta tradicionalna razstava gob, ki jo je v sodelovanju s hotelom pripravila Gobarska družina Škofja Loka. Razstava bo odprta do nedelje zvečer, namenjena pa je občanom - ljubiteljem gob in gobe, ki jih na primer ne pozna, lahko prinesejo na razstavo, strokovnjaki pa jim bodo pojasnili, za kakšne vrste gob gre. Vstopnine pa, posebej pa člani družine vabijo na ogled razstave šolarje. Pokrovitelj razstave je LTH - šolske tovarne hlađilnikov. ● (I. K.)

Novi člani in različne dejavnosti - Radovljica - Po različnih dejavnostih Društva upokojencev Radovljica v poletnih mesecih so si septembra v društvu zastavili nalogo, da pridobijo čimveč novih članov. Tako so jih pridobili do zdaj že 70, povabilo vsem, ki še niso člani, pa velja še naprej in tudi tistim, ki so pozbivali plačati članarinovo. Kar pa zadeva delo sekcij, se je med osmimi najbolj izkazala izletniška. Zdaj pa bodo ustanovili tudi telovadno. Telovadna srečanja za ženske bodo vsak četrtek med 17. in 19. uro v telovadnici Osnovne šole A. T. Linharta. Za danes, 9. oktobra, pripravljajo tudi izlet z avtobusom v Pliberk. Ob tednu upokojencev od 22. do 29. novembra pa bo več srečanj in tekmovanj. Tako bo 28. novembra v avli radovljiske osnovne šole in v organizaciji ZKO Radovljica revija pevskih zborov iz vseh gorenjskih društev. ● (ip)

Prenovili bodo sanitarije - Kranj - V Društvu upokojencev v Tomičevi ulici v Kranju so se odločili, da bodo sedanje sanitarno prostore prenovili. Napovedujejo, da bodo po prenovitvi takšni, kot jih v Kranju ni. Gradbeni dela je prevzel gradbeni tehnik Marko Bunderla. ● (ip)

Telefoni in asfalt

Sorica - Pred nedavnim je bila v krajevni skupnosti Sorica v škofjeloški občini vključena telefonska centrala Iskra 2000. Potem so telefoni zazvonili v 91 domovih. Veselje naročnikov, ki so poleg velikih denarnih prispevkov opravili tudi ogromno prostovoljno delo, je bilo veliko. Krajani so se namreč odločili za zemeljsko izvedbo krajevne telefonske mreže, kar je bila sicer dražja in zatevnejša izvedba, vendar pa trajnejša in za okolje nemoteča. Sicer pa so telefoni zazvonili prav v času, ko so krajani Sorice zagnano pripravljali vaške ceste za asfaltiranje. Ceste so širili, poglavljali, nasipali, urejali odvodnjavanje. Naročniki telefonov v Sorici se javno zahvaljujejo posameznikom in vodstvu PTT Kranj za moč pri gradbenih delih, še posebej pa za hitro in uspešno vključitev v telefonsko omrežje. Zadovoljstvo je veliko. ● M. Peter

Skrb za divjad pozimi - Čeprav lovška zakonodaja še ni "razrešena" in še vedno velja, kakršna je bila, nekateri posestniki gozdov je milijo, da je divjad njihova, ne glede na to, kje se nahaja. Tako na primer podirajo preže, prepovedujejo prehode..., v isti senci pa tudi načarjati škede po divjadi. Lovci pa se glede divjadi tako pri gajitvi in odstrelu obnašajo predvsem kot dobro gospodarji. Tako na Lovski družini Jezersko letos ob 100-odstotno povečanem odstrelom program uresničili nekaj čez polovico. Pravijo, da so tolikšen odstrel pravzaprav omogočili tisti, ki letos niso tako motili divjadi radi izletov, nabiranja gob in podobno. Člani LD Jezersko so pripravili tudi vejnice za zimsko krmljenje divjadi. - A. Ž.

Planika je bela vrana v zaposlovanju, vendar...

Napete norme odganjajo prešivalke?

Kranjska Planika je z letošnjimi potrebami po 120 delavkah bela vrana med gorenjskimi podjetji. Teoretično bi bilo pričakovati, da bo tovarna med 10 tisoč brezposelnimi na Gorenjskem zlahka našla delavce zase. Praksa kaže drugače.

Kranj, 6. oktobra - Izkušenih prešivalk med iskalci zaposlitve ni, zato si tovarna že od septembra lani pomaga s trimesečnim usposabljanjem kandidat, ki jih ji pošilja zavod za zaposlovanje. Rezultati pa vsaj doslej niso bili preveč obetavni.

So krive Planikine napete norme, zaradi katerih si kandidatke že v prvih treh mesecih poskusnega dela premisijo in odidejo? Je usposabljanje prekratko, da bi delavke uspešno sledile zahtevam tekočega traku? Svoje čase so se prešivalke poklicno solale in v veliko prakso pridobivale izkušnje - v tovarni tudi sami priznavajo, da še nekajletna praksa naredi dobro prešivalko. Ali pa brezposelnim še vedno ni dovolj hudo, da bi se poprijeli vsakega, čeprav garaškega dela? Na nekaj omenjenih dnevom sta odgovorila Stane Boštancič, vodja kadrovskega oddelka v Planiki, in socialna delavka Marina Mihovec.

Osim prekrjal zaposlovalske načrte

»V letu dni smo usposabljali 106 žensk, od teh pa smo jih za določen čas doslej zaposlili le 18. Samo 17 smo jih odklonili, ker smo ugotovili, da njihova znanja in spremnosti niso zadovoljive, da bi lahko dosegale povprečno normo. Ostale so odšle same. Po tem neuspehu smo se z zavodom za zaposlovanje dogovorili za bolj selektiven pristop, ko pri izbiri kandidat za usposabljanje upoštevamo starost (do 30 let) in razlog brezposelnosti (prednostno sprejemamo tiste brezposelne, ki so izgubile delo zaradi stecajev ali ugotavljanja tehnoških presežkov v podjetjih). Odločili smo se tudi za psihološki pregled in testiranje ročnih spremnosti kandidat. Tu so se že izločile tiste, za katere je bilo pričakovati, da bi bilo usposabljanje neuspešno,« je povedala Marina Mihovec.

18 delavk je prestalo trimesečno preizkušnjo v tovarni in od teh tudi pričakujejo, da bodo ostale. Anketa med tistimi, ki so odšle, pa je pokazala, da so jih odvrnilne prezahtevne norme, pretežko delo, nevajenost na nagli tempo dela, zlasti pri tistih, ki so že daje nezaposlene. Ker usposabljanje brezposelnih ni bilo uspešno, se povezujete z

Po drugi strani pa tudi v Planiki odpuščate delavce?

»Tudi. Na plan 15.600 parov obutve dnevno moramo izračunati, koliko delavcev nam je potrebnih v drugih delih proizvodnje in v režiji. Kar bo zaposlenih nad temi normativi, bodo odveč in jih bomo odpuščali. Prešivalke pa bomo potrebovali tudi dolgoročno. Trg je za tovrstne storitve odprt in ni razloga, da bi prešivalke, ki jih zaposlimo zdaj, pri nas ne mogle dočakati pokoja.«

Za potrebe čevljarske industrije izobražuje tudi kranjska obutvena šola. Ali od tam ni potrebnejša kadrovskega priliva?

»Je. Letos smo sprejeli 30 pripravnice, nekaj tudi iz tekstilne smeri.«

All ubirate tudi možnosti notranjega prestrukturiranja, glede na to, da imate po eni strani presežke, po drugi pa velike potrebe?

»Vestnosti in preciznosti se naučijo tudi pri drugačnih delih, ne le pri šivanju. Te lastnosti prinesajo s seboj, naša naloga pa je prekvalifikacija v prešivalke. Če je volja, je tudi pot. Res pa so naše norme hude, ker so nemške. Dogovarjam, da se zlasti za delavke, ki so opravljale drobna dela, kjer so se zahtevale ročne spremnosti. Tudi testirane so bile, tako da so te zmožnosti potrjene. Res gre zlasti v primeru Iskre za drugo branžo, vendar gre kljub temu pričakovati, da se bodo sposobne pričutiti tudi drugačnemu delu.«

All od delavk, ki pridejo od usposabljanja, že takoj zahtevate izpolnjevanje norm?

»Ne. Niti v treh mesecih poskusnega dela ne pričakujemo, da bi dosegale norme. Velja prepričanje, da dobra prešivalka postane po dveh letih, kajti to delo je res precizno. Po treh, šestih mesecih dela najsposenejše uspejo dosegati 80 ali 90 odstotkov norme.«

Vzroki za množične potrebe po prešivalkah?

»V planu za leto 1993 imamo obvezno, da izdelamo 15.600 parov obutve vsak dan. Včasih smo si pri izdelavi gornjih delov obutve pomagali s šivalnicami z juga. Za nas so delali v Bosni, na Hrvaškem, česar zdaj ni več, zato moramo ta izpad nadomestiti v domači šivalnici. Če namreč ni zgornjih delov, tudi drugi deli proizvodnje nimajo dela.«

Selekcija bo še velika

»Ko smo 15. septembra začeli usposabljati sedanjo skupino kandidat, jih je bilo 19, danes jih je 11,« je povedala Ana Belehar, zdaj upokojena prešivalka. »Med preostalimi je nekaj zelo sposobnih, ki se hitro privadijo de-

lu, mnoge pa dela za trakom v Planiki ne bi zmogle. Norme so zelo hude, menda hujše kot pri našem partnerju v Nemčiji.«

Med brezposelnimi, ki se uspešno pričujejo šivanju gornjih delov obutve, je tudi Lorena Preisinger:

»Dva meseca sem bila na zavodu za zaposlovanje, ker sem v Iskri Števcu izgubila delo. Med čakanjem na zaposlitev sem zgrabilo tole priložnost. Vidim, da se delo zelo razlikuje od tistega v Iskri, strah me je tudi norme, saj mnoge delavke pravijo, da jo celo po 20 letih prakse težko dosegajo.«

Silva Vodnik pa prihaja iz Iskre TEC. Veliko izkušenj ima s čakanjem na delo, velikokrat je bila tudi »posojena« drugim

Iskrinim podjetjem, na enak način so jo poslali tudi na usposabljanje za prešivalko. »Ne verjamem, da se bom zaposlila v Planiki, moja stroka je čisto druga. Končano imam Iskrino poklicno šolo. Vem, da to le malo pomeni, vendar se mi ne zdi prav, da sem med odvečnimi delavci in da sem se prisiljena prekvalificirati. Ne vem, zakaj tega ne storijo s tistimi, ki imajo komaj osnovno šolo. Ne zdi se mi prav, kako zdaj v tovarnah delajo z ljudi!«

Zana Borojevič je bila brez službe tri leta in ker je delo pustila po svoji volji, tudi brez nadomestila na zavodu za zaposlovanje.

»V tem času je Planika prva priložnost za zaposlitev, zato pravzaprav nimam izbiro. Delo se mi ne zdi težko, z vseh strani pa poslušam, kako hude so norme, potem ko začneš delati za tekočim trakom.« ● D. Z. Žlebir

Neprofitne najemnine so še zelo socialne

Kranj, 6. oktobra - Stanovanjski zakon je pred slabim letom dni poskrbel za privatizacijo stanovanj, spomladi pa so se začela zlagoma urejati tudi najemna razmerja med lastniki stanovanj in tistimi, ki si niso privoščili odkup, pač pa ostajajo najemniki. Kako ta razmerja urejajo v Kranju, smo se pogovarjali z Ernestom Mikoletičem z Domplana, podjetja, ki stoji med lastnikom in najemnikom.

So v Kranju sklenjene že vse najemne pogodbe?

»Glavnino pogodb bomo podpisali prihodnjem teden, kajti doslej je bilo treba v vseh nekdanjih družbenih stanovanjih opraviti ogled in oceniti njihovo stanje. Tedaj so poznavalci dajali tudi pojasnila v zvezi z najemnim razmerjem, informacije pa bodo dajali tudi potem, ko bomo stanovalce vabili k podpisu. Sicer pa je bilo doslej sklenjena kaka tretjina najemnih pogodb. Vseh najemnih stanovanj pa je okoli 2500.«

Kaj je v najemni pogodbi?

»V njej je določen lastnik nekdaj družbenega stanovanja (v naših primerih bodisi podjetje bodisi občina) in dogovorjeni odnosi med njim in najemnikom. Navedeni morajo biti tudi vsi uporabniki stanovanja. Medsebojne obveznosti so jasno zazrite, nadzor nad pogodbo pa ima upravni organ. Pogodbe se praviloma ne podpisujejo brez poprejnjega zapisnika, v katerem je ocenjeno stanje stanovanja z morebitnimi napakami vred. Določena je neprofitna najemnina in morebitni drugi stroški, ki jih je stanovalec dolžan plačevati za stanovanje. Nastete so pravice in obveznosti, med prvimi tudi povsem nova pravica lastnika, ki ima s poprejnjom najavo tudi pravico vstopa v stanovanje.«

Za katera stanovanja sklepate najemne pogodbe?

»Gre za neprofitna stanovanja, razen v primerih, ki so točno opredeljena kot socialna. Sicer pa ima občina obveznost, da v treh letih opredeli kategorijo stanovanj.«

Kako se oblikuje neprofitna najemnina?

»Zaenkrat gre še za prehodno rešitev, ko neprofitno najemnino določa vrednost stanovanja, medtem ko ostala merila (denimo standard) še niso določena. Taka najemnina je še izredno socialna, kar je napak zlasti pri novejših stanovanjih. Po sedanjih vrednosti najemnina v najvišjem znesku predstavlja samo 45 odstotkov njene realne vrednosti. Dokler ne bodo uveljavljene stroškovne najemnинe, se lastnikom zasebnih stanovanj tudi ne bo splačalo oddajati stanovanj. Najemnino nameč lahko določijo največ 50 odstotkov nad neprofitno.«

V dnevnem tisku smo prebrali, da v Kranju ostaja 24 stanovanj praznih. Zakaj?

»21 stanovanj v Kranju je nenaseljenih zaradi moratorija v zvezi z denacionalizacijo, eno prenavlja, dve pa sta resnično izpraznjeni. Stanovanjski zakon je obetal odpravnino za izpraznjeno stanovanje, vendar ni prinesel velike sprostitive stanovanj.«

Bodo v Kranju kmalu na voljo tudi nova stanovanja?

»Trenutno verificirana stanovanjska gradnja v Kranju je adaptacija starega Dijaškega doma, ki bo dala 56 novih stanovanj. Nekaj jih bo tržnih, nekaj profitnih, bodo pa tudi socialna. Malo stanovanj bo na razpolago za mnoge potrebe, ki jih bo izrazila na novo izdelana prioritetska lista in ni pričakovati, da bi se začela izvajati pred sredino leta 1993.« ● D. Z.

Stolpec za upokojence

Planinski izlet na Šmohor - Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet na Šmohor (783 m) nad Laškim, ki bo v četrtek, 22. oktobra, z odhodom ob 7.34 z-vlakom s kranjske železnične postaje. Lahke hoje je za kakih pet ur, v Kranj pa se bo vrnili ob 17. ali 19. uri.

Na Madžarsko - Društvo upokojencev iz Kranja prireja tudi dvodnevni izlet na Madžarsko. Odpeljali se bodo v pondeljek, 19. oktobra, ob 3. uri zjutraj izpred hotela Creine. Poleg madžarske prestolnice Budimpešte si bodo ogledali tudi okolico znanih Blatnega jezera. Prijave sprejemajo v društvu na Tomšičevi 4, ob pondeljkih, sredah in petkih dopoldne.

S kolesi po kostanj in gobe - V tork, 13. oktobra, kolesarska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi na jesenski kolesarski izlet. Dobijo se ob 8. uri pred zgradbo društva, nato pa se bodo odpeljali v smeri Trstenika, Golnika in Križev do Pristave, kjer bo v gostilni "Primož'k" končna postaja. Med potjo bodo lahko nabirali gobe in kostanj. Če bo vreme slabo, bo izlet naslednji tork, 20. oktobra.

Na izlet v Trst in Gorico - V četrtek, 29. oktobra, ob 6. uri izpred kina Center v Kranju, pa bodo kranjski upokojenci krenili na izlet v Trst, k dvorcu Miramare in v Gorico. Prijave sprejemajo v društveni pisarni v pondeljek, sreda in petek med 8. in 12. uro.

NAJUGODNEJŠA PRODAJA DEVIZ

MENJALNICA D-D Publikum KRAJN

na Bleiweisovi 16

(točno tam, kjer sprejemamo male oglase za Gorenjski glas).

Kmetijska zadruga Škofja Loka

objavlja prosto delovno mesto

VODJE MLEKARNE

Pogoji: visoka strokovna izobrazba - živilski tehnolog in ustrezne delovne izkušnje v mlekarstvu.

KOMERCIALIST ZA PRODAJO MLEČNIH IZDELKOV

Pogoji: srednja strokovna izobrazba komercialne ali ekonomskie smeri, ustrezne delovne izkušnje na komercialnem področju. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Prijave z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjega dela sprejema Kmetijska zadruga Škofja Loka 8 dni po objavi.

• INŽENIRING d.o.o. BLED

betonski BOBROVEC

tel. 064/77278

PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

NEPOTREBEN STRAH

Za tiste, ki morajo pogosto k zdravniku, bo prostovoljno zavarovanje finančno celo ugodnejše kot sedanje participacije.

Kranj, 8. oktobra - V Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije so pripravili ponudbo splošnih pogojev za prostovoljno zdravstveno zavarovanje, ki jih bo - predvidoma brez bistvenih popravkov - naslednji četrtek sprejela skupščina Zavoda. S tem bo odprta pot za sklepanje zavarovalnih pogodb za prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Pogodbe bodo začele veljati po novem letu, ko bomo namesto sedanje participacije posamezne zdravstvene storitve in pripomočke moralni doplačevati. Iz ponudbe Zavoda je razvidno, kako se bomo tem stroškom lahko izognili.

Zakon o zdravstvenem zavarovanju razmejuje pravice zavarovcev na del, ki je zagotovljen vsem v okviru obveznega zavarovanja, in na del, ki v ta okvir ne sodi ter jih bo po novem letu treba bodisi plačevati iz lastnih žepov ali pa se za ta doplačila prostovoljno zavarovati.

V obveznem zdravstvenem zavarovanju so zavarovancem zagotovljene storitve v zvezi s preventivnimi ukrepi, pri zdravljenju poškodb na delu in poklicnih bolezni, za nujne reševalne prevoze, za zdravljenje in nego na domu, pri zdravljenju nalezljivih bolezni, raka, sladkorne bolezni, epilepsije, cerebralne paralize, multiple skleroze, paraplegije, tetraplegije, živčno mišičnih bolezni, hemofilije, psorize ter duševnih bolezni. Prav tako šteje v obvezno zdravstveno zavarovanje zdravstveno varstvo otrok, šoljarjev in mladine do 18. leta starosti oziroma študentov do 26. leta starosti ter poroda.

Druge storitve so v obveznem zavarovanju zagotovljene v odstotnem deležu od polne vrednosti storitve. Odstotki vrednosti storitev, ki štejejo v obvezno zavarovanje, so določeni z zakonom in se lahko spreminjajo z odločitvijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Vlade Republike Slovenije.

KAJ IN KOLIKO BOMO DOPLAČEVALI?

Za prvo leto uvajanja novega sistema zdravstvenega zavarovanja so ti odstotki že konkretno določeni v zakonu. Znašajo pa:

- 99 odstotkov pri strokovno-tehnološko najzahtevnejših storitvah;
- 95 odstotkov pri storitvah zdravljenja bolezni v specialistično-ambulantni, bolnišnični in zdraviliški (ki je nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja) dejavnosti ter za ortopediske, ortotične, slušne in druge tehnične pripomočke;
- 85 odstotkov za storitve zdravljenja bolezni v osnovni zdravstveni dejavnosti in pri zdravljenju zob in ustne votline;
- 80 odstotkov pri storitvah zaradi zdravljenja poškodb izven dela, in to na področju vseh dejavnosti in za vse pripomočke; enak odstotek je zagotovljen za zdravila s pozitivne liste;
- 60 odstotkov vrednosti pri prevozih, ki niso nujni in pri zdraviliškem zdravljenju, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja;
- 50 odstotkov pri zdravilih z vmesne liste in za očesne pripomočke odraslih;
- 45 odstotkov pri storitvah v okviru zobnopravetničnega zdravljenja odraslih.

Zakon opredeljuje, da je razlika v vrednosti storitve iz obveznega zavarovanja in polno vrednostjo storitve lahko predmet prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ki ga je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) dolžan uvesti, lahko pa ga uvedejo tudi druge, poslovne zavarovalnice.

Pri ZZZS je predvidena možnost prostovoljnega zavarovanja na štirih področjih, in sicer za

- razlike do polne vrednosti storitve,
- višji standard storitev iz obveznega zavarovanja,
- pravice, ki niso predmet obveznega zavarovanja,
- ljudi, ki nimajo lastnosti zavarovane osebe v obveznem zavarovanju v Sloveniji oziroma te lastnosti ne morejo pridobiti (tukci).

DEVET PAKETOV

V sklopu teh štirih področij so oblikovani paketi, ki dajejo sklenitelju zavarovanja široke možnosti izbire glede na njegove potrebe in možnosti.

Pri zavarovanju za razlike v vrednosti storitev iz obveznega zavarovanja do njihove polne vrednosti predvidevajo splošni pogoji ZZZS devet paketov. Pri tem sklenitelji zavarovanja v okviru paketa **popolno zdravstveno zavarovanje** za zavarovance pridobijo pravico, da na račun ZZZS uveljavljajo vse storitve iz obveznega zdravstvenega zavarovanja brez kakršnihkoli doplačil, če gre za storitev, opravljene po predpisanim postopku in standardu. Paket zajema vse storitve, potrebne pri zdravljenju bolezni in poškodb izven dela. Ta paket zagotavlja zavarovancem najvišjo stopnjo zdravstvene varnosti.

Vsi drugi paketi so glede pravic oziroma obsega zavarovanja ozi. Paket **zdravstvena varnost - celota** je po svoji ponudbi podoben prej omenjenemu, ne vsebuje pa zavarovanja za razlike v cennah za zdravstvene storitve in zdravila na recept. Paket **zdravstvena varnost - kurativa** je še nekoliko ozi, saj ne vključuje tudi zavarovanja za razlike v ceni za ortopediske, ortotične, slušne, očesne in druge pripomočke in tudi ne zdraviliškega zdravljenja, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja. Vanj ne šteje tudi storitve, ki so posledica poškodb izven dela. Paket **veliko tveganje** vključuje zavarovanje za najzahtevnejše diagnostične in terapevtske storitve (2. točka 23. člena zakona), kot tudi zavarovanje za dializo, vstavitev endoprotez, zdravljenje v intenzivni terapiji ter zdravljenje v tujini. Vse te storitve se nanašajo le na zdravljenje bolezni in ne tudi poškodb izven dela. Kdor bi se želel zavarovati le za razlike v vrednosti storitev pri poškodbah izven dela, mu to omogoča paket **poškodba**, ki vključuje zavarovanje za vse storitve in pripomočke, ki jih zavarovanec potrebuje po zdravljenju poškodbe izven dela. Paket **zobozdravstvo** (kot celota ali delna paketa **zobozdravstvo - zdravljenje, zobozdravstvo - protetika**) in **zdravila** že po svojem nazivu opredeljuje vsebine zavarovanja. Pri tem paket **zdravila** vključuje pokrivanje rizikov le za zdravila s pozitivne in z vmesne liste.

NADSTANDARD

Splošni pogoji vsebujejo tudi ponudbo za zavarovanje za višji standard storitev kot velja po predpisih za obvezno zavarovanje. Višji standard je lahko izrazen z višjo ali drugačno kvaliteto pripomočkov ali storitev, njihovo izdelavo z boljšimi materiali oziroma tudi možnost uveljavljanja pravic po drugačnem postop-

ku, kot urejajo splošni akti ZZZS za obvezno zavarovanje.

Ta ponudba je zaobjeta v paketu **nadstandard**. Z njim je skleniteljem omogočeno, na primer, bivanje v enoposteljni sobi, s TV sprejemnikom in bolnišnicah in zdravilišču, dodatno in boljšo postrežbo ter prehrano v času tega zdravljenja, pravico do uveljavljanja storitev pri zdravniku, s katerim ZZZS nima sklenjene pogodbe ali tudi do zdravljenja v tujini mimo predpisanega postopka, pridobitev pravice do zdravil z negativne liste ipd. V paketu je zavarovalnina za ta nadstandard podrobnejše opredeljena.

ODDIH IN NEGA

ZZZS omogoča s splošnimi pogoji tudi zavarovanje za nekatere pravice, ki doslej niso bile sestavni del pravic iz zdravstvenega zavarovanja. To omogočata paketa **oddih in nega**. Prvi daje možnost skleniteljem, da si zagotovijo na račun ZZZS aktivni programirani medicinski oddih kot posebno obliko krepitve oziroma ohranitve zdravja. Drugi paket omogoča skleniteljem uveljavljati pravico do nemedicinske nege v času zdravljenja in nege na domu. Te pravice lahko pridobijo tudi osebe, ki jih sklenitelj zavaruje.

ZAVAROVANJE TUJCEV

V sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja se lahko s prostovoljnimi zavarovanjem vključijo tudi ljudje, ki nimajo oziroma ne morejo pridobiti lastnosti zavarovanca v Republiki Sloveniji. S sklenitvijo zavarovanja si pridobijo enake pravice, kot jih imajo zavarovanci v obveznem zavarovanju pri nas. ZZZS ponuja na tem področju tri pakete, in sicer **voz - celota**, ki zavarovancem omogoči pridobitev pravice do zdravstvenih storitev, kot so predvidene v obveznem zavarovanju, in to v enakem standardu in po enakih postopkih kot veljajo v tem zavarovanju. Sklenitelji pa lahko izberejo tudi ozi obseg pravic po paketu **voz - o-s-b**, s tem pridobijo pravice do zdravstvenih storitev, ki se opravljajo v osnovni, specialistično ambulantni in bolnišnični dejavnosti. Ta paket omogoča zavarovancem tudi pravice do nujne medicinske pomoči, vključno z reševalnimi prevozi, ter do zdravljenja in nege na domu. Paket **voz - zobozdravstvo** daje zavarovancem možnosti pridobitve pravic v obsegu, standardu in postopku, ki velja za obvezno zavarovanje Slovenije na področju zobozdravstva, vključno s protetiko.

ZAVAROVANJE ZA NEDOLOČEN ALI OMEJEN ČAS

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje se vzpostavi s sklenitvijo zavarovanja - police med ZZZS in skleniteljem. Slednji je lahko pravna ali fizična oseba. Za pakete, ki se nanašajo na zavarovanje za razlike v vrednosti storitev ali za njihov višji standard, so lahko zavarovani le ljudje, ki že imajo lastnost zavarovanca v obveznem zavarovanju pri nas, ter tisti, ki so se pred tem prostovoljno vključili v obvezno zavarovanje.

Drugih pogojev za sklenitev zavarovanja splošni pogoji ZZZS ne predvidevajo. Le pri paketu **nega** in **voz** lahko ZZZS zahteva predhodno zdravniško potrdilo oziroma pregled na zdravniški komisiji.

Zavarovanje je mogoče skleniti za neomejeno ali časovno določeno obdobje. Doba zavarovanja ne more biti krajsa od enega leta, razen pri paketu **zobozdravstvo in vz - o-s-b**, kjer je najkrajša možna zavarovalna doba tri leta.

Pri policah, sklenjenih za časovno neomejeno obdobje, se zavarovanje vedno podaljšuje v naslednje leto, razen če sklenitelj pred potekom tega roka ne sporoči ZZZS, da s ne želi več zavarovati. Sicer je prenehanje ali prekinitev zavarovanja mogoče le izjemoma, in sicer če zavarovanec oziroma sklenitelj ne izpolnjuje več pogojev za vključitev v prostovoljno zavarovanje oziroma če umre.

Sklenitelj je dolžan ob sklenitvi zavarovanja plačati premijo v celoti ali vsaj njen prvi obrok. V splošnih pogojih je predvidena možnost trimesečnega, polletnega ali letnega obročnega odplačevanja premije. Sklenitelj lahko tudi izbira, ali bo poravnal obroke na blagajnah ZZZS ali po položnicah. Za nereditno poravnane obroke lahko ZZZS zaračuna sklenitelju zamudne obresti, hkrati sklenitelj oziroma zavarovanec nima kritja zavarovanja, dokler zapadli obrok ni poravnан.

PREMIJE, POPUSTI, BONUSI

Predlog premij temelji na oceni oziroma izračunu tveganja pri posameznih stanjih oziroma storitvah znotraj ponujenih paketov. Pri paketih, ki se nanašajo na razlike v vrednosti storitev, so upoštevani tudi odstotni deleži, ki so zaobjeti v obveznem zavarovanju. Premije pa niso le stvar računa, ampak z njimi ZZZS lahko vpliva na obnašanje zavarovancev, na njihovo zahtevnost, svojo poslovno politiko ipd. Višina premije je odvisna tudi od števila ljudi, vključenih v prostovoljno zavarovanje.

Višino premije za posamezne pakete določa ZZZS. Ker gre v pretežnem delu prostovoljnega zavarovanja za rizike, ki izhajajo iz razlik v vrednosti storitev in so torej odvisne od gibanja cen zdravstvenih storitev, se jim morajo prilagajati tudi premije. Predvideno je, da bi višino premije določali trimesečno, pri čemer sklenitelj poravnava premijo ali obrok v višini, ki velja na dan zapadlosti brez morebitnih poračunov za nazaj.

ZZZS ponuja sklenitelju tudi ugodnosti v obliki popustov in znižanja premije (bonusi). Popusti so predvideni v primerih skupinskega zavarovanja, vendar mora štetni skupina najmanj 15 oseb. S skupinskim zavarovanjem lahko svoje delavce oziroma člane zavarujejo delodajalc ali drugi zavezanci prispevki za obvezno zavarovanje, sindikati, društva ali drugi. Če je skupina večja, so popusti večji. Dosežejo lahko do sedem odstotkov.

Popusti so predvideni tudi v primeru, da sklenitelj plača premijo ob sklenitvi police v celoti. Popust je večji, če je premija plačana za več let naprej in lahko doseže prav tako do sedem odstotkov. Zavod predvideva tudi popuste za skupine zavarovancev, ki se vključujejo v različne programe za krepitev oziroma hraničev zdravja.

Zavarovanci, ki eno leto po sklenitvi police ne bodo uveljavljeni zahteve po zavarovalnini, bodo deležni 5-odstotnega bonusa in nadaljnji pet odstotkov še za naslednji dve leti neuveljavljanja pravic. Bonus izgubijo, če v naslednjem letu svoje pravice uveljavijo.

POSEBNA IZKAZNICA

Zavarovanci, vključeni v prostovoljno zavarovanje, bodo prejeli od ZZZS posebno izkaznico. Z njim se bodo izkazovali pri zdravstvenih zavodih oziroma zasebnih zdravstvenih delavcih. Na ta način jim ne bo treba doplačevati razlik v vrednosti storitev. Za njih bo to razliko poravnal izvajalec ZZZS. S tem bo zavarovancem omogočen najenostavnnejši način uveljavljanja svojih pravic iz prostovoljnega zavarovanja brez dodatnih administrativnih postopkov. Le pri paketih **oddih** ter **nadstandard** in v nekaterih primerih pri **negi** je predvideno, da sklenitelj predloži ZZZS dokazila o plačilu stroškov.

NEPROFITNO POSLOVANJE

Nekatera vprašanja s področja prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja bodo zaobjeta tudi v statusu ZZZS. Pri tem je pomembno poudariti, da je ZZZS javni zavod in kot tak ne more ustvarjati dobička. To velja tudi za področje prostovoljnega zavarovanja. Po določilih zakona je ZZZS dolžan sredstva obveznega in prostovoljnega zavarovanja voditi ločeno. Zato bodo na območnih enotah ZZZS odprtih posebeni računi za prostovoljno zavarovanje.

Finančno poslovanje pa bo vendarle moralo biti uravnoteženo tako, da višina zavarovalnin ne bo presegla prihodkov od premij. Če bi znesek premij presegel izdatke za zavarovalnine, se sredstva prenesajo v rezervo oziroma se znižajo premije. Status predvideva, da s sredstvi prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja poseben odbor, v katerem so sklenitelji prostovoljnega zavarovanja.

Vse morebitne spore rešuje pristojno sodišče.

KONEC PARTICIPACIJE

Z uveljavljivijo prostovoljnega zavarovanja neha veljan sklep o participacijah. Zavarovanci, vključeni v prostovoljno zavarovanje, bodo uveljavljali svoje pravice brez doplačil, drugi bodo morali pri izvajalcih plačati razlike v vrednosti storitev. Prehod s stare na novo ureditev je načrtovan tako, da ljudje ne bodo prikrajšani pri uveljavljanju potrebnih zdravstvenih storitev. Iz predloga premij je razvidno, da si iz ustrezno izbiro paketov velika večina lahko zagotovi potrebljeno zdravstveno varnost. Zato je strah pred usodnimi posledicami novosti nepotreben. Za manjšo skupino zavarovancev, ki so brez dohodka, bo treba dosegati, da jih bodo zavarovalni zavezanci prispevki za njihovo obvezno zavarovanje.

Ne glede na to pa imajo vsi zavarovanci v Sloveniji že z zakonom zagotovljene nujne in neodložljive zdravstvene storitve. Primerjava višin predlaganih premij in dosedanjih participacij kaže, da je za bolnike, ki potrebujejo več zdravstvenih storitev (obični pri zdravniku, zdravila na recept, obiski itd.) prostovoljno zdravstveno zavarovanje v finančnem pogledu ugodnejše.

ODPRI TI TELEFON: 211-860, 211-835

Če boste podrobno prebrali splošne pogoje ZZZS za prostovoljno zdravstveno zavarovanje, boste v njih dobili večino odgovorov na svoja vprašanja. Če pa vam kljub temu še kaj ni jasno, zavrite telefon Gorenjskega glasa ali nam pišite. Vaša vprašanja bomo posredovali Nataši Kus, vodji oddelka za izvajanje zdravstvenega zavarovanja v ZZZS, območni entiteti Kranj. Na nekaj vprašanj, ki smo jih prejeli doslej, odgovarja že danes, druge odgovore bomo objavili v naslednjih številkah Gorenjskega glasa.

Torkarjeve besedne in Miheličeve likovne metamorfoze

BASENSKI DUET BESEDE IN RISBE

Celovška Mohorjeva družba je v svojih ljubljanskih prostorih na Grubarjevem nabrežju spet pripravila prijeten literarno-likovni dogodek ob izidu nove knjige Igorja Torkarja Basni z ilustriranimi dvogovori živali Franceta Miheliča.

Če se ob basnih najprej spomnimo Ezopa ali La Fontaine, potem ni to prav nič narobe. Že od nekdaj so ljudje imeli to dobro lastnost, da so znali to, kar so sami ali pa drugi počenjali, lepo zapisati v obliki basni - in živali ali pa tudi rastline in tudi nežive stvari spregovore s človeškimi lastnostmi. Te literarne oblike so se zapisovale - v verzih - basni Igorju Torkarju v zanj neveslem času. Večina basni, ki jih zdaj obelodanja v knjigi, je nastala namreč v zaporu, kjer je sedel kot obsojenec v tako imenovanih povojnih dachauskih procesih. Alegorično risanje odnosov med ljudmi, roganje človeškim slabostim in napakam in zaključek z moralnim naukom je lastnost tudi Torkarjeve basni, ki prinaša pred bralcu zdaj zgodbje iz preteklih obdobjij ali pa prav od danes: toda vse s sporočilom prepoznavnim za bralca, pa če jih avtor zavije z obilico satire ali zgolj kritike.

Knjigo je avtor podnaslovil z dodatkom "za vsakdanjo rabo", kot da bi vedel, da kratke basni vabijo bralca, da jih pogosto prebira, lista po knjigi, zdaj odobrava avtorjev satirični besednjak, zdaj spet pritrjuje moralni misli, ki mu jo je uspelo izluščiti izpod avtorjevih prispodb. Basni so razdeljene na štiri poglavja, ki jih za-

Ljubljana - Avtorja Basni za vsakdanjo rabo, pisatelj Igor Torkar in slikar Franc Mihelič na razstavi Miheličevih ilustracij. Foto: L.M.

čenjajo basni, v katerih Igor Torkar najbolj visoko vihti svoje satirične osti, z njimi zbrada in prebada krokarje in srakoperje, čebele, čmrlje in dihurje, kakor pa so se mu v te živalske podobe stekala spoznanja o početjih človeškega vsakdanja. Na njegove osti so v satirični maniri nabodenе vse nečedne lastnosti od napuha, stiskastva, licemerstva in tako po vrsti vse do najhujšega - pomankanja zdrave pameti. Drugi del nosi naslov Basni za stare in mlade in Telegrafske basni. Mojster metamorfoz živalskih in rastlinskih je predstavljal zbirko živalskih parov v izrazito človeških razmerjih. Mojstrska risba živalskih dialogov je znova predstavila Franceta Miheliča, nestorja likovne umetnosti pri nas, še vedno kot zelo mladostnega ustvarjalca, kot je umetnika na tiskovni konferenci predstavil prof. Milček Komelj. V galeriji Mohorjeve začetke so ob tej priložnosti odpri tudi razstavo originalnih risb cikla Dvogovori živali, dodan pa je tudi cikel Riba Faronika. Ta dva cikla seveda nista predstavljena skupaj po naključju, saj je tudi starejši cikel o Faroniki iz značilnega Miheiličevega sveta metamorfoz. ●

Torkar združil "epsko baladnost z znanimi basenskimi prvinami", kot je označil pisec uvodnega nagovora z naslovom Pesem je orožje duha dr. Denis Poniž.

Risbe akademika Franceta Miheliča, cikel je slikar imenoval Dvogovor živali, niso ilustracije k posameznim basnim v knjigi, pač pa so po docela samostojen cikel, h katerim bi lahko šele napisali basen. zato tudi risbe niso enakomerne porazdeljene po knjigi, kot je pri književnih ilustracijah v navadi, pač pa so kot samoslojen likovni cikel umeščene med dva cikla basni - Basni za stare in mlade in Telegrafske basni. Mojster metamorfoz živalskih in rastlinskih je predstavljal zbirko živalskih parov v izrazito človeških razmerjih. Mojstrska risba živalskih dialogov je znowa predstavila Franceta Miheliča, nestorja likovne umetnosti pri nas, še vedno kot zelo mladostnega ustvarjalca, kot je umetnika na tiskovni konferenci predstavil prof. Milček Komelj. V galeriji Mohorjeve začetke so ob tej priložnosti odpri tudi razstavo originalnih risb cikla Dvogovori živali, dodan pa je tudi cikel Riba Faronika. Ta dva cikla seveda nista predstavljena skupaj po naključju, saj je tudi starejši cikel o Faroniki iz značilnega Miheiličevega sveta metamorfoz. ●

Lea Mencinger

kakor izstopa daljša Basen o Muhi in Pajku v temnici, avtorjev v basni zapisan spomin na bivanje zapornika. Telegrafske basni, kot je poimenoval tretji cikel basni, pa so zbir, kot že ime navaja, kratkih, največkrat dvo ali štirivrstičnih verzov, v katerih vsekakor izredno prihaja do izraza "udarni" stil satirika znanega še iz časov, ko je "zlatoustil" taka in vsakršna naša početja v znanem humorističnem časopisu. Knjiga se zaključuje s Pripovednimi basnimi - v štirih daljših basnih je

čenjajo basni, v katerih Igor Torkar najbolj visoko vihti svoje satirične osti, z njimi zbrada in prebada krokarje in srakoperje, čebele, čmrlje in dihurje, kakor pa so se mu v te živalske podobe stekala spoznanja o početjih človeškega vsakdanja. Na njegove osti so v satirični maniri nabodenе vse nečedne lastnosti od napuha, stiskastva, licemerstva in tako po vrsti vse do najhujšega - pomankanja zdrave pameti. Drugi del nosi naslov Basni za stare in mlade in Telegrafske basni. Mojster metamorfoz živalskih in rastlinskih je predstavljal zbirko živalskih parov v izrazito človeških razmerjih. Mojstrska risba živalskih dialogov je znowa predstavila Franceta Miheliča, nestorja likovne umetnosti pri nas, še vedno kot zelo mladostnega ustvarjalca, kot je umetnika na tiskovni konferenci predstavil prof. Milček Komelj. V galeriji Mohorjeve začetke so ob tej priložnosti odpri tudi razstavo originalnih risb cikla Dvogovori živali, dodan pa je tudi cikel Riba Faronika. Ta dva cikla seveda nista predstavljena skupaj po naključju, saj je tudi starejši cikel o Faroniki iz značilnega Miheiličevega sveta metamorfoz. ●

Lea Mencinger

FRAGMENTISTIČNE PODobe

Ob razstavi grafik Poldeta Oblaka v Groharjevi galeriji v Škofji Loki

Včet kot dve desetletji je že minilo, odkar je na razstavi Trojke Bled, ki sta jo poleg Poldeta Oblaka sestavljala še njegov brat kipar Slavko Oblak in slikarka Melita Vovk, v prostorih ljubljanske Moderne galerije, avtor prvič vzbudil večji interes slovenske kulturne publice. Vzrok temu je bil vsekakor umetnikov svojevrstni način fragmentističnega slikarstva, začetek nadvečne plodne in umetniško uspešne »odiseje«, ki pa se je na žalost odvijala v tujem likovnem prostoru, v umetnikovi drugi domovini, v Nemčiji, v že nekdaj za slovenske umetnike pomembni likovni Meki - Münchnu. Tu, v bavarski umetnostni prestolnici je Polde Oblak skupaj z madžarskim umetnikom Georgom Kressom in Italijanom Nicolojem Biancom, leta 1966 izdal tudi tako imenovan »Fragmentistični manifest«, ki je v teoretičnem pogledu odkril glavne karakteristike njihovega dela, hkrati pa je bil oznanitev nove smeri v likovni umetnosti, ki je postala znana tudi v širšem evropskem likovnem prostoru. Glavne značilnosti in zkonosti tega zanimivega likovnega pojava so bile: sestavljanje posameznega likovnega organizma iz več delov, predvsem je šlo tu, tako za močno stilistično predelane, sumarne podobe iz videne in doživljega realnega sveta kot za skraj abstraktino učinkujejoči likovne elemente, skupne abstraktne in geometrijske oblike, ki so v novem kontekstu tvorili neko povsem novo in v likovno izpovednem pogledu izjemno sugestivno vsebino. Te kompozicije, ki jih je umetnik nekoliko pozneje obogatil že z novimi, plastičnimi segmenti, so kot, če se izrazim v sodobnem

računalniškem žargonu, nekakšne diskete, ki hranijo v sebi vso bogato vsebino sodobne in preteklih civilizacij, ves umetnikov notranji ustvarjalni nemir, njegovo veselje in žalost, njegovo upanje in strah, ki ga doživlja, vržen ne po svoji krvidi, v ta nori in kaotični svet. Tako se kot odrešilna bilka pojavljajo v nekaterih njegovih, zlasti novejših slikah prvine, le še skopi fragmentov tiste prave, prvinske in nepotvrdene lepot, lepot ženskega telesa, lepot kamnitke kraške arhitekture in edinstvene kraške pokrajine, njene favne in flore, izdelkov in pridelek preprostega človeka. Oblakove fragmentistične podobe Krasa, kjer umetnik zdaj tudi pretežno živi in dela, niso realistična odslikava tega očarljivega sveta, marveč predeleljo kot podobe iz sanj kot »haiku« poezija, v kateri je neznanska izpovedna moč - le v nekaj besedah povedati največ - vse, kar umetnik vidi in čuti v sebi.

Pred dobrimi petimi leti smo se na veliki retrospektivni razstavi v kostanjeviški opatijski cerkvi lahko soočili tako z umetnikovim slikarskim kot grafičnim opusom, tokrat pa se v galeriji Ivana Groharja Polde Oblak predstavlja le s svojimi grafičnimi stvaritvami, ki pa so po svojem likovnem izrazu in vsebinu tako bogate, da zrealijo umetnikovo celostno delo. Pred nami se pojavljajo grafični listi iz različnih umetnikovih grafičnih ciklusov in različnih razdobjij. Večina teh grafičnih listov je ustvarjena v že omenjenem fragmentističnem stilu in v starini zlahčeni grafični tehniki: črnobelji in barvni litografiji. Pri grafikah v črnobelji tehniki je tu velik poudarek na prefinjenih odnosih

med svetlim in temnim, pravim mojstrskim stopnjevanjem od belega do črnega, ki nadomešča domalo celo barvno leštivo, še bogatejše so barvne grafične, ki se v njih izraža umetnikov izjemni občutek za skladanje barvnih vrednot, ki dostikrat prevzemajo tudi širši, simbolični pomen. Barva v Oblakovih grafikah ni izmišljena, marveč je globoko utemeljena, izhaja iz naravne osnove. Nikakor ne moti, če umetnik v svojih fragmentistično zastavljenih stvaritvah, hkrati prikazuje svet na povsem plastični način, s pravo renesančno, evklidsko perspektivo in pa povsem na plosko-

vit, dvodimenzionalni način. To združevanje različnega je v Oblakovih slikah kot tudi v njegovih, predstavljenih grafičnih listih, kompozicijsko in tudi drugače likovno tako pretehtano in usklajeno, da učinkujejo kot harmonična likovna celota.

Že tako bogato bero svojih predstavljenih grafičnih listov je umetnik dopolnil še s prikazom ilustracij za knjigo pisatelja Burcharda Schencka, črno-bele litografije, ki se prikazujejo kot povsem v sebi zaključene in samostojne grafične umetnine.

Franc Zalar

CELOSTNA GRAFIČNA PODOBa

Kamnik - Ocenjevalna komisija za »Celostno grafično podobo občine Kamnik« v sestavi Tone Stele, član IS / predsednik komisije /, dr. Stane Bernik, likovni kritik, dr. Emilijan Cevc, umetnostni zgodovinar, častni občan Kamnika, Mirina Zupančič, ravnateljica Kulturnega centra Kamnik, Dušan Lipovec, akademski slikar in likovni kritik, Branka Božič, študentka, Aleš Ocepek, direktor Arboretuma Volčje potok in Marta Janežič / zapisnikar / je 22. septembra 1992 pregledala rešitve, ki so prispele na osnovi vabljene natečaja in sprejela sklep, da se podeli nagrada elabratu št. 1 pod šifro 3474, katerega avtor je Kompas Design iz Ljubljane. Nagrajeni elabrat po mnenju žirije po vsebinu, stroki in grafični zahtevnosti izraža izhodišče natečaja. Komisija je pregleдалa tudi slogan, ki so jih prispevali občani na podlagi javnega natečaja, vendar ni našla ustrezne rešitve, zato je načelno sprejela slogan pod šifro 3474, vendar ob pripombi člena komisije dr. Cevca, da avtor slogan delno spremeni. Ta naj se glasi namesto predlaganega »V srcu planin«, / Kamnik /, »V naročju planin«. Sprejeti elabrat »Celostne grafične podobe občine Kamnik« je bil med prispevimi rešitvami po profesionalnosti, grafični prečiščenosti in eleganci vsekakor najbolj ustrezen. Rešitev je sicer elegantno klasična, z jasno spoznavnim simbolom Kamnika. Morda bi bili lahko znak, logotipi, logogrami modernejši, bolj ekskluzivni in ekstravagantni. Žal je bila možnost izbire skromna / štiri prispevki rešitve /, morda pa je bil kakšen kvaliteten ali celo vrhunski oblikovalec v časovni stiski.

Dušan Lipovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja akademski slikar Milan Batista. V Galeriji Mestne hiše je na ogled pregledna razstava tihožitij Antona Plemlja. V galériji Lipa razstavlja slike Mira Narobe. Lena Šajn razstavlja vitraže v restavratorjev Yasmin. JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava ilustracij Miroslava Šupota. V razstavnem salonu Dolik je še na ogled razstava Ustvarjalnost v občini Jesenice. V pizzeriji Bistr'ca v Mojstrani so na ogled fotografije Nepal 91. V pizzeriji Ajdina v Žirovnici razstavlja akrale Vojko Otović. V bistroju Zelva na Jesenicah razstavlja fotograme Istvan Hymas.

BOH. BISTRICA - Usnjarski muzej in Mali vojni muzej (prva sv. vojna) sta odprtia ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled razstava gvašev in barvni risb akad. slikarja Štefana Planinca ter slik akad. slikarja Jona Gala Planinca.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava slik akad. slikarja Poldeta Oblaka, v galeriji Fara pa fotografije na temo Konj. Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

ŽELEZNIKI - V galeriji Iskra je odprta razstava članov likovnega kluba DOLIK z Jesenice.

TRŽIČ - V paviljonu NOB razstavlja risbe in pastelete akademski slikar Dušan Premrl, v galeriji Kurnikove hiše pa David Premrl.

KAMNIK - V pritličju gradu Zaprice je odprta razstava oblikovalca Oskarja Kogoja, ki je bila spomladis letos na ogled v Milanu.

LJUBLJANA - V galeriji Ars, Čevljarska 2, razstavlja akad. slikarka Klementina Golija.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: KOMEDIJA ZA IZVEN - V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili komedijo R. Cooneya ZBEŽI OD ŽENE za abonma petek II, konto in izven. Jutri, v soboto, pa bodo ob isti uri predstavo uprizorili za izven in konto.

KRANJ: PEVCI NA JOŠTU - Moški pevski zbor iz Podnarta pod vodstvom Egija Gašperšiča bo imel v nedeljo, 11. oktobra, ob 11. uri koncert domoljubnih in planinskih pesmi pred cerkvijo na sv. Joštu. Koncert bo ob vsakem vremenu.

ŠKOFJA LOKA: FILATELIIJA - V galeriji Škofjeloškega gradu bodo jutri, v soboto, ob 10. uri odprli državno filatelično razstavo LOKAFILA 92. V grajski kapeli pa bo tudi srečanje filatelistov in menjava znakov. Razstava bo na ogled do 18. oktobra.

ŠKOFJA LOKA: PRIREDITEV V KNJIŽNICI - V knjižnici I. Tavčarja v galeriji ZKO - Knjižnica, bo v ponedeljek, 12. oktobra, ob 19. uri predstavitev likovne in knjižne ustvarjalnosti Jožeta in Zlate Volarič iz Kranja. Sodelujejo: oba avtorja, pripovedovalca - bralca Marko Črtalič in Tina Primožič ter citrar Marjan Beton.

KRANJSKA GORA: LIZNJEKOVA HIŠA - V prostorih Liznjekeve hiše prireja KUD Alternativa iz Kranjske Gore otvoritev razstave oljnih slik slikarja Jakova Hure na temo Mandale sveta.

RADOMLJIE: KRAJ V OBJEKTVU - V kulturnem domu v Radomljah bo danes, v petek, ob 19. uri predstavitev fotografij in diapositivov in filmov o Radomljah z okolico.

LITERARNI VEČER

Kranj - Kaj pravzaprav žene človeka, da ustvarja? Kaj privabljajo ljudi, da pridejo sedet, pogledat in pokramljati o kaki stvari?

Verjetno globoko v njih - in v nas - spi želja po nečem nevsakdanjem. V torek, 29. septembra, smo v knjižnici Gimnazije Kranj preživeli in doživeli čudovit večer z avtorjem drobne knjižice misli - ZLATA ZRNA - Janezom Klobučarjem in njegovimi prijatelji. Danica Cedilnik je bila tokrat tista, ki je spremno, doživeto, pestro, skratka, izvrstno predstavljala avtorja. Kako ga tudi ne bi, saj je vendar njegova dolgoletna prijateljica.

Nizala sta njegova zrna, v ospredje postavljala avtorja, ga razgajala in z vsako besedo je bil bolj naš... Resnice o življenu, o ljubezni, o dobroti, sreči in nesreči, da, o vsem smo lahko razmišljali... in bili zamišljeni. Zakaj so, denimo, dobri ljudje optimistični? Ali so zato, ker so optimistični tudi dobri, ali njihova dobra kroji njihov poseben čar - op'imizem... Zakaj nekateri prodajajo nasvet, drugi pa jih dobrohotno delijo...?

Pogodbe podpisalo 99 podjetij

Ljubljana, 7. oktobra - Na vladni razpis za sanacijo podjetij se je prijavilo 217 podjetij, od tega je 147 podjetij ustrezalo pogoju razpisa, pogodbe s skladom je že podpisalo 99 podjetij. Po prvih podatkih je bilo z Gorenjskega izbranih devet podjetij, pogodbe pa jih je že podpisalo osem.

Podjetja, ki ustrezajo pogoju razpisa, so že prejela osnutke pogodb o prenosu lastništva in upravljanja na sklad. Podpisalo jih je že 99 podjetij, teh podjetijih je zaposlenih nekaj več kot 60 tisoč delavcev, v letošnjem prvem polletju so ustvarila 1,5 milijarde mark dohodka in imela približno 300 milijonov mark izgube. V povprečju so blokirana že več kot 30 dni in po prvih ocenah imajo približno 20.000 presežnih delavcev. Za finančiranje presežnih delavcev bo potrebljeno po oceni direktorja sklada dr. Uroša Koržeta iz letosnjega proračuna odstotki tri milijarde tolarjev, prihodnje leto pa pet.

Pri skladu so podjetja razdelili v tri skupine, v prvi so podjetja z manjšimi težavami (teh je približno 15 odstotkov vseh, ki so podpisali pogodbe), v drugi so podjetja z večjimi težavami, v tretji pa podjetja, ki so zrela za stečaj.

Po prvih podatkih na Gorenjskem pretiranega navdušenja ni bilo, še največ v Kranju, kjer se jih je prijavilo šest, in v Škofji Loki, kjer so se prijavili štiri. Sklad je izbral devet gorenjskih podjetij: Icos Kranj, Iskra ERO Kranj, Sukno Zapuže, Vezenine Bled, Alples Železniki, LTH-Orodjarna in livačna Škofja Loka, Zlit Tržič, Vatrostalna Jesenice in Iskra Stikala Kranj, vendar slednje podjetje pogodbe ni podpisalo. Gorenjsko gospodarstvo ima v slovenskem po številnih kazalcih približno 10-odstotni delež, torej ima vsaj glede na število izbranih podjetij manjši delež.

Sklad bo v podjetjih, ki bodo šla v sanacijo, ustanovil upravne odbore, prvo fazo sanacije pa sklad financira sam, naslednje bo prevzel državni proračun. Sklad bo zato letos največji slovenski izgubaš, saj bo imel po Koržetovih besedah približno 600 milijonov mark izgube. Dohodek od prodaje podjetij po v prvi vrsti namenil upnikom, med katerimi so predvsem banke. ● M.V.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Lani za investicije 53 milijard tolarjev

(STA) Lani je bilo za investicije v osnovna sredstva in sredstva skupne porabe izplačanih 53,15 milijarde tolarjev. Nominálno so se investicije podvojile, toda potreben je upoštevati, da je bila inflacija 117,7-odstotna. Iz lastnih sredstev je bilo za investicije v osnovna sredstva izplačanih 81,3 odstotka sredstev, iz združenih 5,1 odstotka, iz finančnih kreditov 10,3 odstotka ter iz skladov 3,3 odstotka sredstev. V strukturi investicij so imele kar 41,7-odstotni delež investicije v domačo opremo, v tujo pa 21,9-odstotnega. Gradbena investicijska dela so lani stala 31,8 odstotka vseh investicij. Slabe štiri petine vseh investicij je bilo namenjenih v proizvodne obrate in sredstva, od tega 14,7 odstotka v industrijo in rudarstvo. Dobro petino je znašal delež negospodarskih investicij, kar je nekoliko višji kot lepo poprej.

Iskra še vedno pomemben izvoznik

Ljubljana, 7. oktobra - Iskra je tudi na letosnjem sejmu elektrotehnike pripravila tiskovno konferenco, predstavniki podjetij iz grupacije Iskra so povedali, da je njihov izvoz v devetih mesecih letosnjega leta predvidoma znašal 318 milijonov nemških mark, kar potrjuje, da je Iskra tudi v teh kriznih časih ostala pomemben izvoznik. Ustvarili so 289 milijonov mark čistega izvoza, kar pomeni, da je bil uvoz dvainpolkrat pokrit, presež je znašal 170 milijonov mark.

Sanacijo so v nekaterih podjetjih izpeljali brez zunanje moči, z velikim devinvestiranjem in z vodenimi stečaji, s čimer so ohranili zdrava programska jedra, kar omogoča še večjo usmeritev v izvoz, je dejal predsednik Iskre holdinga Janez Vičenjak.

SŽ v mednarodnem omrežju TEF

Vojna na Balkanu je Slovenijo izločila iz omrežja evropskih ekspresnih vlakov TEF, saj so prevozi blaga iz Grčije v Zahodno Evropo preusmerjeni prek Mađarske oziroma potekajojo po omrežju vlakov TEF, ki povezuje posamezne evropske ranžirne postaje. Pri nas gre konkretno za vključitev prek ranžirnih postaj v Zalogu (zveza z Beljakom) in Teznom (zveza z Gradcem in Dunajem), ki sta povezani v transportni verigi direktnih cargo vlakov in imata zvezo s ostajami v Kopru, Kranju, Ljubljani, Novem mestu, Trbovljah, Sevnici, Velenju in Celju. Pri tem je vsekakor najpomembnejše, da omrežje TEF zagotavlja dobro povezavo lokalnega tovornega prometa z evropskimi ranžirnimi postajami.

MERCATOR TOK RADOV LJICA
Rožna dolina 50
64248 Lesce

Na podlagi 5. seje Upravnega odbora, ki je bila 11. 9. 1992

RAZPISUJEMO JAVNO DRAŽBO

za prodajo poslovnih prostorov - BIFE, v Kranjski Gori, Kočna 14 a, v izmeri 72,24 m².

Izklicna cena je 122.000 DEM.

Ogled prostorov je v ponedeljek, 12. 10. 1992, od 10. do 12. ure. Javna dražba bo 14. 10. 1992 ob 8. uri v prostorih Uprave, Rožna ulica 50, Lesce.

Udeleženci morajo predhodno plačati varščino, v tolarski protivrednosti, 10% izklicne cene na ž. rač. 51540-601-14186. Varščino se vračuna v kupnino, neuspešnim kupcem pa se v roku 8 dni po licitaciji vrne.

Ce uspeli ponudnik ne sklene ponudbe, varščino zadržimo. Kupec je plačnik vseh davčnih in stroškov v zvezi s prevzemom lastništva!

Iskra Terminali iz Kranja prejela švicarski in slovenski certifikat za sistem kakovosti ISO 9001

V Terminalih imajo ponovljivi sistem kakovosti

Kranj, 6. oktobra - Podjetju Iskra Terminali iz Kranja sta kar dve neodvisni instituciji, švicarska SQS (Schweizerische Vereinigung für Qualitätssicherung Zertifikate) in domača IKM (Institut za kakovost in metrologijo Ljubljana) v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije slovensko izročili certifikata za sistem kakovosti ISO 9001. Gre za prvo podelitev slovenskega certifikata za sistem kakovosti, zato je razumljivo, da so se v Iskri Terminali potegovali tudi za tujega, saj se bodo v tujini v slovenskim lahko uspešno predstavljali, ko se bo IKM uveljavil, kar pomeni, da bo pridobil referenčne. Ob tem pomembnem dogodku smo za pogovor prosili MIROSLAVA MARCA, direktorja Iskre Terminalov v Kranju.

"Kaj pomeni certifikat za sistem kakovosti ISO 9001?"

"Vsekakor je to velik dosežek, za evropskega proizvajalca pomemben dosežek. Doslej nisem niti vedel, da na današnji podjeti sem slišal, da so bili ti standardi v Evropi unificirani šele konec leta 1987."

"Koga bo zanimal certifikat, kdo bo vprašal po njem?"

"Kupci, ki na osnovi certifikata predpostavljajo, da je ravnen naše kakovosti ponovljiva, da je tovarna organizirana po principih, ki so dokumentirani in ki zagotavljajo ponovljiv sistem kakovosti. Pri atestiranju so podrobno pregledani izdelki, najprej prvi v seriji, nato se vračajo, noben telefonski aparat ne more v prodajalne, če ga nai prevzela posebna komisija. To napravi v skladislu, kjer kontrolor pregleda denimo 5 odstotkov naključno izbranih izdelkov, če kakšen ni dober, zavrne celotno količino. Takšne kontrole si vsak kupec sededa ne more privoščiti, zato so to raven v Evropi že presegli, atestirajo le nulto serijo izdelkov, izdelovalce pa mora imeti nadzor kakovosti organi-

ziran tako, da zagotavlja ponovljivost kakovosti.

Zaradi širine Iskrine mreže smo s telefoni prisotni v 36 državah sveta, atest imajo v 25 državah, od Argentine in ZDA do Turčije in Maroka. Vendar se zdaj zaradi pešanja Iskrine mreže usmerjam na manjše število tržišč, to je na Evropo, predvsem Nemčijo, Avstrijo, Španijo ter Poljsko in Češko, nanje se skušamo kvalificirati, enkrat za vselej in za vse."

"Od atestiranja do ponovljivega sistema kakovosti je dolg in težak korak, ki ga je pri nas napravilo še malo tovarn, kdaj ste ga začeli pri vas?"

"Že leta 1984, še v tedanji Telematiki, dve leti kasneje smo dobili angleški atest BABT, redno in nenajavljenno so nas kontrolirali. Na mednarodni standard ISO 9000 smo se usmerili že leta 1989, vsi zaposleni so tedaj podpisali izjavo, da so seznanjeni s politiko kakovosti in da bodo vse svoje delovanje usmerili v to, kar je na švicarsko komisijo napravilo velik vtis. Julija 1990 smo nalogu zastavili projektno, koordinacijo je vodil svet kakovosti,

na določenem mestu in ima točno določene sestavine in podpisnike. Če na vprašalniku ni dovolj pozitivnih odgovorov, proizvodnja ne starta, vse je dokumentirano, pregledno, zato izgovarjanja ni več. Seveda pričakujemo večjo prodajo, predvsem v Evropi."

"Si zdaj obeteate večjo prodajo?"

"Gre za uskladitev v svetovno prakso, če pride kupec k nam, lahko pričakuje enako produktivnost, kvalitet in poslovni odnos kot v francoski ali avstrijski tovarni. Drugi cilj je bila racionalizacija poslovanja, saj je zdaj vsaka nabavna ali prodajna pogodba arhivirana na določenem mestu in ima točno določene sestavine in podpisnike. Če na vprašalniku ni dovolj pozitivnih odgovorov, proizvodnja ne starta, vse je dokumentirano, pregledno, zato izgovarjanja ni več. Seveda pričakujemo večjo prodajo, predvsem v Evropi."

"In s tem nadomestili izpad prodaje na jugoslovenskih trgih?"

"Pokrivali smo 50 do 80 odstotkov trga na jugoslovenskem trgu, imeli smo konkuren-

enco, vendar bolj politično kot tehnično. Ta trg se je sesul, še pred dvema letoma smo ga prodali za 18 milijonov mark, letos bomo le 3,5 do 4 milijone mark. Zato povečujemo izvoz, pred štirimi leti je znašal 3,5 milijona mark, lani 10 milijonov mark. Na tujem se srečujemo v veliko konkurenco azijskih izdelovalcev, vendar imamo prednost, sprejemljivi smo za nemškega kupca, maja letos smo ateste dobili v Nemčiji, kjer jih azijski konkurenčni nemajmo. Nemški trg je bil zelo zaprt, kljub odpiranju nemški izdelovalci še vedno pokrivajo 85 odstotkov trga, med prvimi smo uspeli priti tja."

"Kaj pa konkurenca v Sloveniji?"

"Slovenija je odprto tržišče, telefone lahko uvaža vsak, ne zavzemamo se za monopol, temveč za predpise o ustreznih kakovosti, kakrsne imajo tudi drugi. Neatestirani telefon je lahko 30 odstotkov cenejši, problem pa je v tem, da povzročajo škodo v telekomunikacijskem omrežju, saj znižujejo njegovo kvalitetno raven, če jih je le nekaj, problemov ni, če pa je takih denimo četrtega, vsi ostali slabše telefoniramo."

"Pripravljate kakšen nov izdelek?"

"V prvem kvartalu prihodnjega leta bo prišel na trg telefonski aparat ETA 100, mislim, da je oblikovalski dosežek oblikovala ga je Mojca Mehle, to je bilo njeno diplomsko delo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. V razvoju imamo tudi novo generacijo garnitur, ki bo do tehnološko cenejše, namenjene pa bodo predvsem izvozu." ● M. Volčjak

Kazenska ovadba zoper lastnike(?) obrtniške banke

(nadaljevanje s 1. strani)

Slovensko hranilnico in posojilnico Kranj je 66 posameznikov, predvsem obrtnikov in podjetnikov, ustanovilo 2. oktobra 1990, vplačali so ustanovne deleže po 3.000 mark, kar je zneslo 198.000 mark. Na slovenskosti v kranjski mestni hiši je bilo ob prisotnosti nekaterih ministrov izrečenih veliko visoko zveznečih besed. S kančkom sklepse se je oglašil le Blaž Vogelnik, slovensko vzdružje na zavodu velik vtis. Julija 1990 smo nalogu zastavili projektno, koordinacijo je vodil svet kakovosti ne bo izvoljen.

Ustanovitelji so podpisali ustanovno pogodbo, vendar banka ni bila registrirana tako, kar je v svojem pismu, ki ga je poslal na tiskovno konferenco, potrdil tudi Peter Smuk. V njem je namreč zapisal, da je bila 18. januarja 1991 ustanovljena kot hranilno kreditna služba s polno odgovornostjo, ustanovila pa so jo na prvi strani že omenjena tri podjetja in zadružna. Dolgo to drugi ustanovitelji niso vedeli, počasi pa se je le razvedelo, dokončno, ko so nekateri kar po pošti dobili hranilne knjižice in na njih vpisan njihov ustanovni delež in dodane običajne bančne obresti. Spomladi letos so se spori tako zaostrali, da so našli pot na časopisne strani, zgodbo smo pred poletjem končali z obljubami lastnikov(?) banke, da bodo stvari popravili, saj je bil medtem že sprejet zakon o bankah, ki omogoča večji nadzor lastnikov, bilanca mora biti denimo javno objavljen. Pri tem je zanimivo, da na spisku ustanoviteljev, ki se zavzemajo za delniško družbo, najdemo tudi podpis Viktorja Brezjarja, Franca Golija, Petra Smuka, Vitomirja Grossa ter še 42-tih ustanoviteljev obrtniške banke, kar je večina vseh. "Ko sem prevzel vodenje odbora,

Kakor hitro so se pojavili "lastniki", niso več točili čistega vina, svojo banko so najprej registrirali v Ljubljani, nato v Kranju, ko so se stvari začele zapletati, spet nazaj v Ljubljano. Na zadnjem zboru 7. julija so se ustanovitelji odločili za kazenski pregon in zahtevali revizijo Banke Slovenije ter se odločili, da sklicejo tiskovno konferenco, je povedal Franc Šuc.

Žilec jo seveda lahko sprejme ali zavrne, pričakovati pa je moč, da bo zadeva vsekakor prišla na sodišče, saj lahko uberejo tudi drugi pot, če bo božiček ovadbo zavrnili.

Vogelnik je bil za novega predsednika upravnega odbora (prej je bil to Peter Smuk) izvoljen sredji maja, tudi z nalogo, da uredi vse v zvezi z registracijo banke. Ustanovitelji so tedaj na zboru namreč zavrnili predlog "lastnikov" banke, da to napravijo sami, če jim pripišejo še en ustanovni delež. Odbor se je začel sestajati, uveljavila se je ideja, naj bo banka delniška družba in ne družba z omejeno obvezoto, kakor je bilo določeno v ustanovni pogodbi. Zaradi skrhanega zaupanja je takšna ideja razumljiva, saj delniška družba omogoča večji nadzor lastnikov, bilanca mora biti denimo javno objavljen. Pri tem je zanimivo, da na spisku ustanoviteljev, ki se zavzemajo za delniško družbo, najdemo tudi podpis Viktorja Brezjarja, Franca Golija, Petra Smuka, Vitomirja Grossa ter še 42-tih ustanoviteljev obrtniške banke, kar je večina vseh. "Ko sem prevzel vodenje odbora,

da ni bilo. Tik pred poletjem je bilo naših pogovorov konec, je povedal Vogelnik. Zanimivo je, da so pred končnim spodom, celo nazdravili dogovor o ustanovitvi delniške družbe in prenosu premoženja nanjo. Vogelnik je dejal, da je na enega od sestankov prinesel steklenico vina, čeprav ni verjal, da se bodo dogovoril. Z obljubo, da se bodo stvari uredile, so se družbo (poleg so bili tudi Golija, Brezar in Smuk) odpravili v Arvajevo goštinstvo in nazdravili.

Zaman, ker delniška družba še ni bila ustanovljena, v Banki Slovenije pa kot vse kaže čaka, da se spori zgladijo, saj obrtniške banke še niso registrirali, zato še vedno poslujejo hranilno kreditna služba. M. Volčjak

GORENJSKI GLAS

UREDNIK PRILOGE: TOMAŽ KUKOVICA
DESIGN: IGOR POKORN

V S E B I N A:

Tomaž KUKOVICA:
META KNJIGA

Draško JOSIPOVIČ:
POSELITEV SEVEROZAHODNE GORENJSKE V PLEISTOCENU

Darij ZADNIKAR:
CIVILIZACIJA BREZ OPOJA

INTERVIEW:
MATEJA PUHAR

UVODNIK: **META KNJIGA**

Z velikim samoprepičanjem lahko zatrdimo, da je knjiga rezultat dolgega zgodovinskega procesa, v katerem je človek svojim potomcem želel v najučinkovitejši obliki zapustiti delček nekega časa ter izrez njegovih idej. Od trenutka, ko so se odtiskovali zapisi v glinenih ploščah, ko se je pisalo na dragocene papirusove svitke, ko so menihi skrbno iluminirali tisočletne duhovne zapuščine, je preteklo veliko vede. A še dandanes, ko vzamemo knjigo v roke, nimamo v sebi izdelanih mehanizmov presoje o tem fenomenu. Potrošniku, bralcu je knjiga preprosto knjiga. Nekaj, kar se prebira iz kratkočasja, oziroma sredstvo, ki strokovnjakom omogoča prakticiranje pragmatizma.

Vstop v srčico poante knjige predstavljajo znanje, mogoče že preveč ogljene formule, ki jih profesorji prodajajo učencem izza katedra, tiste intelektualistične, filozofske interpretacije revolucionarnih ugotovitev, da je knjiga orodje. Skratka, vsaka knjiga, če se do njene formalno vsebinske pojavnosti intelektualno aferiramo, poseduje vse omenjene atribute. Knjiga je, konec končev, monument človekovega bivanja, kolikor vzpostavimo do nje tak odnos, kolikor poiščemo, kolikor se zavedamo teh dimenzij v vrednosti.

Toda, če odmislimo, če se ne obremenjujemo z nekimi, za marsikoga odvečnimi, pretiranimi intimnostmi do te oblike ohranjanja duha časa, je knjiga le porabniški artikel. Torej, preprosto povedano: Bukle cennimo kot vrednot, če to hočemo, če o njej poglobljeno premisljujemo, razen, če že knjiga sama s formo izsili od konstanta neko čustvo, ga začara v filozofu.

Povod, da razpredam o intimnih, da ne rečem erotičnih vrednostih knjige, mi je dal Miran Mohor na otvoriti razstave: NSK ambasada Moskva, interier. Ob odprtju razstave v koprski galeriji Loža je bila tudi uradno predstavljena knjiga Neue Slowenische Kunst. A v bistvu to ni navadna knjiga, marveč meta knjiga, še bolje povedano Knjiga.

V momentu, ko mi je Miran Mohor, član IRWIN-a, poklonil knjigo, sem vedel, da imam v rokah edinstveno edicijo, meta knjigo. Človek preprosto osupne, ko že vizualno vidi, ker je etui knjige, v katerega je odtisnjen naslov in emblem NSK, posnetek prog marmorja, da drži ne le knjigo, marveč spomenik. Monument eksistence neke institucije, ki utripa čas in prostor.

Aluzija na spomenik, ki jo sproži "marmorna" etui, se nadaljuje, ko knjigo osvobodite iz okovov ovitka, ter pridržite v usnje vezano buklo. Dejansko je pred vami razkošna izdaja, ki spominja na dragocene srednjeveške manuskripte. Da je studio NK opremil knjigo v totaliteti, ker že design razplamenil in prikliče vse poznane definicije, ki ste jih zabeležili o knjigi, postane nedvomno, ko vas fascinira vsebina z vsemi fotografijami, reprodukcijami slik, market, filmov.

Sicer pa se prava zgodba o poziciji in stanju NSK da razbrati iz bibliografije. Dejstvo je, da

so zlati časi NSK, časi, ko so z disidentsko držo znotraj totalitarnega režima, razburjali javnost, želi aplavz in zbirali mrke pogledi "otrokov" socialistične revolucije, že mimo. Pričakovati je bilo, da bodo kot enkraten fenomen v kulturi, s formalnim nastopom demokracije, izginili s prizorišča, toda te upe so gojili zlohotneži, ki so spregledali zazrtost NSK-ja v svet. Laibach, IRWIN, Kozmokinetični kabinet NOORDUNG so postali že pred razpadom dnečega občestva največji izvoznik slovenske kulture. In kar je najpomembnejše: Ostali so disidenti. Spomnimo se, kako je studio NK zavrnih nagrada Prešernovega skladu. V tem kontekstu se da sumirati tudi bibliografija avtobiografije NSK. To meta knjigo je izdal Grafički zavod Hrvatske, tiskana pa je bila v Hong Kongu. Zakaj je naprimer le založniška dejavnost Gorenjskega glasa pokazala interes za izdajo knjige v Sloveniji in se je morala kot majhna izdajateljska hiša umakniti zaradi visokih stroškov edicije? Čeprav je razlogov nešteto, je navsezadnje avtobiografija NSK ličen produkt, ki je, končno, po angleški izdaji načinjen tudi v slovenskem jeziku.

Vsebinsko je knjiga pregled dosežkov skupine Laibach, Laibach kunsta, njihovih intervjujev, slikovni arhiv razstav, inštalacij IRWIN-ov, ter razrez snovanj gledališča Scipion Nasice in Rdečega pilota. Vsebino prešiva ideologija. Ideologija za razliko od minljivih sistemov včasih izzareva toplo. NSK avtobiografija je meta knjige, posebljena ideologija, nekaj, kar nas zasači v totalnosti, skozi vse pore življenja. Resnično je čar izdaje, kar fascinira ravno v ideološki, vizualno-simbolični agresivnosti.

Knjiga NSK je edinstven primer meta knjige ali kakor smo rekli v uvodu, že sam izgled knjige prisili bralcu, da vzpostavi do nje neki intelektualen, da ne rečem metafizičen odnos. Knjige so postulat človekovega bivanja in so kljub računalniški dobi, eri disket, ostale delček našega vsakdanjika. Brez knjig ni znanosti, umetnosti, z eno besedo - ni napredka. Vprašanje o našem odnosu do bukla pa ostaja odprt. Jasno je, da le prave meta knjige, ki impresirajo človeka tako vsebinsko kot tudi vizualno, akcentirajo svojo fetišističnost in silijo človeka v globok razmislek. Minil je ICSID. Izgleda pa, da evropski, svetovni normativi za knjigo kot izdelek, ki bo že vizualno privlačen, ostajajo le v besednjaku otvoritvenih govornikov na prireditvah.

Knjiga NSK je primer, kako se tisočletne skrivnosti, modrovanja o pomenu knjig, ki impresirajo človeku tako vizualno kot vsebinsko, lahko s pridom izkoristijo oblikovalci in založbe za prodajo. Bibliofilom bo omenjena knjiga nepogrešljiva v zbirki, designerjem povod za globalno pretuhtavanje o opravljanju zaupnih analog, ki jih naroči založba. In resnično lahko zberemo razmišljanje o knjigi kot formalno-vsebinski entiteti v en sam stavki: Meta knjiga je publikacija prihodnosti.

Tomaž KUKOVICA

Odperte strani

DRAŠKO JOSIPOVIČ **POSELITEV SEVEROZAHODNE GORENJSKE V PLEISTOCENU**

Raziskovanje paleolitika ali stare kamene dobe ima v Sloveniji dobrih šestdeset let dolgo tradicijo. Kot "rojstno leto" slovenske paleolitske arheologije praznujemo leto 1928. Tako je danes že pokojni prof. Srečko Brodar v jami Potočki zijalki na Olševi, 1700 m visoko v Karavankah odkril prvo zanesljivo paleolitsko postajo v Sloveniji in hkrati postavil tudi temelje strokovnemu raziskovanju jamskih sedimentov pri nas. Epochalnemu in v evropskem znanstvenem svetu izjemno odmevnemu odkritiju so sledila vedno nova in nova najdišča, ki jih je vsa z redkimi izjemami (npr. Nevlige pri Kamniku - izkopaval dr. Fran Kos) raziskal Brodar. Ker je kot prvi oral ledino, je povsod, kjer je kopal, naletel na še neposkodovane plasti z ostanki pred-prazgodovinskih kultur. Vendar slave Potočke zijke, tako po pomembnosti kot po bogastvu najdb, pred drugo svetovno vojno ni doseglo nobenog najdišča. Po koncu druge svetovne vojne se je torišče raziskovanj usmerilo na izjemno obetavno področje Notranjsko-primorskega kraša, kjer se je Pivška kotlina s svojim zareselim obrobjem izkazala za prvo vrstno province s številnimi najdišči iz časov ledene dobe ali pleistocena. Sčasoma so se raziskovanja razširila na vse slovenske pokrajine z izjemo Prekmurja. Na območju današnje Slovenije tako lahko naštejemo že blizu šestdeset najdišč iz paleolitika in mezolitika ali srednje kamene dobe (mezolitske kulture sicer časovno spadajo že v holocen ali geološko sedanost, vendor sta v svetu in pri nas raziskovanje in obravnavanje tega obdobja tesno povezana s paleolitikom že zaradi samih metod dela in predvsem zaradi neposrednega substrata, iz katerega mezolitik izhaja). Vse to je plod dela treh generacij raziskovalcev, ki danes vodijo in usmerjajo proučevanje stare in srednje kamene dobe pri treh centrih v Ljubljani: na Inštitutu za arheologijo pri Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU, na Katedri za geologijo in paleontologijo Geološkega odseka Fakultete za naravoslovje in tehnologijo in na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete. Navedenim ustanovam pomagajo na terenu, v laboratoriju in kabinetu tudi mnogi drugi strokovnjaki sorodnih naravoslovnih in tehničnih ved, brez katerih si sodočnega izkopavanja nekega

Gorjah, Matjaževe kamre pri Rovtah zraven Žirov, Jamnikov spodmol pri Kočni pod Mežakljo in Jama za skalami nad Staro Fužino v Bohinju. Časovno in kulturno so zaenkrat neopredeljene najdbe s Štefanje gore pod Kravcem, Laznikarjeva zijkala nad Golnikom pa je potencialna postaja, ki vsebuje pleistocensko favno in kuřišče z obilico oglja. Vse to je slaba šestina vseh slovenskih najdišč in glede na dokajnjo neraziskanost bo na Gorenjskem v prihodnosti verjetno odkritih še precej najdišč.

V tem kratkem zapisu si bolj podrobno oglejmo najdišča severozahodne Gorenjske, torej z območja med Savo Bohinjko in Savo Dolinko do njunega sotočja pri Lancovem. Kot smo že omenili, so na tem ozemlju zaenkrat znana tri najdišča. Prva odkrita postaja ledenoobnega človeka je bila Poljška cerkev (kat. št. JZS 1313; sinonim: Poglejska cerkev). Vhod v mogočno in od daleč vidno votlino ledeniškega izvora leži v strmem severnem področju Tratovca nad Poljšico pri Zgornjih Gorjah. Sistematična izkopavanja so v letih 1965 do 1968 izvedli sodelavci nekdane Sekcije za arheologijo pri SAZU (M. Brodar, 1966:190). Poleg dveh mlajših površinskih najdb (rimski bronast novec cesarja Valentinijana in bronast prstan iz zaključnih obdobjij zgodnjega srednjega veka, cf. A. Valič, 1966) je bila ob zadnjem zidu abrija v grušču neposredno pod površino odkrita precej številna kamena industrija in spremljajoča favna, ki pripada alpskemu svetu (*Marmota marmota*). Od skupno 574 kosov sileksa, ki petrografsko prizadajo različnim vrstam kremljena, je 52 tipološko opredeljivih artefaktov (F. Osole, 1979b:190). Orodja predstavljajo praskala na klinah, krožna in nohtasta praskala, odbitke za zajedno, lamele in klinice s hrbtom, svedre, ostanek jeder itd. - v glavnem orodni inventar, ki je tipičen za slovenske poznapaleolitske postaje. Časovno pripada izkopani inventar iz Poljške cerkve končni fazi kasnega glacialis in verjetno sodi v sam iztek mlajše dryas dobe, kulturno pa materialno kulturo uvrščajo v t. i. epigravetti. Neodvisno od italijanskih strokovnjakov je pri nas F. Osole, specialist za obdobja poznega mlajšega paleolitika, pri svojih raziskavah ugotovil (F. Osole, 1979b:177 ss), da spada epigravetti v

V smislu kvartarolih raziskav je za arheologa-paleolitičarja izredno zanimivo prav območje Gorenjske. Pri tem je mišljeno vse ozemlje, kot ga je pod arheološkim pojmom v geografskih okvirih pred leti postavil F. Leben (1975:85). Na severu je ta prostor omejen z državno mejo po vrhovih Karavank in Savinjskih Alp, na zahodu pa od Posočja in Cerkljanskega ločja orografski in hidrografske prehodi, na jugu pa od centralne Slovenije loči porečje Poljanske Sore s prehodom Polhograjskih Dolomitov v Ljubljansko kotlino, ki se na vzhodu nasloni na Moravske hribove in Kamniške planine. Kljub mnjenju F. Osoleta (1979a:134), da lahko na tem ozemlju pričakujemo sledove paleolitske poselitve samo iz časov, ko so se ledeniški umaknili visoko v gore - torej iz časov interglacialov in interstadialov, imamo na Gorenjskem kar nekaj zanesljivih najdišč. Kot prvo najdišč so bile leta 1938 raziskane že omenjene Nevlige kot postaja na planem. Po letu 1938 raziskane že omenjene Nevlige kot postaja na planem. Po letu 1945 so sledile Mokriška jama na Mokriču pri Kravcem, Babja jama pri Krumperku v bližini Domžal, Poljška cerkev pri Zgornjih

DRAŠKO JOSIPOVIĆ

POSELITEV SEVEROZAHODNE GORENJSKE V PLEISTOCENU

čas pozne ledene dobe (ta zajema vse tri dryas dobe z vmesnima bôllinskim in allerôdskim interstadialom). Absolutno gledano je to čas med 15.000 in 8.000 leti pred našim štetjem. V Zahodni in Srednji Evropi v tem času dominira magdaleniens. Vplivi te kulture na prostoru južno od Alp zaenkrat še niso bili odkriti. Med farno slovenskimi najdišči so, tako kot je to evidentno tudi v vzhodni in severni Italiji, ostanki severnega jelena (*Rangifer tarandus*) le še sporadični, zamenjata ga los (*Alces alces*) in navadni jelen (*Cervus elaphus*), zelo veliko je kostnih ostankov alpskega svizca (*Marmota marmota*). Kameni inventar epigravettenskih najdišč skoraj ne kaže tipoloških razlik v primerjavi s predhodnim tardigravettienom, opazna je le nagnjenost k izraziti mikrolitizaciji orodij. Poleg Poljskih cerkv je v Sloveniji do danes odkritih še deset epigravettenskih najdišč. Matjaževe kamre pri Rovtah, Babja jama pri Domžalah, Roška špilja v Škocjanskih jamah, Županov spodmol pri Sajevcu, Zakajeni spodmol pri Prestranku, Lukenska jama pri Prečini in Judovska hiša pri Moverni vasi v Beli krajini so najdišča v jama, Merišovo v Solkanu, Podrisovec pri Postojni in Vrbicev hribec na Ljubljanskem barju pa so najdišča na planem. Pri vsem tem smo dolžni omeniti, da skoraj četrto stoletja po zaključku izkopavanj v Poljskih cerkv, monografska obdelava najdišča žal še ni bila narejena in tudi vsi izsledki so objavljeni le delno (npr. M. Brodar, F. Osore, 1979:149). Do odkritja drugega najdišča je prišlo šele pred nekaj leti. Pri zaselku Kočna, 200 m južno od ceste Spodnje Gorje - Jesenice je ob vznožju hriba Kavče na nadmorski višini dobrih 650 m, manjši spodmol, ki trenutno še ni registriran v katastru JZS. Lepo obokan vhod je 8 m širok, od kapu do zadnje stene je okoli 5 m; vhod je orientiran proti severozahodu. Jamo je leta 1982 prvi opazil Pavle Jamnik in v njej izkopal manjšo sondno velikost 1 x 1 m do globine ok. 60 cm. Med kopanjem ni našel ničesar in ker ga je vseeno mučila radovednost, je prizorišče še večkrat obiskal. Pri enem naknadnem obisku je na površini izmetanega materiala, ki ga je medtem že izpral dež, našel kos obdelane kosti in odlomek medvedovega kočnika (P. Jamnik, 1987:8s). S posredovanjem zaspiskoga župnika g. Franceta Oražma sta bila predmeta izročena Inštitutu za arheologijo pri ZRC-SAZU. Patronat nad novim najdiščem je osebno prevzel dr. Mitja Brodar, dolgoletni upravnik omenjene ustanove, ki je jamo poimenoval **Jamnikov spodmol** (čeprav bi bilo verjetno bolj pravilno, da bi se jima imenovala, po domačem imenu posestnika, na čigar zemlji leži objekt; za ljubezni opozorilo se zahvaljujem g. župniku Oražmu). Že naslednje leto je Brodar s svojo ekipo izvedel sondiranje, ki zaradi "lopata-štih" metode dela žal ni dalo rezultatov in je zato predvidevane obširnejše raziskave sedimentov opustil, vendar je opis del in ekspertizo Jamnikovih najdb neverjetno hitro objavil (M. Brodar, 1984:217ss). Glavna najdba je "harpunko obdelana" kost (cf. M. Brodar, o.c., 218), dolžine 5,2 cm, z ogljeno konico in tremi enorednimi zalustmi, ki dejansko ustvarja vtič miniaturne harpune. Na centralni strani tega koščenega artefakta, ki mimogrede povedano, pri nas nima prave paralele, je komaj vidna okrogla vdolbina. Nastala je brez dvoma z vrtanjem, vendar kot je pravilno ugotovil že Brodar, je izdelovalec iz nam neznanega razloga delo opustil. Kulturno in časovno artefakta skoraj ne moremo opredeliti - zaradi fosilnosti materiala, iz katerega je izdelan, lahko le v širšem smislu slutimo pripadnost pozemu mlajšemu paleolitiku oziroma mezolitiku, kar je morda še najbolj verjetno. Na območju Slovenije so do danes poleg Jamnikovega (Španovega) spodmola znani še dve harpuni iz jame Spehovke pri Zgornjem Doliču, ki sta že dalj časa z vso zanesljivostjo opredeljeni kot mezolitski (S. Brodar, 1939:165; M. Brodar, 1979:192) in odlično ohranjena harpuna z enorednimi zalustmi s sotočja Ljubljance in Išice na Ljubljanskem barju (M. Potočnik, 1987:171; 1989:391), ki je najverjetneje poznapoleolitske starosti (D. Josipović, 1989:22, kjer je lokacija ob izlivu Bistre v Ljubljanci napačno navedena). Podobne najdbe, kot je naša "harpuna", so bile najdene na najdiščih poznapoleolitske in mezolitske starosti v severni Nemčiji (S. Heidek-Schacht, 1984). Podatek o Jamnikovem (Španovem) spodmolu dopolnjujem še z obiskom jame 10. avgusta 1984 (v spremstvu M. Sagadina in g. župnika F. Oražma). Takrat sem na površini izmetanega materiala, ki ga je izkopala Brodarjeva ekipa, našel še klinico z naravnim hrbitom iz roženja rjave barve petrografska slabše kakovosti in več koščkov oglja. Artefakt smo izročili Inštitutu za arheologijo pri ZRC-SAZU, ki hrani tudi vse ostale omenjene najdbe. Nova naključna najdba je pomembna, saj dokazuje, da bi z morebitnimi natančnimi frontalnimi izkopom še ohranjenih sedimentov morda le prišli do kakšnih kulturno in kronološko bolj oprijemljivih podatkov, ki bi razjasnili poselitev tega interesantnega spodmola. Dela se je leta 1987 lotil v zelo skromnem obsegu že P. Jamnik (1987:8), vendar ponovno ni imel srečne roke, tako da uganka do nadaljnega ostaja nerešena. Naslednja postaja je **Jama za skalami** (brez kat. št. JZS), 1550 m visoko pri Planini v Lazu nad Staro Fužino v Bohinju. Leta 1988 so v njej sondirali sodelavci Inštituta za arheologijo pri ZRC-SAZU. V sondi 2 x 3,5 m, ki je bila izkopana do globine 3 m, so ugotovili le 10 cm debelo holocensko plast, vsi ostali sedimenti so pripadali moreni najverjetneje wûrmse starosti. Med holocenskim in pleistocenskim gruščem je bilo na površini okoli 2 m² raztreseno oglje kot ostanek kurišča, tik nad njim pa sta bila najdene dva sileksa (J. Dirjec, A. Šercelj, I. Turk, 1989). Oglje je antraktotomsko pripadalo favorju, lipi in brinju. Glede na prisotnost lip na tej nadmorski višini, so kurišča datirali v zgodnji holocen, najverjetneje je to čas boreala, kulturno bi kurišča potem takem pripadal mezolitskem prebivalcem. Novo najdišč je izredno pomembno, ker dokazuje oblijedenost (vsaj občasno) visoko v Alpah in nakazuje na še nova neodkrita najdišča na širšem območju Pokljuke in na zakselih obronkih obrež planot, Jelovec in Pokljuka. V zvezi z najdenima sileksoma so izkopavalci odkrili še naravno nahajališče roženca pri okoli 500 m oddaljenem močvirju Zgornja Rudna. Vsekakor bo treba tudi na obreži opisanih najdiščih v prihodnosti sondirati v večjem obsegu, saj bomo le tako lahko dopolnili naše vedenje o poselitvi neposrednega predgorja Alp v času ledene dobe in v začetkih holocena. Naj se omenimo, da tako visoko ležeti najdišča (tudi do 2000 m in več) v sosednji Italiji niso nobena redkost več. Pri nas so tozadne raziskave še v povojih, vendar bo bodo intenzivirane, tudi uspehi verjetno ne bodo izostali.

To so trenutno vsi podatki o poselitvi severozahodne Gorenjske v pradavnih časih ledene dobe. Od obdobja dolgega približno 2 milijona let, so nam na obravnavanem področju znani le podatki iz žetekajoče se ledene dobe in iz časov najstarejšega holocena ali geološke sedanjosti. Več podatkov o poselitvi v starejših obdobjih ledene dobe nam bodo dala le nadaljnja raziskovanja v prihodnosti.

Darij Zadnikar

CIVILIZACIJA BREZ OPOJA

Tudi v Liliput so prispeli goreči klici na Krizarsko vojno za Sveto deželo očiščene civilizacije Saraceni z Jutrovec grozijo, da jo bodo onečediли z mamiljivimi razvadami, ki so tuje duhu naše očetnjave. Sibki in bolehnji so že podlegli nam tuji razvadi zlorabe mamil. Liliput se je zdramil: odkar ni več srboritega sovraga, mu je treba pokončati samo še te, ki so se potujčili v razvadah drog, in domovina bo rešena. Minister za telesno in duševno zdravje podložnikov oznanil, da je treba »zlo narkomanije izrezati iz zdravega narodovega telesa«.

Boj proti narkomaniji se v vseh deželah sveta oblikuje kot boj proti tujstvu. Naši otroci padajo pod zavajajoč vpliv neznancev z ulice, ki jim ponujajo droge, ki so jih razpečevalci dobili od tujcev, ki prihajajo od bogsigavedikod. Na čelu te vojne so ZDA, ki jo tudi z vojaško močjo bijejo zunaj svojih meja: v Panami, Kolumbiji, skrivenostnem Zlatem trikotniku in drugod, hkrati pa postaja podoba razkrnjajočih se lastnih urbanih središč vedno bolj domača. Zdaj že vsi strategi vojne priznavajo, da je ta zgubljena. Je ta križarska vojna bila zgolj tragikomična obnova don Kihotovega boja z mlini na veter? Je mogoče prav »narkomanija« ta mlin na veter, ki podpira našo fantazmo očiščene civilizacije? Besede zamejujejo naše razumevanje sveta. Ali ni mogoče pojem »narkomanija« takšne narave, da nam zaplanka pogled v bistvo problema ter iz nas napravi nekakšne don Kihote? Ideologem je medicinskega izvora, ki sestoji predvsem iz diskurza o patologijah. Poenostavljeno povedano: za medicino je vsaka bolezen nekakšen tupek, ki ga je treba odstraniti, da bi se obnovilo prvotno mehanično nemoteno procesiranje telesa. Zahodna medicina bolzni ne razume kot porušeno ravnovesje telesa samega, ampak kot vtor tujih sil, ki jih je treba onemogočiti tudi za ceno žrtvovanja delov lastnega telesa. Med vojaško in medicinsko tehniko ni prav velikih razlik. Zato prevzemanje medicinskega ideologema »narkomanija« napotuje k represivnemu reševanju problema: policija in medicina sta poglaviti zavezniči v donkihovskem boju. Pojem »narkomanija« zakriva širši smisel: »uživanje drog«, ki pa sam spet sloni na eni temeljni kategoriji življenja - »užitek«. Tu je tudi ključ razumevanja neuspeha boja proti narkomaniji: vsa sistemski prizadevanja bodo proti drogam se prizadetim v zadnji instanci razkrijoči kot boj proti užitku.

razmejuje posameznika od heterogenije tuje in grozeče narave, ter nasprotim dionizijskim principom samopozabe, ki pride do izraza v misterijih in grozljivih ritualih, strašljivi dionizijski glasbi, samouničajočem užitku v tragičnem in opoju vina in halucinatnih zvarkov, je bila pogoj vzpona grške antične kulture. Hkrati ko je sokratski princip, da je vse mogoče razumeti in razložiti, izrinil Dioniza, je tudi propadla grška kultura.

Paroksizmi, nezmernosti v obnašanju in uživanju, čezmerno trošenje individualnih in družbenih energij, ki je povsem samouničevalno, je pomemben dejavnik različnih kultur. Roger Caillois v *Teoriji praznika* pokaže, kako so se v različnih kulturnih izmenjivala obdobja delovnega samoodrekanja z magičnim časom praznovanj. Praznik je seštevek vseh mogočih paroksizmov: kolektivna razpuščenost, pretiravanje v pitju in žretju, drogiranje, promiskuiteta, ples v ritmu dionizijske glasbe, nespoštanje in kršitve običajnih družbenih pravil in nekontrolirani izbruh nasilja. Praznik je, skratka, obnova **kaosa**, obdobja, ko je bilo vse drugače, in ko so naši predniki šele vzpostavili svet takšen, kot je. Vsaj ljudstva in kulture, razen nas, ki smo ujetniki moderne civilizacije, so zmogle pogum, sa zapustijo obstoječe, se odrežejo individualizaciji, da bi se napajali ob vsemogočnih ustvarjalnih silah začetka in tako rešili svet, ki mu grozi entropija in smrt. Tako se je z ekstenzijo energije v dionizijskem samouničajočem praznovanju nabrala moč za preživetje novega ciklusa.

Georges Bataille v svoji **obči ekonomiji** izhaja iz predpostavke, da človek ni bitje, ki bi bil izločen iz naravne in kozmične zakonosti, ter da ga oživila obči proces razsipanja žive materije, igra energij, ki ne omejuje nikakršen poseben smoter. Ta pripadnost obči ekonomiji se kaže kot nujnost potratnosti, ki jo poznamo primitivne civilizacije, danes pa se je umaknila principom kapitalistične ekonomije (Marx), protestantske delovne etike (Weber) in analnega karakterja (Freud). Bataille izpelje kritično protislovje med »Naravo« in kapitalizmom: medtem ko ljudje potrebujejo za produkcijo disciplino in urjenje, so potratnost in vse oblike simbolne menjave globlje vsidrane v človeški naravi. Znotraj obči ekonomije so zapravljanje, veseljačenje, tratenje, izguba, žrtve in destrukcija temeljitejši kot »racionalnost« ekonomije produkcije in uporabnosti. Človek kot bitje presežka, ki ima pre-

Problem je v razmerju moderne civilizacije in užitka. Moderna civilizacija je iz svojega principa pregnala užitek kot motnjo pri sistemski reprodukciji družbe, kar ima za posledico izključevanje socializacijskih procesov rabe užitkov. Učimo se delati, ne učimo se uživati, ne sprašujemo se, tako kot stari Grki, kaj je dobro življene. Vse oblike človeških družb so živele z drogami, negativni učinki so bili omejeni, ljudje so znali uživati zelo »močne« droge (v Zlatem trikotniku so ovisniki od opijatov izjem) in te so bile vključene v sociokulturalni sistem življenja posameznika (religija, praznovanje, umetnost, magija itd.). Moderna družba je prva, ki ne zna živeti s tradicionalnimi in novimi drogami, ker je razkrojila tradicionalna socializacijska razmerja (npr. magičnost), ki so odvečna ekonomskim in administrativnim imperativom sistema. V takšnem okviru je vsako uživanje drog že zloraba, razen mogoče, ko so slovenski psihiatri v poskusne namene drogirali preproste Slovence z meskalinom. Alkohol je edina dovoljena »trda« droga, s katero moderna civilizacija nekako shaja, in ki je bila primerno sredstvo za uničevanje drugih kultur, ki niso imele razvite obrambne socializacijske okvire uživanja alkohola (npr. Indijanci, avstralski domorodci itd.). Ironija zgodovine je, da zanj kokain uničuje tisto družbo, ki je z nasmilom in alkoholom izkorjenila Indijance, ki pa jim je bila koka (ali pa peyoti, meskalin in druge droge) pomemben element visoke kulture.

»Narkomanije« zato ni mogoče razumeti kot svojevrsten **eskapsizem** posameznikov, ki pod pritiskom moderne civilizacije ali individualnih travm podležejo uživanju drog. Prav ta ekskapistična teorija pa je vodilna pri pojasnjevanju narkomanije in oblikovanju antinarkotične politike. Ta teorija se razlikuje v svetovnonazorskih in političnih desno-levih podtonih: enkrat je izključna krivda eksapizma odkrita v deviantnosti posameznika, drugič pa gre za »normalnega« beg iz deviantno modernizirane družbe. Ob odtenka pokažeta, kako prav medicinski ideologem »narkomanija«, ne glede na politični kontekst vsiljuje pogled na uživanje drog kot patološki pojav, ki ga je treba zatreći, ne pa mu določiti sociokulturalne okvire racionalne uravnote užitka ali pa ponuditi manj tveganje načine izražanja življenjskih energij.

Friedrich Nietzsche je v *Rojuštu tragedije* dovolj prepričljivo pokazal, da je sla po opaju, težnja k samopozabi, konstitutiven del civilizacije priča njene mladostnosti in ne patološkosti. Medsebojna igra med **apolonskim principom individualizacije**, t.j. podrejanjem mejam, ki tvorijo individuum, in upoštevanjem mere, ki

sežno energijo, fantazije, nagone in potrebe, se ne more izčrpati v pravilih menjalne forme, ki jih določa moderna ekonomija. Danes so ekstatični prazniki izginili pod rušilno močjo racionalizacije, socialno ekstatično obnašanje se je umirilo in individualiziralo. Paroksizme in ekstenzijo energij je zamenjala umiritev družbenih aktivnosti (počitek, dopust, rekreativa, terapija itd.). Orgiastično obnavljanje družbenega je zamenjala drobitev družbe in avtoerotična izolacija posameznikov. Ker pa je človek bitje presežka, ki nasproti sistemu ohranja nepodredljiv in heterogen prostor sveta življenja, prihaja do ponavljajočih se izbruhov utopičnih moči. Eden takšnih izbruhov je fenomen »sex, drugs and rock'n'roll«, ki izbruhne v šestdesetih letih. Kalifornijski utopični projekti šestdesetih, komune, hipiji, psihadelična umetnost, zametki New-age itd. razširijo množično potrošnjo marihuane in LSD-ja. Temu se zoperstavi sistemski intervenciji v obliki državne represije, socialnoskrbstvenih posegov države, šolstva, različnih prosvetiteljskih kampanj in medijske gonje, ki ustvarja skandale, panici, strah pred drogami in stigmatizacijo. Oblasti v ZDA, ki so poznale izkušnjo prohibicije alkohola, ki je ustvarila mafijo, so se ponovno odločile za strategijo prohibicije. Sele tako je lahko organizirani kriminal prevzel tržišče drog, ki ga je oskrboval z vedno dražjimi in nevarnejšimi, kar je imobiliziralo in življensko ogrožilo populacije, ki so bile oblastem najbolj nevarne (intelektualci-levičarji, rasne manjšine, uporniška mladina, kontrakture itd.). Diskurz o narkomaniji priskrbi političnim elitam legitimnost za uporabo izrednih ukrepov: nihče se ne razburja, zaradi kršenja pravic »narkomanov«, ker so tujek, ki ga je treba »izrezati«. Rezultat je širjenje represivnega aparata, ki pod prevezo zatiranja narkomanije nadzira vedno večje segmente družbe.

Družbene pobude, gibanja in neodvisne organizacije lahko svoj program omejevanja in socializacije nevarnega uživanja drog uresničujejo s pozitivno afirmacijo kvalitete življenja. To ne izključuje dionizijskega užitka, nasprotno, priboriti mu je treba sociokulturalne okvire. Umetnost, šport, ekstatično veseljačenje, erotik, racionalno-utopična destrukcija sistema, vsi ti in drugi paroksizmi niso tujek, ampak predpostavka prenavljanja mladostne civilizacije.

Samo degenerirana civilizacija administratorjev in ekonomistov je uspela zamenjati utopični ritual kajenja jointa v hipijevski komuni z osamljeno smrtno junkjo na stranišču železniške postaje.

MENJALNICA
D-D PUBLIKUM
KRANJ, Bleiweisova 16
od ponedeljka do petka
7. - 17. ure
REZERVACIJE, INFORMACIJE:
(064) 217-960, 218-463
UGODNOST = PRILOŽNOST

Panorama

HALLO
242-274
PIZZA
DELOVNI ČAS:
VSAK DAN OD 8⁰⁰ - 22⁰⁰
NEDELJA OD 11⁰⁰ - 22⁰⁰

IZJAVA TEDNA

Rušenje

V zboru občin so imeli »na tapetik ministra Igorja Bavčarja. Danijel Starman je ministru Igorju Bavčarju marsikaj očital. Po stenogramu, ki ga je objavilo Delo, je bila seja zelo napeta.

...Danijel Starman je med drugim dejal: »..predlagam, da naložimo ministrstvu, da našemu zboru predloži vse odgovore in da morda minister odgovori na moje temeljno vprašanje, ali je prav, da minister, ki sedi v vladi, pripravlja in izvede konstruktivno nezaupnico celo zase - vendar neuspešno?...

Minister Bavčar je med drugim odgovoril:

...»In kar zadeva moje sodelovanje pri rušenju prejšnje vlade, vas opozarjam, da ni bilo neuspešno; vi sedite v oponiciji...«

SIRENE TULIJO

Številni Gorenjci, ki vsako soboto nestrpno ali potrežljivo čakajo, da ob 12. uri zatulijo sirene, so bili nemalo presenečeni, ker so minuto soboto zatulile že ob 11. uri.

Po spraševanju, čemu taka čudna sprememba, se je dobil tudi odgovor: vzrok je v uri, kajti ko smo ob koncu meseca premaknili uro, jo je bilo treba tudi v gasilskih domovih. Le tam pa imajo elektronsko uro, strokovnjakov, ki bi zmogli ta napor, pa iz Ljubljane na Gorenjsko še ni bilo.

Tako torej! Nič panike, če bodo tudi to soboto sirene zatulile ob 11. urih! Pač še ni strokovnjakov! ● D. S.

P R E B E R I T E

REPORTAŽA:

ATI JE KUPIL IGRAČKO, SIN PA NA NJEJ ZMAGUJE

TEMA TEDNA:
ZLOBA

Poročili so se

V Tržiču: Danica Kavčič in Franc Meglič iz Grahovščice; Irena Sušnik in Jurij Albreht iz Tržiča.

V Kranju: Romana Nahtigal in Robert Jerič iz Kranja; Miranda Peštar in Božidar Martelj iz Kranja; Polonca Valjavec in Franci Lehner iz Tržiča; Marta Mubi in Uroš Kokalj iz Bitenja; Staša Benedičič in Sebastian Rehberger iz Cerkelj; Metka Rozman in Janez Porenta iz Kranja; Tina Turk in Marks Stephan Brain iz Ljubljane; Marija Demšar in Igor Fabjan iz Ljubljane; Alenka Gašperšič in Benjamin Bajt iz Škofje Loke; Alenka Mauser in Franc Novak iz Kranja; Tatjana Velikanje in Jože Gričar iz Naklega; Andreja Rakovec in Valteren Juha Einari iz Kranja; Marjeta Čebašek in Filip Novak iz Trboj; Damjana Pirih in Tomislav Rakovec iz Kranja; Breda Sulcer in Matiček Tacer iz Kranja; Nuša Zadražnik in Boštjan Kalan iz Kranja; Majda Zore in Emil Stanonik.

KONCERT, KOT GA ŠE NI BILO

Bled - Tako kot v petek zvečer v Mengšu, je tudi v soboto zvečer v prepolni Festivalni dvorani aplavz navdušenega občinstva večkrat preglasil izvrstne izvajalce na koncertu, ki ga je ob svoji 25. obletnici priredil Alpski kvintet. Prvič so na koncertu skupaj nastopili Alpski kvintet, Slovenski oktet in Greentown Jazz Band. Do sedaj neprezkušena kombinacija nastopov izvajalcev treh različnih glasbenih zvrsti na skupnem koncertu se je izkazala kot zelo posrečena in jo je občinstvo izvrstno sprejelo. K temu so seveda največ prispevali izvrstni izvajalci, ki sodijo v vrh vsak v svoji glasbeni zvrsti. Na koncertu je navdušil tudi harmonikar Domen Jevšek, dvakratni zmagovalec Ljubečne, prijetno pa je dogajanje povezoval Boris Kopitar. Na koncertu ni manjkalo tudi povabljenih prijateljev Alpskega kvinteta od doma in iz tujine, z nagovorom pa je koncert počastil tudi radovljiški župan dipl. ing. Vladimir Černe. Vsem, ki si niso uspeli prisjetiti kart za koncert, v utehu zaupamo, da se verjetno obeta še kakšen koncert v taki zasedbi, mogoče tudi v Cankarjevem domu. ● A. M., foto: T. Gruden

V Kranjski Gori snemajo nov slovenski film
EN DAN V ŽIVLJENJU "MORANE"

Tišinal Ton...? Tečel Kamera...? Tečel Akcija! Klapa pada. Po strmini pripelje motorist. Ustavi se pred leseno lopo na sredini jase. Z roko si briše čelo in gleda na kartu... Cut! Režiser ni vedel zadovoljen. Živčno potegne dim iz cigarete in se ozira v nebo. Sonce se je skrilo za oblake... Čakamo pol ure... Vmes dvakrat ponovijo kader, toda obakrat svetloba ponagaja. Celo sekvenco je treba posneti ob enaki svetlobi, brez preskokov, ki bi pozornemu gledalcu razblinili iluzijo o trajanju... "Pavza za kosilo", pravi direktor filma. Vsak trenutek je dragocen...

Več kot mesec dni se vsako jutro tridesetčlanska ekipa in deset igralcev odpelje 1500 metrov visoko, na zeleno jaso, stisnjeno med okoliškimi Juličci. Spremljajo jih dva kombija in tovornjak. Vsak dan se v slikovitem alpskem okolju rojeva kader za kadrom, sekvenco za sekvenco rojeva nov slovenski celovečerec "Morana" v produkciji Studia 37 in v režiji Aleša Verbiča. Pod scenarij se je podpisala Lea Hočevar. Zgodba teče... Štiri dekleta in pet fantov, naveličanih mestnega vsakdana, se z dvema terenskima voziloma in motorjem za kros odpravijo v gorenjske gore, pustolovščinam naproti... Na prvi pogled nič posebnega. Toda Rado (Vojko Zidar) ve, da prostor in čas nista izbrana naključno. V Triglavskem pogorju domuje Morana, slovenska boginja smrti, ki vsakih devetindvetdeset let sprosti svoj ubijalski naboj. Mladence in mladenci se utaborijo pred njenim obličjem...

Spet čakamo... Črt (Borut Veselko) in Gorazd (Brane Zavrsan) sta v rokah maskerke. Glasno ponavljata tekst in se zavabata. Aljani ni do smeja. Koža in frizura sta njena skrb. Kamera njenih napak ne oprošča, Aleš pa tudi ne... Ostali so pospali v kombiju. Čakajo na režiserjev znak. Ta se skupaj s pomočnikom (Uroš Tatomin) in direktorjem filma (Valentin Perko) dogovarja, kako posneti atraktivno vožnjo z motorjem. Luči so postavljene, mikrofon je vključen, nad kamero se sklanjata snemalec in ostrilec. Vse se odvija zelo hitro. Zdi se, da skupaj delajo že celo večnost. Nobenih odvečnih besed, vsak ve za svoj posel... Prizor je posnet na celuloidni trak. Toda... treba bo ponavljati. Sledovi prejšnje vožnje niso bili dobro zabrisani...

Zmračilo se je. Prinesejo še dva reflektorja. V dnevnem načrtu je še en prizor. Snemalec odkimava z glavo. "Premalo svetlobe," pravi.

Kolona vozil se odpelje v dolino. Potniki v njem so utrujeni, a zadoljni. Posneli so dvajset kadrov, skoraj tri minute filma. Več kot običajno... Jutri je nov snemalni dan. Začel se bo navsezgodaj, ob petih. Treba je ujeti prve sončne žarke. ● Tekst in slika: A. Verdir

Vreme

Vremenoslovci nam za konec tedna obetajo postopno poslabšanje vremena. Zjutraj bo po nižinah megla.

Rože

POSTANA VODA IN PREPERELA PRST

Ste se kdaj zapeljali z Velesovega do Adergasa? Če ste se to poletje, potem ste zagotovo opazili takoj levo pod klančkom na Trati lepo novo hišo, vso v cvetju. Tu sta doma Mira in Jaka Brce z mlado družinico. Gospodinja Mira ima izredno veselje do rož, kar njenim mladim letom skorajda ne bi prisodili. Od doma je verjetno prinesla to veliko ljubezen in njen novi dom se dobesedno skriva za rožnatimi preprogami. Vsi balkoni so polni bršlink, asparagusov, v vrtu živo rdeče žare salvice, lepo je negovana trata z grmovnicami, da vse skupaj še bolj pride do izraza. DDelo je z rožami, res, in gospa Mira Brce mi je zaučala, da ji je vsako jutro samo zalivanje vzelno uro in četrtn. S potom vodo jih zaliva, to je vse. Prst za rože spomladi vzame z vrtu, zmeša pa jo s preperelo prstjo, ki jo prinese iz gozdov. N obenega gnoja ne poznajo njene rože. Nekaj potaknjencev je že pripravila za prihodnjo pomlad, večino jih bo pa šele sedaj, ko bo imela čas, novembra in decembra, kajti služba, dom in še pomoč na njenem domu pri Mrkču na Trati, zahtevajo ves njen čas. Potem bo več časa za pripravo potaknjencev, pravi. Vsa leta jih tako pozno sadi, pa ji vseeno spomladi lepo delajo. Potaknjence posadi v navadno prst v jogurtovne lončke in postavi na svetlo. Važno pa je, da redno počipljive vršičke, če odstraniš vrh, potem vršički pri listih bolje delajo in so močnejši, spomladi od odzenejo bolj košato. Spomladi rože kmalu postavi ven, k zidu, da so pod streho, po "ledenih možeh" jih pa že postavi na balkonsko ograjo. Stare bršlinke povečini zmetljive proč, le če so zelo lepe, enoletne, jih prihrani.

No, če tega bogatega cvetenja pri Brcetovih na Trati niste videli letos, ga boste pa prihodnje leto. Rože bodo tu vedno krasile dom. ● D. Dolenc

OBVESTILO!

VOLKSBANK BOROVLJE

Glavni trg/Hauptplatz 6, tel. 9943/4227-3756

VABIMO VAS

v nove prostore v stavbi mejnega prehoda na LJUBELJU - na avstrijski strani.

Tam lahko opravite vse bančne posle: pologe, dvige s hranilnih knjižic, nakazila po vsem svetu, menjavo, posle s tekočimi računi.

Povrnemo vam prometni davek od nakupov v trgovinah z oznako tax free shop in nekaterih trgovinah z Borovlj in okolice.

V NAJBLEDI AVSTRIJSKI BANKI VAS PRIČAKUJEMO:

med tednom od 12. do 19. ure in ob sobotah od 10. do 14. ure. Tel.: 9943-4227-6201

PETEK, 9. oktobra 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.45 Teletekst TV Slovenija
9.50 Video strani
10.00 Program za otroke
10.00 Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanke
10.30 M. Matičetov: Zverinice iz Rezije, ponovitev lutkovne igrice
10.50 Po sledeh napredka, ponovitev
11.50 Poslovna borba, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH, ponovitev
12.55 Video strani
15.10 Video strani
15.25 Umetniški večer, ponovitev
15.25 Lojze Lebič - portret, Najmodnejše se sporoča v tiskini
16.00 Koncert simfonikov RTV - L. Lebič: Queensland music
16.20 Gospodarska oddaja: Made in Slovenia, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Tok, tok
19.05 EPP
19.10 Risanka
19.18 Napovednik
19.22 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.26 EPP
20.30 J. Mortimer: Odloženi raj, angleška nadaljevanke
21.20 EPP
21.25 Oči kritike
21.15 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.40 Napovednik
22.42 EP, Video strani
22.45 Sova
22.45 Roseanne, ameriška nanizanka
23.10 Poštenjaka in lumpa, ameriška barvna nanizanka
0.00 Alberto ekspres, francoski film
1.35 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

16.35 Video strani - 16.45 Sova, ponovitev - Dragi John, ameriška nanizanka; Poštenjaka in lumpa, ameriška barvna nanizanka - 18.00 Regionalni program - Maribor - 19.00 Jazz in blues - 19.25 EPP - 19.30 TV Dnevnik BiH - 20.00 Besede, besede, TV igrica - 20.30 Slovenski magazin - 21.00 Studio City - 22.30 Ljubljanski oktet in njegovih 20 let - Koncert ob 20-letnici - 0.00 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

6.40 Pregled sporeda 6.55 TV kalendar 7.00 Dobro jutro, Hrvaska 7.00 Radio FM, ameriška humoristična nanizanka 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Živeti kot ves svet, dokumentarna oddaja za mlade 12.00 Poročila 12.05 Detektiva z Beverly Hills, ponovitev ameriške humoristične nanizanke 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Ford, ponovitev angleške nadaljevanke 15.40 The big blue, oddaja za Uniprof 16.00 Poročila 16.10 Alles gute, tečaj za nemški jezik 16.35 Malavizija: Beverly Hills, serija za otroke 17.30 Hrvaska država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Morje 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.17 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Filmski večer: Oddaja o filmu in celovečerni film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Razmišljanje pred spanjem 23.55 Poročila 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

16.50 Video strani 17.00 Namizni tenis - Pokal Nancy Evans: Zagreb Maraton - Vlašim STS (ČSFR), prenos iz Zagreba 19.30 Dnevnik 20.00 Hiša naprodaj, humoristična nanizanka 20.30 Glasba skozi čas, izobraževalna oddaja 21.30 Kolumbo - Srečanje dveh svetov 22.15 Igraj, niz in zmaga, angleška barvna nadaljevanca 23.05 Alo, alo, angleška humoristična nanizanka 23.55 Budapešta: Koncert M. Jacksona, posnetek Horoskop/Video strani

KANAL A

10.15 A Shop 10.30 RIS, risanke in spoti 11.00 Drugačen svet, ponovitev angleške nadaljevanke 12.00 A Shop 12.15 Video strani 18.45 A Shop 19.00 Napoved sporeda, Vreme 19.02 Kult-ura, ponovitev 20.00 Risanka 20.15 Dnevno-informativni program 20.28 Vreme 21.30 Moja mama je volkodlakinja, ameriška barvna komedija 23.02 Dnevno-informativni program 23.15 Poročila v angleščini Deutsche Welle 23.35 A Shop 0.50 MCM 1.00 Video strani

KINO

9. oktobra

CENTER amer. kom. BINGO ob 16. uri, prem. amer. erot. drama DIVJA ORHIDEJA II. ob 18. in 20. uri, predpрем. amer. srhi. MESEČNIKI ob 22. uri STORŽIČ amer. trda erot. VEDNO PRIPRAVLJENA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. srhi. TIK PRED ZORO ob 18. in 20. uri DUPLICA špan. krim. kom. VISOKE PETE ob 19. uri, prem. amer. krim. srhi. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 21. uri KOMENDA amer. kom. FANTASTICNA BRATA BACKER ob 20. uri ČESNJICA amer. kom. MOJA PUNCA ob 20. uri RADOVLJICA amer. drama DOKTOR ob 20. uri

Z Domelom v Železnike

Anketa

Ta teden je teden otroka in teden prometne varnosti. Kako se ti zdi prometna varnost v Preddvoru?

Ceste v Preddvoru se mi ne zdijo preveč varne, ker vozniki ne upoštevajo prometnih znakov. Petra Roblek, 7. b

Ceste bi bile lahko varnejše. Mojca Govekar, 7. b

Ceste so preozke, ni pločnikov, avtobusna postaja bi bila lahko boljša. Petra Planinc, 7. b

Predvsem se mi zdi, da je premalo opozorilnih in prometnih tabel. Všeč pa mi tudi ni, ker so bar Levček zgradili čisto pri cesti in ovira promet. Učiteljica Alenka Krišelj

Vozniki in tudi drugi premalo upoštevajo prometne znake. Janja Prezelj, 7. b

• Anketirala Sandra Roblek, 7. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Navdušena vzgojiteljica
Majda Pipan

patična družabna srečanja skupaj s starši. Torej, namen vsakokratne cicibanide ni tekmovalje, temveč preizkusiti hitrost, moč in spretnost. Vsi smo zmagovalci. Bravo cicibančki! Helena Brudar, foto: D. Gazdova

Dolgo, vroče poletje

Poletne počitnice so zame najbolj dolgočasni del leta. Živim namreč v kraju, kjer se nič ne dogaja. Cela dva meseca ne počenjam skoraj nič. Moj biotitem se med počitnicami ni prav nič spremenjal. Vstajal sem od desetih do dvanaestih, nato sem nekaj pojedel, počakal na kosišlo, nato spet nekaj pojedel in potem tavol po hiši in po dvorišču ter s težavo pričakal osmo uro. Takrat se namreč začne malo bolj "kulturni" televizijski program.

Potem je uboga elektronska škatla brlela do zgodnjih jutrišnjih ur. Kaj se je medtem dogajalo? Gledal sem vse po vrsti: od dobrih filmov in nadaljevanj, do limonad in BBC-jevih poljudnoznanstvenih oddaj, ki kar niso hotele z ekranu. Koga

le zanima tropski deževni gozd, tam nekje, kako naj vem, ali pa uničevanje koral, kot da ne uničujemo vse narave? Nikoli pa nisem zamudil Sov. Ko se je ta oddaja končala, sem še malo igral računalniške igre, kakšni dve urici, tako, malo za sprostitev. Kaj to res ni dolgačas? Tretjino dne v postelji, tretjino nikjer in tretjino dne pred školo, ki je v nekem znanstvenem poskušu pripravila fižol do tega, da je začel rasti navzdol.

Zato bi naslov najraje spremenil v Dolgočasno, vroče poletje.

Ceprav so bile počitnice dolgočasne, komaj čakam na naslednje.

• Janez Žnidar, 7. c r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

VABI V TOVARNIŠKO TRGOVINO V TRŽIČU
(ob tovarni - vhod »trajbah«)

MASIVNO IN TAPECIRANO POHIŠTVO,

30 % POPUST

pri plačilu Zlitovih izdelkov v gotovini

KREDITI - DOSTAVA

Odpoto: 9. - 17., sobota od 9. - 12. ure

Filmska nagradna uganka

Dopoldanske filmske predstave v kinu so matineje. Izmed odgovorov, ki ste jih poslali, smo za nagradi - po dve brezplačni vstopnici Kino podjetja Kranj - izzrebali Marka Hobiča iz Kranja, Moše Pijadeja 1, in Ines Trškan. Čestitamo, vstopnice posiljamo po pošti.

Naslednjo nedeljo, 18. oktobra, bo Kino podjetje Kranj po daljši prekiniti spet začelo z matinejami. Prva predstava bo v Centru ob 10. uri, druga popoldne pol štirih. V desetih nedeljah se bodo zvrstile prijetne risanke za najmlajše: Rešitelji iz Avstralije, Sneguljčica in sedem palčkov, Mala morska deklica, Pepelka, Vojska ptic, Račje zgodbe, Peter Pan (na slikici), Oliver in društvo, Davorin pozabljeni dežela, po vsej verjetnosti pa bodo med deseterico uvrstili še igrani film Beli očnjak. Cena za posamezno predstavo bo znašala 150 tolarjev, lahko pa si nedeljske matineje tudi poce-

nite, če se odločite za nakup abonmaja za vseh deset filmov, v tem primeru vas bo en ogled stal le 100 tolarjev.

Nagradowno vprašanje za vas: v matinejskih predstavah boste lahko videli Disneyjevo risanko Peter Pan, lani ste si najbrž ogledali igrani film o odraslem Petru Panu. Kakšen je bil naslov tega filma?

Odgovore pošljite do 21. oktobra na naslov: ČP Gorenjski glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska uganka.

Pri nas doma

Prej sem živel v Mostarju. Zaradi vojne smo prišli k dedku. Tu je moj novi dom. Tu nas je pet: mama, oči, sestra, dedek in jaz. Lepo se razumemo. Vsak ima svoja opravila. Od vsega pa se najraje igram s prijatelji na dvorišču. S sestro se včasih krejava. Zaradi vriska se razjezi še mama, dedek pa se samo smeji.

Moj novi dom je lep, v Mostarju pa je bilo lepše! Danes je tam vojna, rušijo moje rojstno mesto. Težko mi je, ko na televiziji gledam razrušeno mesto in se spomnim svojega prvega doma.

• Teo Peternelj, 7. c r. OŠ Bistrica pri Tržiču

Če bi bila pisateljica

Že na začetku moram povedati, da bi si nekoč služila kruh kot pisateljica, še nikoli nisem razmisljala. Želim postati vetrinarka in upam, da se mi bo želja uresničila.

Če pa bi že postala pisateljica, bi bil moj cilj pisati semešne in zabavne ter zanimive stvari za otroke in mladino. Saj veste, ne takšnih, da bi otroci v osnovni ali v srednji šoli zehali pri branju mojih odlomkov v berilih, kakšen pa bi celo zaspal. Menim, da je zelo pomembno, da se odresel človek zna postaviti v vlogo otroka oziroma mladostnika in pisati o stvareh, ki jih zanimajo.

Veliko berem. Zelo mi je všeč pisateljica Enid, ki je napisala celo zbirko knjig Pet prijateljev. Pustolovske knjige so že ena od zvrst, vzbudijo zanimanje v še tako trmastem mulcu, ki čuti odpor do branja.

Pisatelj lahko postane človek, ki je razgledan, ki vidi stvari okoli sebe, imeti mora bujno domišljijo. Najvažnejše pa je, da čuti prav posebno ljubezen do pisania, da del sveta, tako kot ga vidi sam, podari tudi ostalim. Prav slednjega pa nima veliko ljudi.

Hranilnica LON

RAZPISUJE

nagradni natečaj za prispevke na teme iz varčevanja in hranišča:

I. Hranilništvo na Gorenjskem po letu 1990

II. Varčevanje v Hranilnici LON d.d. Tolar na tolar.

III. Varčevalni slogan za Hranilnico LON

Za razpisane tri teme bo Hranilnica LON najboljšim prispevkom podelila trikrat po 5 nagrad:

1. nagrada: 5.777,00 SIT

2. nagrada: 3.777,00 SIT

3. - 5. nagrada: 1.777,00 SIT

Ker je v varčevanju pomemben vsak tolar in ker ima Hranilnica LON d.d. na sedežu v Kranju telefonsko številko 223-777, nagrade niso v zaokroženih zneskih!

Hranilnica LON vabi k sodelovanju v natečaju vse osnovnošolce, srednješolce in študente, ki jih zanima varčevanje in sodelujejo v programu varčevanja Hranilnice LON.

Prispevki pod točko I. in II. naj obsegajo največ do tri tipkane strani, pod točko III. pa največ 10 predlogov.

Avtorji k vsakemu prispevku obvezno vključijo podatke: priimek in ime, naslov, telefon, šola in razred šolanja.

Vse prispevke bo pregledala in ocenila strokovna komisija, nagradni natečaj za najboljše prispevke o hranišču, varčevanju in Hranilnici LON pa traja do vključno 31. OKTOBARA - SVETOVNEGA DNEVA VARČEVANJA.

Prispevke pošljite na naslov: Hranilnica LON, d.d. Koroška 27, Kranj. Rezultati nagradnega natečaja bodo objavljeni v Gorenjskem glasu novembra 1992.

LON - na Ljubezniv Osebni Način opravljen denarni servis.

Poskusimo še me

Jabolčni obročki

Za 2 osebi potrebujemo: 1 srednje veliko jabolko, sok in lupino pol limone, 6 žlic sladkorja, 1/8 l vroče vode, 1/2 lončka sladke smetane.

Jabolko umijemo in obrišemo do suhega. Z nožkom izrežemo pečišče. Jabolko vodoravno narežemo na pol cm debele rezine. Tačkoj polijemo rezine z limoninim sokom in limonino lupino. V pokriti posodi naj stojijo 15 minut, da se navzamejo aromi. V kozici segremo sladkor, da svetlo zarumeni. Kozico odstavimo s štedilnikom, na sladkor pa zlijemo vročo vodo. Pazimo, kajti pri tem se dvigne iz kozice sopara. Kozico spet pristavimo na štedilnik, sladkor in vodo kuhamo na srednji temperaturi toliko časa, da nastane sirup. V sirup položimo jabolčne rezine z limoninim sokom in lupinico. Kuhamo 3 do 5 minut. Kozico odstavimo s štedilnikom, jabolka pustimo, da se ohladijo v pokriti posodi. Stepiamo sladko smetano. Jabolka damo v steklene skodelice, okrasimo jih s smetano in ponudimo.

Skutni svaljki

Za 6 oseb potrebujemo: 300 g skute, 250 g moke, 50 g drobtin, sol, poper, maslo, nastrgan sir.

Skuto gladko razmešamo. Dodamo moko, sol in drobtin. Če je zmes pregosta, primešamo malo vode. Iz zmesi oblikujemo tanke klobasicice, ki jih narežemo na svaljke. Skuhamo jih v osoljeni vodi, nato jih odcedimo, prelijemo z raztopljenim maslom in na debelo potresem z nastrganim sirom. Ponudimo s solato.

Pet minut za boljše počutje

Da bodo prsti ostali gibljivi

S kremami za roke vzdržujemo kožo na rokah mehko in nežno, s posebnimi vajami pa kreplimo mišice rok.

1. Prepletimo prste in s palcema dve minuti krožimo.
2. Blazinice koncev prstov pritisnimo skupaj in močno pritisnimo dlani skupaj.
3. Dlani pritisnemo skupaj, razširimo prste in jih skušajmo, kolikor le moremo največ, razširiti v obe smeri.

Volnena novost

Na zadnjem sejmu mode v Ljubljani je SUKNO predstavilo tudi svoje najnovješe volnene odeje (mimogrede, zanje so prejeli tudi modri znak ŠQ - Slovenske kvalitete), obrobljene z vzorčnimi blagmi, ki zanimivo pozivejo odoje. Najlepše je, seveda, če se rob na odeji barvno in vzorčno ujemata z barvami vaše sedežne garniture. Če ste se morda ravnokar odločili preobleči svojo staro sedežno garnituro, ne pozabite malo blaga pustiti za obrobo odoje. Povprašajte pri dekleh v Suknu (v Kranju so zdaj v Jenkovi ulici, blizu MM), morda bodo imele v prodaji odoje prav z vašimi "barvami", ali pa vam v tovarni obrobijo nove odoje z vašim blagom. Na sejmu so nam zatrtili, da se vse da urediti.

S kruhom so vse žalosti manjše.

Cervantes

Septembra nabiramo in sušimo dozorele plodove bezga in jerebice, ker so dobra ptičja hrana. Plodove obesimo v zračen, pred dejem zavarovan prostor in pustimo viseti, dokler niso popolnoma suhi. Pozimi jih primešamo drugi ptičji hrani.

MODA

Obleka za boljše priložnosti naj bo iz kvalitetnega blaga in to jesen naj bo za spremembu svetle barve. Modna je barva mlečnega stekla, ki včasih malo na zeleno, drugič spet na sivo potegne. Naš model ima velik ovratnik z reverji, velika gumba iz biserne matice, pas, nakanane žepce, krilo se zaokroženo prekriva. Ta preprosti, a elegantni model zahteva tudi modne dodatke; lahko si pričočimo večje uhane, morda tudi iz biserne matice in biserne ogrlico. Dolžina: še vedno nad koljeni.

Džirlo

Tel.: (061) 40 787,
(066) 33 734

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanji preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je Čang - Šlang, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja Čang - Šlang bodo izgorale odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj Čang - Šlang je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti. Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica Čang - Šlanga vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za doseg želenih telesnih tež. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprjetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa Čang - Šlang, čaj s tradicijo več kot 1.700 let. Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje. Istri učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici Čang - Šlanga pred spanjem.

Čaj Čang - Šlang lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 40 787, (066) 33 734. Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena Čang - Šlanga je 499 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

Ta mesec na vrtu

Cvetajoči, ki se do mraza ni popolnoma razvila, lahko spravimo v globoko zaprto gredo ali svetlo klet. Tako se bodo cvetne glave precej povečale in bomo imeli dalj časa svežo cvetačo. Zametki omesenelega socvetja morajo biti že dobro vidni, ker le tako se bodo še naprej razvijali in doraščali. Pri izkopu rastlin mora ostati na koreninah čimveč zemlje. V zaprto gredo ali v zemljo v kleti sadimo tako, da so rastline postavljene pokončno in se med seboj le rahlo dotikajo. Listja ne smemo odstranjevati. V kleti rajo uporabimo šoto namesto zemlje, kjer je to le mogoče. Vedno skrbimo za zadostno vlago, a zalivajmo tako, da glave in listja ne zmočimo.

S spravilom kitajskega ohrovca ni treba preveč hiteti, saj prenese brez škode 6 do 8 stopinj C pod ničlo. Kar sproti ne porabimo, shranimo v zasipu. Zmrznenega kitajskega ohrovca ne smemo spravljati, ker se listi zlahka poškodujejo. Rastline izkopljemo s koreninami vred in jih v svetli kleti zakopljemo v vlažno zemljo ali pesek. Podolgovate glave se med seboj ne smejo dotikati, ker bi lahko pospešilo razvoj gnilobe. Zato vedno spravljamo samo v suhem vremenu. Da glave ne ovenejo, moramo stalno skrbeti za vlažnost substrata, v katerem so rastline zakopane. Kitajski ohrovrt je ena izmed najboljših vrst zelenjave, ki jo lahko uporabljamo še dolgo v zimo.

Konec septembra povezana zimska endivija je sredi oktobra že dovolj ubeljena in je pripavljena za spravilo in uporabo. S spravilom beljene endivije ni treba pretirano hiteti, saj prenese tudi nekaj stopinj mraza. Kdor je belil endivijo s pokrivanjem cele gredice, lahko mirne duše pusti endivijo na prostem do konca oktobra.

Za zimo spravimo beljeno endivijo v zračni kleti. V suhem vremenu, ko ne zmrzuje, izkopljemo endivijo s čimvečjo koreninsko grudo in jo posadimo v kleti v vlažen pesek. Če listov že prej (pred beljenjem) nismo povezali, storimo to zdaj. Liste zvezemo v tesne šope, sicer bi rastline zavzemale preveč prostora. Endivijo lahko ohranimo do januarja ali februarja, če rastline v kleti posamič posadimo v lončke. Zato vsekakor potrebujemo več prostora, to pa tudi zanesljiveje preprečuje razvoj gnilobe. Med dovolj narazen postavljenimi lončki lahko zrak neovirano kroži. Pri zalivanju posebej pazimo, da ne zmočimo listov. Iz semenskih kumar, ki smo jih pobrali že septembra, izločimo seme. Plodove po dolgem razpolovimo, iz čolničastih polovic pa postramo seme in vse mehko tkivo. Posamezna semena težko ločimo iz sluzastega osemenja, zato damo vse skupaj v posodo z mnogo vodo in postavimo za nekaj dni na toplo (vsaj 15 stopinj C). Ta zmes bo po nekaj dneh začela vreti in takrat z lahkoto izperemo na cedilu vse razpadajoče ostanke, da ostane čisto seme. Tega na zraku posušimo in spravimo v papirnato vrečko. Enako pridobimo seme bučk.

Iz stoletne praktike

Pijača

Žganje v mali meri je zdravilo. Če si prehladiš želodec, ti nekoliko slivovke ali brinjevca dobro de; kdor se pa žganju preveč vda, ga ta sovražnik človeškega rodu muči do smrti. Žganje namreč živce hudo razburja. Če se to prepogostoma ponavljajo, se uničujejo človeške telesne in duševne moći.

Kisle vode so nekaterim bolnikom koristne, zdravim ljudem pa nepotrebne in včasih škodljive.

Čang - Šlang shujševalni čaj

Vsi dosedanji preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je Čang - Šlang, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja Čang - Šlang bodo izgorale odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj Čang - Šlang je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti. Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica Čang - Šlanga vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za doseg želenih telesnih tež. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprjetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa Čang - Šlang, čaj s tradicijo več kot 1.700 let. Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje. Istri učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici Čang - Šlanga pred spanjem.

Čaj Čang - Šlang lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 40 787, (066) 33 734. Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena Čang - Šlanga je 499 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

Naročilnico pošljite na naslov:

Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana

ime in priimek _____

ulica in št. _____

poštna št. in kraj _____

št. vilo zavitkov _____

SOBOTA, 10. oktobra 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 7.35 Video strani
- 7.45 Izbor
- 7.45 Radovedni Taček: Sonce
- 8.00 Lonček, kuhaj: Izdatne műsli
- 8.10 Modro poletje, ponovitev 29. in 30. dela španske nadaljevanke
- 9.10 Klub klobuk
- 11.05 Zgodbe iz školske
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 12.55 Video strani
- 14.15 Video strani
- 14.25 Napovednik
- 14.30 Tednik, ponovitev
- 15.20 Igralka, ameriški film (ČB)
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Vizionari, ponovitev angleške dokumentarne serije
- 18.05 Prisluhnimo tišini
- 18.30 Dobr tek - Kuharski nasveti Paula Bocuseja, 5. del
- 18.55 EPP
- 19.00 Risanka
- 19.08 Napovednik
- 19.12 Žrebanje 3 x 3
- 19.22 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
- 20.26 EPP
- 20.30 Krizkač
- 21.30 EPP
- 21.35 P. Yeldham: Zasebna vojna za Lucindo Smith, avstralska nadaljevanke
- 22.20 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.45 Napovednik
- 22.47 EP, Video strani
- 22.50 Sova
- 22.50 Murphy Brown, ameriška nanizanka
- 23.15 Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka
- 0.00 Mravlje, ameriški film
- 1.35 Video strani

SLOVENIJA 1

Mravlje, ameriški barvni film

Na gradbišču pri izkopu mravlje napadejo najprej delavca. Nato vidimo, da se množice mravelj širijo proti kontejnerju in bližnji hiši. Gledalci filma vermo za nevarnost, liki v filmu pa še ne. Ko mravlje napadejo delavca vričo ljudi, izbruhne panika in strah. Mravlje so namreč izjemno strupene in neobvladljive in le pogum posameznikov gre zahvala, da se večna vendarle reši...

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki 9.05 9 x Avstrija 9.30 Zvenec Avstrija 10.30 Kako ukrašati milijon, ameriška komedija 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi, ponovitev 13.35 Kaj je z Williem?, nemška komedija 15.00 Kmetije 15.30 Boule in Bill, risanka 15.35 Disneyjevi gumiasti medvedki, risana serija 16.00 Otroški Wurlitzer 17.00 Mini čas v sliki 17.10 W. Fend: Moja knjiga o džungli 17.30 Majhni dijaki in mamut, risana serija 17.35 Nadaljevanja ne bo, bo, bo 18.05 Silka Avstrije 18.30 Mac Gyver, serija 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Šport 20.15 1. mednarodni cirkuski festival v Veroni 22.05 Zlata dekleta 22.30 Bilbao blues, španska kriminalka 23.55 Čas v sliki 0.00 Človek premaga strah, ameriški film 1.20 Poročila/Ex libris 1.30 1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

- 8.00 Vremenska panorama 9.30 Angleščina 10.00 Francoščina 10.30 Ruščina 11.00 Vremenska panorama 13.25 1000 mojstrovin 13.35 Leksikon umetnikov 13.40 Allegro, glasbeni kviz 14.25 Sir Georg Solti, portret dirigenta ob njegovem 80. rojstnem dnevu 15.15 Dvignite vesno za novi dunajski prstan 16.00 Moja dežela z drugimi očmi, dokumentarna oddaja 16.30 Ozri se po deželi 17.00 Ljuba družina 17.45 Kdo me hoče - Živali iščejo dom 18.00 Nogomet 18.50 Mož iz Galileje, dokumentarna oddaja 19.00 Sli

NEDELJA, 11. oktobra 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.10 Video strani
9.20 Program za otroke, ponovitev
9.20 Živ, živ, ponovitev
10.05 Ebba in Didrik, švedska nadaljevanja
10.35 Marij Kogoj na "Naši pesmi '90"
11.05 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 Ljudje in zemlja
12.40 Domača ansambl: Gorenjci, ponovitev
13.10 Begunci, tu z nami
13.25 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Napovednik
15.40 Maksim Gorki: Življenje Klimenta Samgina, ruska nadaljevanja
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Vrtnica in šakal, ameriški film
18.40 Ves naš denar
19.00 TV mernik
19.15 Risanka
19.18 Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.26 EPP
20.30 Zdravo
21.30 EPP
21.35 Čudoviti svet mineralov, poljudnoznanstvena serija
22.05 TV Dnevnik, Vreme, Šport
22.30 Napovednik
22.32 EPP, Video strani
22.35 Sova
22.35 Ameriški video smešnice, ameriški varietejski program
23.00 Poštenjaka in luma, ameriška nanizanka
23.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.45 Video strani - 15.55 Napovednik - 16.00 Športna nedelja - 16.00 Triatlon "Ironman" - 16.15 Narnizni tenis, posnetek iz Ljubljane - 18.00 Sova, ponovitev - Murpy Brown, ameriška nanizanka, Poštenjaka in luma, ameriška nanizanka - 19.25 EPP - 19.30 TV Dnevnik BiH - 20.00 Videogodba - 20.30 TV prodaja ne-premiednici 20.35 Brazilská triologija: Pernate puščice, anglička dokumentarna serija 21.25 Mladen Kerstner: Dirigenti in muzikanti, nadaljevanja HTV 22.20 Mali koncert: Oto Vrhovnik - 22.35 Športni pregled 23.05 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Horoskop, ponovitev 8.30 Poročila 8.35 TV kolesar 8.45 Silka na sliko, ponovitev 9.30 Spored narodne glasbe 10.00 Poročila 10.05 Dogodivštine Toma Sawyera in Huckleberry Finna, otroška nanizanka 10.30 Nedeljski živec 11.30 Hišni ljubljenički 12.00 Poročila 12.05 Plovidi zemlje, kmetijska oddaja 13.00 Mir in dobrota 13.30 Simonove sange, kanadski barvni film 14.50 Risanka 15.00 Operne arje 15.30 Show Rudija Carrella 17.05 Risanka 17.15 Scarlet Pimpernel, angleški film (ČB) 18.50 Budimir, risana serija 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 Duka Begović, hrvaška dramska nanizanka 20.55 Kronika varždanskih baročnih večerov 21.40 Ljubezen za Lidijo, angleška nadaljevanja 22.35 Dnevnik II 23.00 Silka na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja - A. B. Simić: Ljubezen 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

- 17.00 Gillette sport 17.30 ACY pokal v jadrjanju, reportaža 17.55 Narnizni tenis: Pokal evropskih prvakov - Industriogradnjak Politehnika, posnetek 18.55 Grobnički Motociklistične dirke 19.30 Dnevnik 20.05 Kolumb - Kolumbovo odprtje, dokumentarna serija 21.05 Oditelj bom, ameriška nadaljevanja 22.00 Hrvatska nogometna liga 23.05 Šport 23.20 Jazz 0.05 Video strani

KANAL A

- 9.00 MCM 9.30 Dan delfina, ponovitev ameriškega barvnega filma 11.00 Verdi, ponovitev italijanske nadaljevanja 11.45 Male živali 12.05 Podobe na filmskem traku, ponovitev 12.20 Za zdravje 12.30 Video grom, ponovitev 13.45 Video strani 19.00 Napoved sporeda, Vreme 19.00 MCM 20.00 Risanka 20.05 Prevara, ameriški akcijski film 21.35

KINO

- CENTER amer. srhi. MESEČNIKI ob 10. in 22. uri, špan. krim. kom. VI-SOKE PETE ob 17. in 19. ur. STORZIC amer. ris. REŠITELJI ob 16. ur., amer. trda erot. SLADKE SANJE ob 18. in 20. ur. ŽELEZAR amer. kom. MOJA PUNCA ob 17. ur., amer. erot. drama DIVJA ORHIDEJA II ob 19. in 21. ur. DUPLICA amer. krim. srhi. ROKA, KI ZIBLJE ZIBKO ob 18. in 20. ur. TRŽIČ amer. srhi. TIK PRED ZORO ob 18. in 20. ur. RA-DOVLJICA amer. drama DOKTOR ob 20. ur.

11. oktobra

TEMA TEDNA
Zloba

Verjetno je na tem svetu že tako, da vsak posameznik zase misli, da je poosebljena dobrota. Naj mi bo torej dovoljeno, da tudi zase mislim, da sem dobročina od glave do peta - čeprav si takole na skrivaj v kakšnem črnem kotu včasih intimno priznam, da mi je duša črna kot hudič.

In to mojo intimo je odkrila tudi gospa ali gospodična iz Škofje Loke, ki me je v anonimnem pismu ljubko opozorila, da sva jaz in Tof zlobi, strupenjači vseh strupenjač, ker da nenehno brezobjurno napadava samo in le gospoda Peterleta, ki da je bil legitimno izvoljen, Drnovšek pa ni! In je gospa ali gospodična tudi hudo podvomila o moji materinski nравi, češ da tako zlobna baba na noben način na tem svetu ne more imeti otrok!

To je bilo pa že od sile ali kaplja čez rob!

Samo zaradi izogiba nadaljnjih tovrstnih nesporazumov izjemoma poudarjam, da imamo tudi zlobe te vrste na žalost svoj ograbek otrok! Gospa ali gospodična se bo zdaj prijela za glavo, ampak življenje je pač tudi tako neusmiljeno in kruto, da tudi strupenim babam nameni otročke. Zakonske, nezakonske ali otroke kar tako in toliko, kolikor jih bog da. Ki pa se potem ne vlačijo vsi lačni in razcapani po svetu, ampak tudi v okrilju hudobne

materje in milega jim očeta živojo kar spodobno. Če oče sploh vztraja pri hudobni baburi in jo ne pobriše ob prvi priložnosti z drugo. A tudi v tem primeru se otrokom samohranilk ne godi kaj hudega; včasih mislim, da živijo celo bolje, bolj udobno in celo bolj varno kot v polnoštevilnih in legaliziranih družinah.

Kar se pa tiče gospoda bivšega predsednika vlade pa seveda sploh ni res, da bi stalno na kritični tapeti. Toliko je kot vti drugi javni delavci, ki hodijo gor in dol po tej ljubi nam Sloveniji. Intimno celo mislim - čeprav se strankarsko ne smem in tudi nočem opredeljevati - da ima gospod Peterle iste značajske lastnosti, ki številnim poslancem ali strankarskim prvakom na noben način niso dane, pa bi bilo zelo zaželeno, da bi jih posedovali. In da do padca gospoda bivšega predsednika vlade ni prišlo zaradi »rdeče« zarote, ampak zaradi nesposobnosti tistih, ki so krožili okoli njega..

Toliko o resnih zadevah te naše preresne politike in v tolažbo naši anonimni presunjeni bralci, ki od naše uprave zahtev-

va, da me odstrani z delovnega mesta in v naši hiši napravi tak red, kot se je napravil na RTV.

Tam se je pa red res napravil, ni kaj! Se vidi po programu, ki ga plačevalci TV naročnine ne moremo prehvaliti! Tale nas Glas lahko odpoveste vsak moment, če ugotovite, da so notri neki pisunčki, ki ne znajo druga gospoda osirat! TV naročnina pa se v tej deželi sploh ne da odpovedat, razen če totalno ne započatite tiste škatle tam v kotu dnevnne sobe! In potem morate gledat' vsa tista neskončna Omizija in Žarišča, da človeku nujno postane kar slabod od stoniljkorat prežvečenih tem, za katere mi ni jasno, koga bi sploh zanimale. Jeza me seveda ne daje zato, ker mene na TV nič ne zanima - mene jeza daje zato, ker moram plačevati nekaj, kar zanima druge..

Vendar - roko na srce. Všeč mi je pa le nekaj! Všeč so mi poročanja iz parlamenta! Ne seveda stil in metode poročanja, ampak subjekti, ki se gibljejo v skupščinskih klopeh. To so prave risanke in hecki, da umiraš od želje, da bi prevega, ki bi ga uvel, samo zadavil! V času, ko prava in »tzare-

SLOVENŠČINA

Pri pregledu hranilne knjižice št.

amo ugotovili
da je prišlo do seštevalne napake, zato je knjižica v munusum
za EKT 331,90. Prosimo, da se čimprej oglasite v banki in
navedeni znesek položite na knjižico, da vas jo bomo lahko
tako vrnili.

Lep pozdrav!

Prilog: fotokopija HK

Ogljete si priloženo obvestilo A banke d.d. Ljubljana. Posebno zanimiva je uporaba slovenskega jezika, ki je za sestavljalca očitno en zelo hud napor...

KATERI KANDIDAT JE BOLJ - SEKSI?

Kot poroča STA, se je v Združenih državah Amerike »merilo boljšega izgleda« vrnilo v predvolilno kampanjo. Dejavnik »seksepilnosti« je v dvoboju Bush - Clinton prav tako pomemben, kot je bil v kampanji leta 1962, ko je predsednik postal John F. Kennedy - je ugotovila ameriška informativna agencija.

Kennedy je bil bogat, ceden, poročen z lepo žensko in star samo 43 let. Američane, predvsem Američanke je osvojil kot še noben predsednik pred njim ne. Mesec dni pa je do tega, ko se bo okoli 100 milijonov državljanov najbogatejše države na svetu odločalo za novega voditelja. Izbirali bodo med 46-letnim arkanskim guvernerjem gostil las, modribi oči in na-smeha, ki povzroča hysterično kričanje najstnici ter 68-letnim predsednikom Bushem, ki redno telovadi in v atletskem dresu menda izgleda boljše kot mlajši tekmeč.

Letos opazovalci sodijo, da je generacijska razlika le prevelika in bo za ostarelega predsednika usodna. Svojega šarma se Clinton tudi zaveda in upa na zmago - prav zaradi videza!

SAJ NIČ NIMATE!

Minulo sredo je bilo, ko se je pri okencu Ljubljanske banke na Bleiweissovi v Kranju oglasila stranka.

Iz svojega žiro računa je želeta »svzdigniti« ves znesek, ki ji je bil pač na razpolago.

Vsota je bila razmeroma majhna: 240 tolarjev, ampak tolarji so vsoj in če jih hočeš imeti, jih pač hočeš imeti.

Ko je uslužbenka banke ugledala znesek, je zamahnila z roko. »Saj nič nimate!«

Stranka je podesnila: »Kako nič nimam! 240 tolarjev imam!«

Zdaj pa si zamislite, kako je mogoče, da ti v banki uslužbenec reče: »Saj nič nimaš!« Čeprav imaš malo, se nikakor ne bi smelo zgoditi, da bančnik zabevska: »Saj to ni nič!«

In zdaj sprašujemo gospodično ali gospo bančno uslužbenko, koliko ona zaslubi? Si računa plačo tako, da svoje tolarke pomnoži z dvajsetkrat nič? ● D. S.

Spoštovani gospod

Favle VOZLIC

Tavčarjeva 13.

Glooo LJUBIJANA

Vojvodinska Kranjska

Tako pošto pošiljajo vrlj Štajerci. Iz Založbe Obzorja Maribor so gospodu v Ljubljano ob naslovu pripisali tudi: Vojvodina Kranjska...

PREGREŠNE MISLI V MESECU VARČEVANJA

Svojcas, ko še ni bilo tržno usmerjenih bank, se je o varčevanju malo več govorilo le 31. oktobra, ko je Svetovni dan varčevanja. Zdaj, ko banke (spet) spoznavajo, da varčevalci nismo "zadnja luknja na fruli," je pa kar cel mesec oktober dan varčevanja. Zato se spodobi, da bankam namenimo nekaj ošiljenih.

Oktobra je sicer revalorizacija skoraj še enkrat višja (s septembarske 1,4 mesečne R je skočila na 2,7) in občani malo manj intenzivno sprašujemo po bankah, kakšne kredite (in po kolikol) ponujajo. Ampak za ozimnico, nakup avtomobila ali kakšen ugoden nakup deviz se še splača razmišljati o najemu kredita, čeprav je R visok in skupaj z malim "r" nanese ta mesec čez 60 odstotkov letnih obresti. No, in ko vam v banki, kjer "DOKAZUJEJO, KAJ ZMOREJO", predložijo kreditno ponudbo, izračuna anuiteto in dahnete "da", vas poleg zavarovalne premije za zavarovanje kredita in zelo verjetnih interkalarnih obresti čaka še ena bridkost: stroški z izdelavo posojilne pogodbe. Vsak pravnik vam jo "na fuš" pripravi za manjšo vsoto kot na obrazcu v taisti banki.

Seveda je banka "številka ena" na Gorenjskem tista, ki ima pod Karavankami kar 26 poslovnih enot in ekspositor. Nanjo se zanesе devet desetin vseh Gorenjč in Gorenjev, zato zasluži naziv Gorenjska banka d.d. V mesecu varčevanja se je izkazalo - v Gorenjskem glasu izhaja nagradni kviz in skozi vprašanja ter odgovore bodo tako bralci in balci to banko še bolj podrobno spoznali. Če bo rešitev kviza pretežka, se bo zelo verjetno zgodilo, da bo še tista desetina Gorenjč in Gorenjev, ki zahaja do konkurenči, prihite na šalterje LB - GB vprašati za rešitev kviza, da ne bo pomote - kajti za 500.- ali 100.- mark, čeprav v obveznicah, se že splaća!

V banki, kjer res "dokazujejo, kaj zmorejo", so razveselili imenike tekočih računov, ki vsake pol leta pišejo prošnje za dovojeno prekoračitev na tekočem računu (Gorenje pravijo temu "limit"). Gorenjci pa "dovoljen minus" - ali pa je obratno). In vsaka banka zna rešitev take vloge, torej dovolite negativnega stanja, kar dobro zaračunati. V omenjeni banki je bila do konca septembra cena za to reč 460.- tolarjev, v mesecu varčevanja

pa je skočila na simpatičnih in debelih 900.- tolarjev. Morda pa ima kdo iz Drnovškove vlade v tej banki tekoči račun in bo prošil za limit - še bolje bi bilo, če bi to bil republiški tržni inšpektor. Tak skok cene storitve vendarne zasluži pozornost.

Banka, ki je s svojo kartico "preprosto na vrhu", pa je vrle varčevalce razvesila z ličnim designom izpisov deviznega, žiro-tekočega itd. rčauna. Izpisi so v lepih kuvertah zeleni barve, tudi sicer je zeleni barva zaščitna znamka te banke in sploh zeleno - ki te ljubim zeleno. Vsaka lepotna pa ima običajno kakšno napakico: banki so jo zagodili tam, kjer izdelujejo zeleni kuverte. Z notranje strani so jih namazali s kaj klaverno plastjo indigo in tako so izpisi skoraj neberljivi. Ce boste srečali nadpovprečno število Gorenjč in Gorenjev z nenavadno izbišljimi očmi, to niso obiskovalci državnega tekmovanja za izbor Miss Slovenije '92 (ki šele bo sredi oktobra na Bledu), temveč so to tisti, ki so buljili v omenjene izpiske za mesec september.

V tehle ošiljenih mislih, pregrešno posvečenih glavnim v mesecu varčevanja, bi po redu velikosti morali ošvarkniti tudi banko, ki ni čisto banka, ampak posluje kot banka in je čisto slovenska, vsaj po imenu. Ker pa so se sedmi dan meseca varčevanja te banke lotili kar resno na tiskovni konferenci in sploh ni bilo govora le o varčevanju, oktobru in podobnem, vam rajši svetu jemo, da o tej banki berete v resnem delu tega časopisa. Je tam toliko ošiljenih, da je za eno številko Gorenjskega glasa čisto dovolj!

In zaradi doslednosti - zamere bodo pa tako ali tako - moramo omeniti še bankico, ki ima v nazivu "Kranjska..." Pa je ne boste našli v Kranju, ker ima sedež v Ljubljani. Zelo popularna je zato njima tudi policisti. In ker se pri nas razlike novosti kaj hitro razpasejo, si bo morda še kdo omisli "kostol

Sebastian Kern, državni prvak v motokrosu

Ati je kupil igračko, sin pa z njo zmaguje

Komenda, oktobra - 11-letni Sebastian Kern s Klanca pri Komendi se že domala pol življenja ukvarja z motokrosom. V tem času je le s treh tekem prišel brez pokala, sicer jih ima svoji zbirki natanko 44. Dve leti ima tudi naslov državnega prvaka v svoji kategoriji, pred slovensko osamosvojitvijo pa je bil prav tolkokrat tudi republiški prvak. Za Sebastijanov šport živi vsa družina (izvzemši starejšega brata Gregorja, ki ga tekme, porazi in zmage niti malo ne ganejo). Žrtvujejo čas, denar, živce. Ali kot na pol v šali pravi oče Jože: če bi ne bilo motokrosa v družini, bi nemara lahko imeli mercedesa.

Da je tedaj petletni Sebastian sploh začel tekmovati, je tudi atjeva zasluga. Skupaj z bratrom Strehovcem so si namreč ogledali tekmo v motokrosu v Tržiču. Tam je Jože ugledal tudi majhen 60-kubični motocikel, ravno pravšnji za petletnega korenjaka in se na prvi pogled zaljubil vanj. »Igračko« je kupil za Sebastijana in že naslednjo nedeljo jo je pobič preizkusil na tekmi v Karlovcu. Že prvič je tudi zmagal, vrstnik Blaž Strehovec pa je bil drugi. To je bil zadosten razlog, da sta oba začela resno tekmovati pri klubu AMD Kamnik, najprej na 60-kubičnih, zdaj na 80-kubičnih motociklih. »Za mano je več deset tekem. Vozil in zmagoval sem v Karlovcu, Slovenski Konjicah, Orehovi vasi, v številnih krajih v Sloveniji, prej tudi na medrepubliških tekmah po Jugoslaviji, pa na mednarodnih, na primer na odprttem prvenstvu Nemčije pred dve maletoma, kjer sem med 55 tekmovalci zmagal s celim krogom prednosti...« samo-

člane in s tem na 125 kubične motorje. Mislijo na nakup

opreme (nov motor stane svojih 4.200 nemških mark, ostala oprema pa prav toliko), na sponzorje, ki jim pomagajo prenesti velike stroške. Sebastijanov glavni pokrovitelj je trgovina Scorpio, pomagajo pa tuji gostilna Pri Cilki z Brnika, Stol Ljubljana, KGM, Obrtna zbornica Kamnik, sovaščan zasebni Lah, pa seveda znani motociklistični prvak in očetov bratranec Jože Zupin, ki izbere motorje in opremo.

Sebastijanov oče ne more mimo težav, ki jih ima klub s progo, ki jo gradijo na relaciji Komenda - Tunjice. Čeprav imajo kar osem uspešnih tek-

movalcev, občina ne kaže pravega posluha za ureditev proge, pa jo klubski člani urejajo kar na črno.

Sebastijan je za to sezono končal. Na tekmovanjem motorju bo spet spomladni, vmes pa bo kot vrstniki rotopal z motornim kolesom, se podil za žogo in se potil v šoli. Pravi, da tam ne velja za kdake kakšnega zvezdnika, njegov šport vsi imajo kot nekaj normalnega. Morda pa bo k zvezdniškemu sijaju kaj pripomogel nastop na televiziji. Ta teden smo namreč Sebastijana videli v otroški oddaji Klub klobuk. ● D. Z. Žlebir

Drugični Brioni

Kranj - Restauracija Park v Kranju, vsem znana po imenu Brioni, bo od prihodnje sobote, 17. oktobra, drugačna. V Živilih so se odločili, da bodo notranjost spremenili in sicer usklajeno drugični ponudbi. Na Brionih bodo na primer spet plesi ob živi glasbi. Prva družabna plesna prireditev bo že prihodnjo soboto od 20. do 24. ure. Naslednja pa bo 24. oktobra. Dve bosta potem novembra (14. in 28. novembra), decembra pa vsako soboto in še na Silvestrovo.

Predstavniki Živil pravijo, da so se za drugačno družabno in ostalo ponudbo na Brionih (degustacije, družabna srečanja za zaključene skupine in podobno) odločili, ker je restavracija po takšni ponudbi že nekdaj bila znana. Tako naj bi zdaj Brioni spet morda postali privlačnejši za malo starejše goste.

Za sobotne družabne plesne so se dogovorili s firmo Step by step, ki ob četrtekih in nedeljah načrtuje na Brionih tudi obnovitev znanja v plesih za različne ljubitelje družabnega plesa po starosti. Firma Step by step, ki ima sicer celoletno plesno šolo za otroke na osnovnih šolah Stane Žagar in Jakob Aljaž, vabi v nedeljo, 18. oktobra, na Brione mladino in srednješolce med 16. uro in 16.30, starejše - že upokojene ljubitelje od 16.30 do 18. ure, stare do 30 let od 18.30 do 20. ure in starejše, nad 30 let od 20. ure do 21.30. V četrtek, 22. oktobra, pa bo od 17. ure do 18.30 najprej za starejše - upokojene ljubitelje plesa, od 18.30 do 20. ure za mladino in srednješolce in od 20. ure do 21.30 za vse nad 30 let starosti.

Zaključene družbe prostor na Brionih lahko rezervirajo tudi po telefonu na številko 214-441, za ure plesne vadbe ob četrtekih in nedeljah pa na številko 327-308. ● A. Z.

ZADETEK V PETEK

Končno: 9. oktober, začetek druge serije kvizov ZADETEK V PETEK, ki jih skupaj pripravlja GORENJSKI GLAS IN RADIO ŽIRI, omogočajo pa pokrovitelji, ki jih predstavljamo na levem, desni in spodnji strani te napovedi. Prejšnji petek smo imeli sgeneralko: neposredno v oddajo Radia Žiri se je dežurna ekipa javljala iz OKREPČEVALNIKA FILAVER ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg 2. Bilo je prima - tehnična ekipa Radia Žiri in voditelja Jože Drabik ter Domen Ponikvar obljudljata, da bo tako tudi danes popoldne. Nameč: najbolj zanimiv del kviza ZADETEK V PETEK bo PRI FILAVERJU. Tam bodo: voditelj kviza + tehnična ekipa + najvažnejše, tekmovalna ekipa. Verjetno imajo člani ekipe tremo: ne vedo, kako težka vprašanja jih čakajo (haha - mi pa vemo, saj smo gradivo za vprašanja nabrali iz člankov v zadnjih številkah Gorenjskega glasa in oddaj Radia Žiri). In še bolj kot jih to želi, če bodo znali dovolj, da najprej z znanjem prislužijo 1.000. + 1.500. + 2.000. tolarjev, potem pa to še potrojijo (ali izgubijo). Verjemite, OKREPČEVALNIKA FILAVER bo danes kot polna škatla vžigalic, saj ima ekipa navijače, navijači pa spet svoje navijače. Ampak če vas popoldne pot zanesi v Škofja Loka - PRI FILAVERJU boste prijazno sprejeti in odlično postreženi.

Ampak v kvizu ZADETEK V PETEK bo tudi vse ostalo: za pet tekmovačev bo vrčo doma (čeprav še ne kurijo), saj jih bodo iz studia Radia Žiri poklicali po telefonu in jim zastavili vprašanja, pravilni odgovori pa prinašajo lepen nagrad. Za poslušalce pa sta po eno nagradno vprašanje pripravila tokratna sopkokrovitelja kviza ZADETEK V PETEK: Frizerski salon Julijane Lavtar, Na logu 3, Škofja Loka; Zlatarstvo - Juvelirstvo Brane Pustovrh, Mestni trg 1, Škofja Loka. Na vprašanji boste odgovarjali tako, da boste poklicali direktno v oddajo - na Radiu Žiri danes, 9. oktobra, med 16. in 19. uro.

Sopkokrovitelja kviza sta prejšnji petek bralci in bralcem Gorenjskega glasa zastavila po eno nagradno vprašanje. Izmed gore prispelih odgovorov bodo danes v oddaji izzrebali po enega nagrajenca (upamo, da je na dopisnici poslal tudi kupon iz časopisa, sicer odgovor NE VELJAI). Ker se je danes iztekel rok za pošiljanje dopisnic za prvo oddajo kviza, že objavljamo dva odgovora:

FRIZERSKI SALON JULIJANE LAVTAR
Na Logu 3,
telefon (064) 65-942
boste našli na levem bregu
Poljanske Sore

**ZLATARSTVO -
JUVELIRSTVO BRANE
PUSTOVRH**
Mestni trg 1, Škofja Loka
ima lokal tudi v Ljubljani,

O kvizu ZADETEK V PETEK bomo v GORENJSKEM GLASU redno pisali v Panorami vsak petek. Posebej bodite pozorni v petek, ko ni oddaje ZADETEK V PETEK na Radiu Žiri - tedaj namreč objavimo vsaj dve nagradni vprašanji z lepimi nagradami. Treba je le odgovoriti na dopisnici, nanjo nalepiti kuponček iz časopisa in počakati na žreb.

PONEDELJEK, 12. oktobra 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.00 Video strani
- 9.10 Program za otoke
- 9.10 J. Malik: Žogica Marogica, 3. del lutkovne igrice
- 9.20 Črni tulipan, kratki igrački film
- 10.00 J. Mortimer: Odloženi raj, ponovitev angleške nadaljevanke

- 10.50 TV mernik, ponovitev
- 11.05 Forum, ponovitev
- 11.20 Utrip, ponovitev
- 11.40 Zrcalo tedna, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 Video strani
- 15.35 Video strani
- 15.45 Napovednik
- 15.50 Slovenski magazin, ponovitev

- 16.20 Dobar dan, Koroška

- 16.50 EP, Video strani

- 16.55 Poslovne informacije

- 17.00 TV Dnevnik

- 17.10 Program za otoke

- 17.20 Radovedni Taček: Noč

- 17.25 Bratovščina: Sinjega galeba, TV nadaljevanke

- 17.50 Oscar Junior: Ata in mama si dopisujeta, italijanska otroška nanizanka

- 18.00 Jacek in čarobna lučka

- 18.10 Obzorja duha, ponovitev

- 18.40 EP, Video strani

- 18.45 W. Fend: Moja knjiga o džungli, nemška poljudno-znanstvena serija

- 19.05 Risanka

- 19.15 Napovednik

- 19.22 EPP

- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport

- 20.05 Žarišče

- 20.30 EPP

- 20.35 Svet na zaslonu

- 21.15 EPP

- 21.20 Aljoša Rusi - Kole Angelovski: Malo nočna glasba, drama HTV

- 22.15 TV Dnevnik, Vreme, Šport

- 22.40 Napovednik

- 22.42 EP, Video strani

- 22.45 Sova

- 22.45 Brooklynski most, ameriška nanizanka

- 23.10 Poštenjaka in luma, ameriška nanizanka

- 23.55 Ameriška kronika, ameriška dokumentarna serija

- 0.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.15 Video strani - 15.25 Oči kritike, ponovitev - 16.15 Sova, ponovitev - Ameriški video smehnice, ameriški varietejski program; Poštenjaka in luma, ameriška nanizanka - 17.30 Športni pregled, ponovitev - 18.00 Regionalni programi - Ljubljana: Slovenska kronika - 19.00 Videospolon - 19.25 EPP - 19.30 TV Dnevnik RAI - 20.00 Paročarska oddaja: 10.00 obravent - 21.00 Sedma steza - 21.30 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah: Plamenica življenja - 22.10 Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev - Eric Rohmer: Ljubezen popoldne, francoski film - 23.45 Moda 0.15 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 6.55 Pregled sporeda 7.00 Dobro jutro, Hrvatska/Radio FM, ameriška humoristična nanizanka 10.00 Poročila 10.05 TV Šola za I. in II. razred 10.30 TV Šola za III. in IV. razred 11.00 Vrtljak 11.15 Angleščina 11.30 Jaz, lutkar: Branko Stojaković 11.45 Mala kinoteka 12.00 Točno opoldne/Poročila/Detektiva z Beverly Hills, ameriška humoristična nanizanka 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko 13.45 Poročila 14.50 Odletel bom, ameriška nadaljevanke 15.40 The big blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo o Hrvatski: Sledovi Dubrovnik v Genovici 16.35 Malavizija: Dogodivščina Toma Sawyera in Huckleberry Finna, otroška serija 17.30 Hrvatska država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Olib - Otok čakanja, dokumentarna oddaja 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvatska v svetu - 20.50 Brez utemeljenega dvoma, novozelandski barvni film 22.35 TV dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja - D. Sudeta: Hrepnenje in bolejni fant 23.55 Poročila 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.30 Video strani 17.35 Legenda o črnemu Charleyu, ponovitev ameriškega filma 19.30 Dnevnik 20.05 Murphy Brown, ameriška humoristična nanizanka 20.30 Hitre, višje, močnejše 21.35 Poročnik in njegov tožnik, nemška nadaljevanke 22.35 Kolumb - Za zlato, boga in slavo 23.05 Vox 23.35 Horoskop

KANAL A

- 10.15 A Shop 10.35 RIS, risanke in spoti 11.00 Prevara, ponovitev

KINO

- CENTER amer. glasb. drama KRALJA MAMBE ob 16. in 18. uri, amer. erot. drama DIVJA ORHIDEJA II. ob 20. uri STORŽIČ Danes zaprt! TRŽIČ špan. krim. kom. VISOKE PETE ob 17.45 in 20. uri

Slovenija 2

Ljubezen popoldne, francoski barvni film Junak filma je predstavljen v prologu. Je tri leta poročen moški, ki ga njegov stan

TOREK, 13. oktobra 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.05 Video strani
9.15 Program za otroke
9.15 Zgodbe iz školjke
10.05 Šolska TV, ponovitev
10.06 Analitična mehanika
10.35 Angleščina - Follow me
10.50 Muzzy, angleščina za najmlajše
11.00 Sedma steza, ponovitev
11.30 Prisluhnimo tišini, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
14.15 Video strani
14.25 Napovednik
14.30 Zgodovina Slovencev v filmskih freskach - Plamenica zivljenja, ponovitev
15.10 Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev - Eric Rohmer: Ljubezen popoldne, ponovitev francoskega filma
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.10 Program za otroke
17.10 Lonček, kuhaj: Hamburger
17.25 M. Matičetov: Zverinice iz Rezije, lutkovna serija
17.45 Prvi uspehi: Vid Kobe - violina, prof. N. Zimšek - klavir
17.50 Denver - poslednji dinovačer, ameriška otroška nanizanka
18.10 I. Dekleva: Po belih in črnih tipkah
18.40 EPP
18.45 Alpe - Donava - Jadran
19.15 Risanka
19.20 Napovednik
19.22 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport
20.00 EPP
20.05 Žarišče
20.30 EPP
20.35 Osmi dan
21.25 Novosti založb
21.35 EPP
21.40 J. A. Lukas: Skupna dežela, ameriška nadaljevanja
22.25 TV dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
22.50 Poslovna borba
23.00 Sprehodi po starci Ljubljani
23.25 Napovednik
23.27 EP, Video strani
23.30 Sova
23.30 Svež veter v starem gradu, angleščina nanizanka
23.55 Poštenjaka in lumpy, ameriška nanizanka
0.45 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

14.25 Video strani - 14.35 Svet na zaslonu, ponovitev - 15.15 Sova, ponovitev - Brooklynski most, ameriška nanizanka; Poštenjaka in lumpy, ameriška nanizanka; Ameriška kronika, ameriška dokumentarna serija - 16.50 Svet poroča - 17.30 Slovenci v zamejstvu - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 V službi rock'n'rolla - 19.25 EPP - 19.30 TV Dnevnik ORF - 20.00 Pari, TV igrica - 20.30 Glasba, show in cirkus: Cirkuski festival Rim - 21.30 Omrize - 23.30 Svet poroča, ponovitev - 0.10 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

6.55 Pregled spreda 7.00 Dobro jutro, Hrvatska/Radio FM, ameriška humoristična nanizanka 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 10.05 Kemija: Voda 10.30 Ekologija 10.50 Šola 11.05 TV Leksikon: Gobe 11.15 Angleščina 11.30 Mali svet 12.00 Poročila/Detektive z Beverly Hill, ameriška humoristična nanizanka 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Poročnik in njegov tožnik, ponovitev nemške nadaljevanje 15.50 The big Blue, oddaja za Uniprof 16.00 Poročila 16.10 Učimo o Hrvatski: S.O.S. za sredozemsko medvedko 16.35 Malavizija 17.30 Hrvatska država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 In letos - 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Kokain - Evropska zveza, 1/2 del avstrijskega dokumentarnega filma 21.00 V velikem planu 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja - N. Šop: Pesnikovo poletje 23.55 Poročila 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

17.35 Video strani 17.45 Scarlet Pimpernel, ponovitev angleškega filma (ČB) 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 20.05 Državnik novega kova, angleška barvna humoristična nanizanka 20.35 Mesta za Dubrovnik, serija 21.10 Poročnik in njegov tožnik, nemška nadaljevanja 22.15 Tri ljuženki, 5/6 del švedske nadaljevanke 23.05 Premiere, ki nih ni bilo - Marin Držić: Hekuba 0.10 Horoskop

KANAL Ā

10.15 A Shop 10.35 RIS, risanke in spoti 11.00 Drugačen svet, ponovitev

KINO

CENTER amer. glasb. drama KRALJA MAMBE ob 16., 18. in 20. ur STORŽIČ Danes zaprt! ŠKOFJA LOKA Špan. krim. kom. VISOKE PE-TE ob 18. in 20. ur

Slovenija 2

Glasba, show in cirkus

Nocnojšnje zgodbe bodo kot nalač za tiste, ki radi spremljate medicinske čudeže in odkritja. Zdravniki in medicinska znanost na najbolj neverjetne načine spremenijo naša življena - eden od njih v neobičajni kombinaciji združuje glasbo in preiskave urina. Country glasba je tudi čudežno zdravilo za ljudi, ki so utrpeli poškodbe glave.

tev ameriške nadaljevanke 12.00 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.02 A Shop 19.15 Zdravje 19.25 MCM 19.45 A Shop 20.00 Risanki 20.15 Dnevno-informativni program 20.20 Vreme 20.30 Drugačen svet, ameriška nadaljevanka 21.20 Kolesarjenje po Ameriki, dokumentarec tedna 21.50 Popolni tuji, ameriški barvni film 23.20 Vreme 23.32 Dnevno - informativni program 23.45 Poročila v angleščini: Deutsche welle 0.00 Astrološka napoved 0.05 A Shop 0.20 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 9.05 9 x Avstrija 9.30 Angleščina 10.00 Pustolovec, serija 10.30 Vprašaj katerokoli dekle, ponovitev ameriške komedije 12.05 Športna arena 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Sinha Moha, telenovela 14.00 Kobre prevzemite, serija 14.45 Mojstri jutijsnega dne 15.00 Jaz in ti 15.05 Korax, oddaja o živalih 15.30 Am, dam, des 15.50 Športna abeceda: Košarka 16.15 Detektivi za varstvo okolja 16.30 Nagradna igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurltizer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Mac Gyver, serija 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Sport 20.15 Dežela planin 21.00 Naredi si sam 21.07 Pogledi s strani 21.15 Zorc - Človek brez meja, uvodni film k nemški seriji 22.45 Svetlostmodra ženska pisava, 1. del avstrijskega filma 0.45 Čas v sliki 0.50 Polnočni klici 1.35 Poročila/1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.30 1000 mojstrovin 16.40 Leksikon umetnikov 16.45 Srečanje po madžarsku, tečaj iz madžarskega jezika 16.50 Vsakdanjik 17.30 Orientacija 18.00 Milijonar, serija 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Kultura 20.15 Kdor se smeji, zmaga 21.00 Naredi si sam

RADIO KRAJN

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Nov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega časnika - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radio Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesmi tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 14.20 - Novinarski blok - 15.30 - Dogodki in odmetvi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Tečaj nemškega jezika - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 13.00 - Danes do trajnosti, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmetvi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Dogodki in odmetvi - 17.00 - Zabava vas Braco Koren - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP - 19.00 - Odgovored programa -

RADIO TRŽIČ

16.00 - Dobri dan - 16.10 - Obvestila - 16.20 - Aktualne informacije - 16.30 - Športni obzornik - 17.20 - Gost torkovega programa - 18.15 - Klepet s poslušalcem - 19.00 - V četrtek na svidjenje -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Vse za moj avto - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnog-informativne oddaje R Slovneija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - 16.15 - Od srca do loka - 16.30 - EPP - 17.10 - Aktualna tema - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - 18.30 - Narodno zavodna lesvica - 19.00 - Odpoved programa -

13. oktobra

NARODNOZABAVNA LESTVICA RADIA ŽIRI

Torek, 13. oktobra, ob 18.30

UVRSTITVE PETIH NAJ VIŽ:

- Srečno, mlada Slovenija - Ansambel Lojzeta Slaka
- Po drugi poti - Ansambel Jevšek
- Vračam se pod Golico - Alpski kvintet
- Obletnica poroke - Brane Drvarič band
- Marijan vam zaigra - Koroški ekspress

PREDLOGI NOVIH PETIH VIŽ:

- Nazdravimo še enkrat - Ansambel Franca Miheliča
- Pojdiva spet na Bled - Ansambel Nika Kraigherja
- Veselje na vasi - Bratje iz Oplotnice
- Zjutraj pa domov - Ivo Belšak
- Slovenci smo veseljaki - Ansambel Ivana Ruparja

Oobjavljeni kupon pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri.

KUPON:

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za skladbo:

Novi predlog skladbe:

Mnenje o oddaji:

Za glasbenega gosta 27. 10. predlagam:

Sončkov kot

Fucker

En rožnatno deževni pozdravček. Tole v naslovu je magična beseda zadnjega nagradnega vprašanja, zastavljenega v rubriki, ki jo pravkar berete, no upoštevali pa smo tudi vse odgovore, ki so bili vsaj malo podobni besedi Prince (Prince, Princ...). En tipos je napisal (on že ve, kdo je), da je Michael Jackson črn'c. Ne me smejet, še Weise Riese se skrije proti njemu. Nasprotno pa je Prince zanekrat še čistokrvni nigros, kajneda. Tako, odgovori so bili večinoma pravilni, razen Jackson od tiposa (pod'n, a ne), Matjaž iz Britofa hvala za Gunse, Al Enka iz Radolice, hvala za skrb - Igor se je finno napapcal, Mojca iz Visokega ti si še bolj d' best, posebno zato, ker si tako pohvalila Sonček company (sicer pa smo res full mega), o Pop Design pa še pozneje, kar pridno beri naprej. "Fertik" Žrebanje. Žgodilo se je na licu mesta, žrebal je en dec, ki se takole mimogrede dost zastop' na muz'ku in se kliče Damjan D'Holly. Dec se je odločil za eno rumeno dopisnico, ki jo je poslal Bitenc Janez, Zg. Bitnje 34, 64209 Žabnica. Možakar bo počakal na dopis in nato ulet po nagrado v Sončka. O.K.

TOP 3

- Hajdi - Hajdi in Don Juan
- Countdown To Extinction - Megadeath
- The Extremist - Joe Satriani

NOVOSTI

Kva je nov'ga. Spet je prišla pošiljka iz Zagreba. Recimo novi LP od Annie Lenox z naslovom "Diva"... En Tonči Cetinski je naredil kaseto "Ljubomora" - baje na Hrvatskem zelo poslušana zadeva, Kim Wilde pravi "Love Is", stari dobr Tom Waits ima novo zadevo "Bone Machine", tu je ponatis Buldožerjev "Zabranjeno plakatiranje" in seveda vseh 46,5 albumov od Death. Povedano na uho, pazite, Kreslin bo kmalu izdal novo kaseto (zna se pojavit tudi v Sončku, lastnomočno), Avtomobili so že skoraj posneli nov CD "Mraz" in za konec Aligator ve točni datum izzida nove kasete Pop Design.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 64:

Pop Design bodo še letos izdali novo kaseto, vi pa poskušate uganiti datum izida le-te (dan in mesec). Šest in pol tistih, ki boste napisali datum, najblizuji resničnemu, bo šlo v finalno žrebanje - nagrada pa klasična, kaseta ali plošča po lastnem izboru. Dopisnice pošljite na Gorenjski glas v Kranj, do srede, 14. oktobra, za "Sonč Dizajn". Arivederči.

Nudimo vam:

dnevne malice in kosila sprejemamo rezervacije za zaključene družbe službenia kosila, poroke, obletnice...

Odprt od 10. do 23. ure, sobota od 19. do 24. ure, ob nedeljah od 8. do 13. ure.

Se priporočamo!

GOSTILNA SEJEM KRAJN

NOVO V KRAJNU MENJALNICA D-D Publikum

na Bleiweisovi 16
(točno tam, kjer sprejemamo male oglase za Gorenjski glas)

USPOSABLJANJA za uporabo

PC računalnikov
IPIS Kranj, d.o.o.

tel.: 064/323-253, 323-171

Prodajali bomo lahke **KOKOŠI** nesnice za zakol ali nadaljnjo rezo. Cena 160 SIT za kos. Pri nais lahko dobite tudi zaključene (očiščene) kokoši po ceni 160 SIT/kg. Prodaja bo 8., 9. in 10. oktobra. 12. in 13. oktobra pa lahko kupite **JARKICE**, stare 20 tednov, tik pred nesnostjo - cena 500 SIT/ena.

Pri nakupu 10 kokoši vam enaš podarimo!

Se priporočamo!

Resnik, Moste 76, Komenda

3. FESTIVAL RADIJSKIH POSTAJ V SLOVENIJI

V Slovenj Gradcu bo od 22. do 24. oktobra že tretje leto festival regionalnih, lokalnih in drugih radijskih postaj, ki so članice Združenja radijskih postaj v Sloveniji.

Radijske postaje lahko tekmujejo v sedmih kategorijah: osrednji

MESARIJA MK JESENICE,

C. Železarjev 15

nudi ugodno prodajo

SVINJSKIH POLOVIC

Sv. polovice z glavo 280 SIT/kg
 Sv. polovice brez glave 295 SIT/kg

Plačilo: dva obroka (čeki)

Naročila: po tel. 82-203, 81-015

Prijava: do 14. 10. 1992 (sreda) do 18. ure

**100 x VEČ
V NAKUPOVALNEM
CENTRU DRULOVKA**

V soboto, 10. oktobra, od 9. do 13. ure, bo nalepka, ki je objavljena na 1. strani (morate jo imeti s seboj) nalepljena tudi nekje v Nakupovalnem centru Drulovka. Tisti, ki jo bo prvi našel, bo pri poslovodji dobil nagradni kupon v vrednosti 4.000,- SIT. (Kaj je 100 x VEČ kot en izvod Gorenjskega glasa).

To pa še ni vse! Na ta dan je v NC Drulovka NAKUPOVALNI DAN z ugodnimi cenami, zabavnim programom... Pri nakupu nad 1.500,- SIT dobite kupon za nagradno žrebanje (velja tudi za najditev skrite nalepke).

Prejšnji teden je skrito nalepko v Samopostežni prodajalni Zlatopolje našel Matjaž Merljak, Oldhamska 1, Kranj. Čestitamo!

PUMA PRIHAJAJA

RIBOMATERIJAL EDINI ZAŠTOPNIK

SALON POHISHTVA ARK Maja

Predosje pri Kranju, tel.: 241-031

Izjemna priložnost!	MONTAŽA
Spalnica NELA 62.300 SIT	
Spalnica MATEJA 87.400 SIT	
Sedežna garnitura SILVA UU 77.900 SIT	
Sedežna garnitura KOPA 82.200 SIT	
Kuhinje zelo ugodno	

Prepričajte se o naši ugodni ponudbi - odločitev pa je povsem vaša!

del. čas: od 12. do 19. ure, sobota od 9. do 13. ure

OBIŠČITE NAS NA OKTOBRSKEM SEJMU V KRAJU 9. - 15. 10. 1992

VORWERK

PARNAD d.o.o.

Podjetje PARNAD d.o.o., zastopstvo za VORWERK sisteme obvešča vse potrošnike, da lahko naročijo filtrirne vrečke ali kobosan sneg ter dobijo informacije o nakupu sistema VORWERK vsak delavnik od 8. do 12. ure po telefonu (061) 191-231 int. 382.

PARNAD d.o.o.

domplan kranj, p.o.
podjetje za stanovanjsko in investicijsko dejavnost,
urejanje prostora in naselij

Kranj, Bleiweisova c. 14, p.p. 139, tel.: 064/214-440, fax: 064/211-864, žr: 51500-601-16114

**POSLOVNO - STANOVANJSKI OBJEKT
ZLATO POLJE V KRAJU**

Na križišču Kidričeve ulice in Koroške ceste v Kranju na Zlatem polju je v gradnji poslovno-stanovanjski objekt, ki bo dokončan konec 1993. leta.

Nekaj zanimivih in markantnih površin za trgovine in poslovne prostore je še možno kupiti. Prav tako tudi stanovanja v tem objektu.

Posevajemo pa lahko tudi pri prodaji in nakupu starejših stanovanj, zato vas vabimo, da se s svojimi željami oglasite na naš naslov DOMPLAN Kranj, Bleiweisova c. 14.

SREDA, 14. oktobra 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.50 Video strani

10.00 Program za otroke

10.00 Bratovščina Sinjega galeba, ponovitev nadaljevanke

10.30 I. Dekleva: Po belih in črnih tipkah, ponovitev

11.00 J. A. Lukas: Skupna dežela, ponovitev ameriške nadaljevanke

11.50 Poslovna borba, ponovitev

12.00 Poročila

12.05 Video strani

14.45 Napovednik

14.50 Omizje, ponovitev

16.55 Poslovne informacije

17.00 TV Dnevnik

17.10 Klub klubov, oddaja za otroke

19.05 EP, Video strani

19.10 Risanka

19.15 EPP

19.20 Napovednik

19.22 EPP

19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport

20.00 EPP

20.05 Žarišče

20.30 EPP

20.35 Film tedna: Moje ime je Bill W., ameriški film

22.10 EPP

22.15 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče

22.40 Napovednik

22.42 EP, Video strani

22.45 Sova

22.45 Radio FM, ameriška nanizanka

23.10 Poštenjaka in luma, ameriška nanizanka

0.00 Video strani

Slovenija 1

Moje ime je Bill W., ameriški barvni film

Film prikazuje življensko zgodbo Billa Willsona, ki je po prihodu iz vojske, poroke in precejšnji poslovni uspešnosti postopoma zapadel v alkoholizem. V dvajsetih letih znane metode zdravljenja alkoholizma so se tudi pri njem pokazale za neuspešne. V želji, da bi se iztrgal zavojenost, se je Bill Williams domislil oblike medsebojne pomoči med alkoholiki, s to obliko zdravljenja sta začela skupaj z dr. Bobom, prav tako alkoholikom, svojo preizkušeno obliko zdravljenja pa je Bill opisal v Veliki knjigi.

po italijsko, italijski film 12.10 Reportaže iz tujine 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi, ponovitev 13.35 Sinha Moca, telenovela 14.00 Kobra, prevzemite, serija 14.45 Družina Meier, serija 15.00 Jaz in ti, otroški program 15.05 Niklaas - deček iz Flandrie 15.30 Rožnati dežnik, lutkovna igrica 15.50 Black - Črni bisk 16.20 Nekoč je bilo ... 16.30 Hevrekal mini leksikon 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurliizer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 MacGyver, serija 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Šport 20.15 Nost srca, britanska melodrama 21.45 Pogledi s strani 22.40 Svetmodra ženska pisava, avstrijski film 0.20 Žarišče Alžirija, ameriški pustolovski film 2.05 1000 mojstrovin/Poročila

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.45 Čas v sliki 16.55 Leksikon umetnikov 17.00 Skupaj varni 17.30 Zemlja in ljudje 18.00 Milijonar, serija 18.30 Zarjovi, lev, kviz 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Kultura 20.15 TV film 22.00 Čas v sliki/Šport 23.00 Zgaga, ameriška kriminalna komedija 0.40 Mojo blues band 1.30 Poročila/1000 mojstrovin

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

6.55 Pregled, sporeda: 7.00 Dobro jutro, Hrvatska/Radio FM, ameriška humoristična nanizanka 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 10.05 Marin Držić 10.35 TV Galerija: Dubrovnik 11.00 TV Leksikon: Srednjevrska književnost 11.15 Angleščina 11.30 Lovkančki, risana serija 12.00 Poročila 12.05 Detektiva z Beverly Hillsa, ponovitev ameriške humoristične nanizanke 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Poročnik in njegov tožnik, nemška nadaljevanja 15.50 The big blue 16.00 Poročila 16.10 Učimo o Hrvatski: Zgodovina hrvatske književne jezika 16.35 Malavizija: Divji svet otrok, serija 17.30 Hrvatska država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Dokumentarna oddaja 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.10 Common Pursuit, angleški film 21.45 Hrvati v Nemčiji, dokumentarna oddaja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja - T. Ujević: Podaljšani svet 23.55 Poročila 0.10 Video strani

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.05 - Naj vira - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Halo 92 - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmehi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Novice v narodnozabavni glasbi, EPP - 13.00 - Danes do triajstja, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.00 - Nasvet iz zdravniške torbe - 15.30 - Dogodki in odmehi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Osrednja tema, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP - 19.00 - Odgovored programa

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Pehar zdravja - 15.00 - Dogodki danes, jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje RA Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - 16.15 - Od srca do loncev - 15.30 - EPP - 17.00 - Športni utrinki - 17.10 - Glasbeno popoldne na Radiu Žiri - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - 18.10 - Naš gost Deny - 19.00 - Odgovored programa

14. oktobra

CENTER amer. glasb. drama KRALJA MAMBE ob 16. 18. in 20. ur STORŽIČ prem. amer. grozlj. VAMPIRSKI MOTOCIKEL ob 18. in 20. ur ŽELEZAR špan. krim. kom. VISOKE PETE ob 18. in 20. ur

INTERVIEW: MATEJA PUHAR

OBOŽUJEM POP PERFORMING

Spomladi se je Mateja Puhar vrnila iz Amsterdama, kjer je študirala na School for newdance development. Slovenska plesnoteatrska scena se je tako okreplila s še eno umetnico, ki je po večletnem študiju, prišla razdajati svoje znanje mlajšim plesalkam. Mateja na umetniški sceni ni novinka, marveč je pred odhodom v Amsterdam stalno vznemirjala publiko s svojimi samostojnimi ali skupinskim projekti. Spomnimo se samo plesne skupine MAS, pa Radostne destrukcije, Železteatre. Plesni teater je začel osvajati slovensko publiko pred približno desetimi leti in danes je prav gotovo faktor v umetnosti, preko katerega enostavno ne moremo iti. K popularnosti tega medija so veliko prispevali, poleg gostujučih zvezd v Cankarjevem domu, predvsem domači pedagogi. Lahko rečemo, da je njihova vrednost, njihova vztrajnost in pozrtvovalnost hvalevredna, saj v Sloveniji še danes nimamo plesne oziroma baletne akademije. Kakšna škoda za plesno umetnost je to, ni treba preveč poudarjati, dejstvo je, da centralnoslovenske ustanove, kot je SNG Opera in balet, pridobivajo plesalce in plesalke iz tujine. Brez njih slovenskega baleta enostavno ne bi bilo...

Plesalci in plesalke, tisti, ki v tem mediju vidijo svoj poklic znanje skušajo pridobiti na različnih workshopih, ki pa so preprosto prekratki, da bi gojenci dobili trdnejše znanje, zato si najvztrajnejši zavežejo malho in odidejo v svet.

Mateja Puhar je šla skozi vse te stadije.

Dejstvo je, da ste na artistični sceni že poznana, uveljavljena umetnica. Kljub temu pa bi lahko za naše bralce, še posebej tiste, ki vašega dela še ne poznajo, povedali, kdaj ste se privč srečali s plesnim teatrom?

S petnajstimi leti. Šlo je za t.i. performing art projekte, ki smo jih izvajali skupaj z Nejčem Slaparjem in Francijem Zagoričnikom. Delali smo manjše performance na otvoritvah razstav, kot je bil na primer happening ob otvoritvi Slaparjeve razstave »Slutnja poletja«. Vendar so bile to le pogojno prve plesnotetarske izkušnje. V resnici sem se s to obliko plesa srečala v obdobju sodelovanja s Prešernovim gledališčem, ko sem delala pod takirko režiserjev Matije Logarja in Lojzeta Domajnka. Vzopredno s tem, sem hodila v Ljubljani na Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje, na oddelek za svobodni ples. Tu se moja zgodba začne. Kmalu sem spoznala Damirja Zlatarja - Freya, ki me je zares popeljal v svet plesnega teatra, kajti prej sem se bolj ukvarjala s svobodnim plesom. V Damirjevi družbi sem potem ostala celo štiri leta.

Se pravi, da ste bili na začetku svoje kariere v dilemi ali se boste odločili za dramski ali za plesni teater. Kaj je bil pravi vzrok, da se je jezik na tehnični prevesil v korist plesnega teatra?

Kar me je motilo pri dramskem teatru in kar me še vedno moti, vsaj, ko govorimo o slovenskem gledališču, je pretirano izražanje vlog. Igralci, za moje pojme, vse preveč poudarjajo govor. So povsem nenanavnji. V »Velinčku na lunì«, predstavi, ki jo je režiral Domajnko, sem imela plesno točko, ki me je pripeljala do spoznanja, da se veliko lažje izražam z gibom. Sem pač oseba, ki več pove gestikulativno. Nasprosto pa mislim, da se da veliko več povdati s telesom, kakor s čustveno pretiranim bruhanjem besed.

Plesni teater se je šele pred nekako desetimi leti pojabil v Sloveniji. Zanje ste si plesalci pridobivali z obiskovanjem različnih workshopov z internacionalnimi predavatelji: kdo izmed njih je imel na vas največji vpliv in ali je bil to vzrok, da ste odšli na študij v Amsterdam?

Amsterdam. Da odidem na študij, je bila popolnoma moja, samostojna odločitev. Workshopi so bili edini vir našega izobraževanja. Poleg tujih plesnih pedagogov so vodili t.i. casse tudi naši plesalci in plesalke. Največ pa mi je na začetku pomenoval tesno sodelovanje z Jasno Knez. Potem je bil tu še Damir, Maja Milenovič, Eča Dvornik, ki je sploh zelo pomembna oseba v mojem ustvarjanju in življenju, saj sva nekje pred enajstimi leti v ljubljanskem ŠKUC-u imeli prvi performance. Toda malo potem so se naše poti razšle. Plesu pa smo ostale zveste. Eča je odšla študirat ples v Pariz, Maja v New York, kjer je, kot sem prebrala v reviji »Maska«, uspela.

Sicer pa sem z rednim obiskovanjem workshopov začela že leta 1981. In danes, kot vidite, še vedno vztrajam.

Ker živite s plesom, s plesnim teatrom že od porodnih krčev v Sloveniji, pravgotovo opazujete spremenjen odnos publike do te vrsti plesa. Je spremembu tako očitna?

Imam občutek, da je po desetih letih zanimanje za plesni teater očitno naraslo. Čeprav se mi zdi, da so k popularizaciji veliko doprinesle komercialne plesne šole kot Kazina, Urška. Tu se poučuje jazz balet, aerobika ter podobno. Za samo popularizacijo plesnega teatra pa ima največ zaslug Plesni teater Ljubljana. S PLT sem plesala v projektu Metastaza. Projekt je koreografiral Damir Zlatar - Frey. Tudi Neja Kos, ki je pri ZKOS zaposlena za ples, je pripomogla k razvoju v veliki meri, predvsem, ker je organizirala množico workshopov. Potem je tu še multi projekt »Krst pod Triglavom«, ki je napravil nekakšen medijski boom. To je bil prelomni trenutek za plesni teater, kajti CD kot organizator je končno pokazal zanimanje za ta medij. In ko CD požega zadevo, stvar steče po maslu... Toda, če pogledamo Kranj, se zdaj skoraj tako, kot da bi se čas ustavljal.

Ce se ne motim, Ste rudi sodelovali v alternativni glasbeni skupini Radostna destrukcija, ki se je kasneje preimenovala v Železteater. Kakšna pa je bila Vaša izkušnja iz te epizode v življenju?

Predvsem prijetne in zelo kreativne. Zavzemam se predvsem za tisti del umetnosti, ki je avantgarde ali pa vsaj drugačen. Fasilitirana sem nad dadaisti, surrealisti. Škoda je, da nisem rojena sedemdeset let prej, ker se mi zdi, da osemdeseta in devetdeseta leta ostajajo hladna. Obožujem spektakle, nepredvidljive stvari, močno ekspresivno. Kar mi je dajala Radostna destrukcija in pozneje Železteater, je bila ravno ta energija, eksperimentalnost, kreativnost, eksplozivnost. Veliko smo tudi pisali. Tedaj sem napisala veliko pesmi, ki sem jih tudi na održ izvajala.

Železteatrski so bili že drugačni. Ko smo na Dunaju napravili performance ob razstavi Teja Perneta, smo napravili plastično komoro, v kateri smo eksperimentirali z barvami in čistim zvonom, gibom. Vse to pa so povezovali teksti. Ta skupina je imela nekakšno dadaistično strukturo, dadaistični pristop. Govorili smo o podzavestnem, neizrekljivem... Projekt je bil mogoče za tiste čase preveč neorganiziran. Škoda je, da se nismo organizirali kot institucija. Predvsem pa smo bili premiadi.

Naše delo je baziralo na individualnosti. Vsak član je gojil svojo vrst umetnosti, združevali smo se zgorj zaradi realizacije dogodka, koncertov.

Od članov bivšega Železteatra sta najaktivnejša. Nekaj let po razpadu skupine ste odšli na šolanje na School for new dance development.

Foto: Lev Lisjak

ZUNANJI SODELAVCI: DRAŠKO JOSIPOVIČ: diplomirani arheolog, DARIJ ZADNIKAR: magister filozofije

Značilnost te šole je, da se ukvarja z minimalističnim plesom, s t.i. realese tehniko. Povejte nam kaj več o tej tehniki postmodernega plesa?

Res je. Realese tehnika bom poučevala tudi v Ljubljani v plesnem studiu Intakt na Kersnikovi 4. Sicer pa gre za tehniko, ki bazira na gravitaciji in uporabi teže. Torej je zelo naravna. Vsi impulzi, ki prihajajo iz telesa, vključno z razvojem temeljijo, ne na formi, kakor sta to uporabljala Cunningham in Graham, temveč na nadgrajevanju oblike z vsebino. Ni nujen postulat, da mora plesalec stati na določeni pozici, da zavzema vnaprej določeno obliko, kakor je to izvajala Pina Bausch, ali Paul Taylor v Ameriki. Realese tehnika je zelo naporna, vendar kot naravna tehnika terja zelo malo poškodb pri plesalcih. Razlog je enostaven. Če hoče plesalec obvladati svojo gravitacijo, mora poznavati anatomijo svojega telesa, kar izključuje, da bo segal po gibih, ki jih ne pozna, ne obvlada, ampak bo previdno raziskoval. Korak za korakom.

Koliko časa mora plesalec nameniti treningu?

Vsaj dve uri osnovnega treninga, če delaš pod vodstvom mentora. Sicer pa je za samostojne ustvarjalce pomembno, da imajo disciplino dela. Poleg redne kondicijske vadbe, je treba vaditi stil in se spoznavati s svetovnimi umetniškimi trendi. Samo redno poglabljaj svoje znanje. Ravno prihajam z workshopa Laurija Bootha, ki je bil v Amsterdamu moj učitelj za improvizacijo. Laurie je sicer Anglež, toda eden najbolj držnih plesalcev realese tehnike trenutno na svetu. V bistvu je že nekakšen akrobat, toliko je že dober.

Ob Lauriju Boothu se je občinstvu v začetku oktobra predstavila tudi famozna Teresa de Kermaeker s skupino Rosas. Je bila predstava vredna ogleda?

Vsekakor. Kersmaekerjeva predstavlja vrh postmodernega plesa, za katerega tudi sama živim. Izhaja iz belgijskega plesnega centra, ki so nastali podobno kot v Franciji, kjer se je po predlogu Jacka Langa razvilo trinajst plesnoteatrskih centrov, iz državnega denarja. Rezultat finančnega podpiranja plesa iz državne blagajne so v Belgiji fantastični koreografi kot Jan Fabre, Vim Vandekeybus in seveda Teresa. Kersmaekerjeva dela že deset let. Njena prva predstava - Rosas ples Rosas, kakor tudi vse ostale, temeljijo na repeticiji vsakdanjih gibov in rutini. V tem je njena sporočilnost. Analizirala sem njene predstave in menim, da so se njene predstave začele ponavljati. Preprosto se je prodala, ker hoče doseči še več, preveč...

Si želite stopiti po njenih poteh?

Prosim? Ne vem, od kod vam ta ideja?

Vsekakor ima vsak ambiciozen umetnik Vašega kova v mislih tudi realizacijo kakšnega večjega projekta. Ali imate kaj takšnega v planu?

Mislim, da je iz mojih opomb na delo Kersmaekerjeve razvidna moja osebna dilema; vsak umetnik se po določenem času začne ponavljati. Tega se najbolj bojim. Ni strašnejšega občutka, kot da pred premiernim nastopom veš, da nimaš v bistvu pokazati nič novega, svežega.

Seveda sem ambiciozna ženska. Poglejte. Celo poletje sem pravljala koncept za predstavo, ki je naslovljena po zbirki Antona Podbevskega, prvega slovenskega futurističnega pesnika - Clovek z bombami. To je v resnici plesni performance, ki bazira na pop glasbi. Predstava bo zelo mozaična, ker uporabljam različne plesne stile. Najbolj pa se približujem stališču plesni zgodovinarji in kritičarki Sally Sommers, ki je predavala tudi na naši fakulteti v Amsterdamu. Sommersova govorja o zlivanju različnih stilov od modernega, performing plesa, strip dancea do clubinga, voguinga. Sebe kot ustvarjalko bi uvrstila nekje med ekspresijskimi izražaji Madonne in Nižinskega.

Madonna, ki me zelo navdušuje, je večino materiala, plesnih stilov za svoje video spote pobrala iz newyorških clubske scen. Spomnите se njenega videa »Justify my love«, kjer se opazi, da se je zgledovala po ameriški gay sceni. Tudi sama sem cluber.

Znano je, da tako na baletni kakor na plesni sceni primanjkuje moških plesalcev. Kako vi rešujete te pregavice?

Ne le problem, ampak večelik, blazen problem. Sama sem v veliki zagta, ker moja predstava temelji na delu z moškimi plesalci. V Ljubljani so vsi moški plesalci porabljeni, izrabljeni, eksplorirani do maksimuma. Toda šla bom preko tega. Odločila sem se, da bom naredila avdicijo. Ta avdicija bo pravi lov na naturščike, plesalce brez formalne izobrazbe, toda z enkratnim feelingom za gibanje v prostoru. Treba bo z njimi veliko delati, toda upam, da jih bom našla. Nekaj zanimivih naturščikov sem opazila v diskotekah in jih povabila k sodelovanju, toda po prvotni navdušenosti, ki kmalu izhlapi, se vse konča. So pač nerensni, nimajo discipline.

Umetniško življenje zahteva celega človeka. Vam ostaja dovolj časa za ostale radosti življenja?

Prav gotovo. Taki trenutki se morajo najti. Čeprav je res, da mora plesalec za preživetje delovati internacionalno, torej mora projektirati na različnih koncih sveta. V Amsterdamu sem imela svojo plesno skupino Dance subjects, s katero sem nastopala po klubih. Nato sem se vrnila v Slovenijo, da naredim nekaj projektov. Nato me bo pot vodila kdovje kam. Tako življenje je naporno, vzame ti veliko časa, toda najmočnejši ostanejo.

Zakaj toliko žensk zapusti plesne odre?

Rojevanje otrok je za žensko zelo pomembna funkcija. Profesijsnalna plesalka te dolžnosti ne more opraviti vse do svojega štiridesetega leta. Ksenija Hribar, ki je plesala v ZDA, študirala na Contemporary dance school v Londonu in ki je bila ustanoviteljica PLT, je prvič rodila pri, ne boste verjeli, dvainštiridesetih letih. Občudujem njen izjemno energijo in voljo do življenja ter plesa. Sicer pa mlajše plesalke, Maja Milenovič Workman, Eča Dvornik sta brez otrok. Tudi sama jih še nimam.

Otroci plesalcev so predstave?

Kako, kako? Vsak projekt je otrok. Rojevam že celo poletje in mislim, da sem nekje v tretjem mesecu nosečnosti. Sicer pa boste videli, kakšno dete bom povila.

Zavarovalnica Tilia, d.d. Novo mesto, Cesta Herojev 1 razširja svojo poslovno mrežo tudi na Gorenjsko. V Kranju, Likočarjeva 1 a, smo odprli nove poslovne prostore, zato

vabimo

k sodelovanju:

1. CENILCA IN LIKVIDATORJA AVTOBILSKIH ŠKOD na Predstavništву v Kranju

Od kandidatov pričakujemo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:
 — pod 1. da imajo pridobljeno visoko ali višješolsko izobrazbo strojne smeri, z najmanj 4 leti delovnih izkušenj ter aktivnim znanjem enega svetovnega jezika
 — pod 2. da imajo pridobljeno srednješolsko izobrazbo ekonomske ali upravne smeri, z najmanj 3 leti delovnih izkušenj ter obvladanjem dela z računalnikom

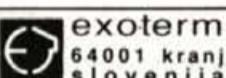
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas z 2-mesečnim poskusnim delom.

Če izpolnjujete pogoje vas prosimo, da pisne ponudbe z dodatki izpolnjevanju pogojev, pošljete v roku 8 dni na naslov: Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto, Cesta Herojev 1, ka-drovska služba.

Kandidate bomo o izbiri sodelavcev obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa.

SIMBOL PRIJAZNE PRIHODNOSTI

KEMIČNA TOVARNA

Podjetje EXOTERM, kemična tovarna Kranj, d.d., Stružev 66 objavlja

javno prodajo počitniške hišice v termah Čatež (velikost 46,90 m², leto izgradnje 1989).

Izhodiščna cena je 1.500 DEM za kvadratni meter površine.

Počitniško hišico bomo prodajali z izborom najugodnejše pisne ponudbe.

Ponudbe pošljite na naslov: EXOTERM, kemična tovarna Kranj, Stružev 66, 6420 Naklo, v zapečateni ovojnici, z oznako "za nakup poč. hišice", najkasneje do 20. oktobra 1992.

Kupnina se plača v tolarjih, preračunano na dan plačila po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Izbrani kupec mora v roku 7 dni po izboru skleniti kupno pogodbo in v roku 8 dni od podpisa pogodbe plačati kupnino.

Informacije dobite po telefonu 064/47-323, int. 36.

gostilna KOZOVČ galerija

Ljubljanska 4, Radovljica

Po ugodnih cenah vam nudimo:

poročna kosila in večerje, poslovna kosila, razne obletnice in druga slavia.
Prisrčno vabljeni!

Vase rezervacije pričakujemo po tel.: 75-582.

Odporno od 12. do 23. ure, sob. in ned. od 11. do 23. ure, ponedeljek zaprto!

Charles Webb

55

DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazijke
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"Ben," je rekla ga. Braddock in se namrščila. "Mislila sva, da nameravaš..."

"Samo trenutek!" jo je prekinil g. Braddock. "Ona tam končuje šolo. Ali nameravaš preprosto iti tja in živeti v njeni bližini?"

"Ja."

G. Braddock je zmajal z glavo. "Ben, tega ne moreš storiti!"

"Pa prav to bom storil!"

"Raje sedi in ji napiši pismo," je reklo g. Braddock. "Telefoniraj ji. Ne moreš vendar kar iti tja in nadlegovati ubogo dekle

Avgust Mencinger: Turizem naj razvijajo le domačini

Večkrat smo se že čudili pa berkom, ki jih je v javnosti pošiljal g. državni poslanec Avgust Mencinger. V tokratni voščilnici svojemu krščansko demokratskemu kolegu g. Jožetu Cvetku pa je vendar malce pretiral.

Prvo, kar čudi, je ideološka latovčina, ki veje iz njegovega prispevka, nekatere misli (npr.: »Take zadruge, ki bodo združevale domačine, so garancija njihove ekonomske svobode, brez te pa ni niti svobode posameznika in ne svobode naroda«) neučinkivo spominjajo na Marxovo dediščino (npr., da je ekonomski osvoboditev delavškega razreda veliki končni smoter, ki mu je treba podrediti kot sredstvo vsake politične gibanje« Marx - Engels, Izbrana dela IV, Ljubljana 1968, stran 139 itd.).

Po drugi strani pa g. Mencinger trka na vrata nacional socializma. Vendar, če je Adolf Hitler zapisal (v prostem prevodu) »Državljan ima prednost pred tujcem. Je gospod rajha« (Adolf Hitler, Mein Kampf, izdaja, 1942, str. 491), potem je šel g. Avgust Mencinger še djeje in opera v silno nedoločenim pojmom »domačin«. To v bohinjskem primeru pomeni, da so Bohinjci ravnost cistejši od Nebohinjcev, med Bohinjci pa so tisti, ki živijo v mejah Triglavskoga naravnega parka, bolj bohinjski (torej rasno več vredni) od ostalih Bohinjcev.

Če k temu dodamo še navduševanje nad severnoitalijanskim avtonomizmom, tirolskimi etničnimi spopadi in Krekovim zadržništvo itd., je ta ideološka mineštra res nekaj boljšega.

Vendar me k pisanju teh posliskov niso spodbudili le začudenje nad tovrstno pestrostjo. G. Mencinger v isti sapi, ko čestita kolegu g. Cvetku, nazdravlja tudi sebi (t.i. fishing for compliments), saj je bil v komisiji, ki se je mučila s »Programskimi izhodišči razvoja turizma v občini Radovljica« (Obzornik skupščine občine Radovljica, štev. 4, 18. junija 1992, str. 7-12). G. Mencinger v svojem hvalospevu v Gorenjskem glasu (upam, da ne namerno) zavaja javnost, da je radovljiska skupščina sprejela »program razvoja turizma«. To pa ni res, saj je skupščina sprejela »programska izhodišča« in ne program, kot se zmotno dozdeva g. Mencingerju.

G. Cvetek in njegova komisija (ki zadnje čase dela v precej okrnjeni, ljubitelski sestavi) si je več polem pod noge nametala sama z nedorečenostjo svojih izhodišč, kot pa so jo pri delu ovirali drugi.

Vsa liberalni demokrati smo glasovali za programske smernice v upanju, da bo program nastajal v skupnih naporih vseh, ki

želijo razviti ne samo v oblakih lebdeči Cvetek & Mencingerjev »mehek, ekološki, družinski« turizem, ampak turizem (ekološkega, kulturnega, športnega, kongresnega, sakralnega itd.), ki jim s strani občinske oblasti lahko zagotovimo predvsem rezervacije v prostoru.

Občina bo težko drugače kot z določitvami prostorskega razvoja upoštevala voljo krajanov. Upoštevaje to voljo se bodo tisti, ki bodo želeli v parlamentu sprejetje programe uresničiti, za njihovo uresničitev potegovali v pogojih tržne ekonome. Tudi delniška družba g. Cvetka bo eden od možnih udeležencev teh procesov, ki bo sicer v določenih primerih lahko imela kako prednost pred drugimi udeleženci, vendar nikakor ne v tem smislu, da bo že tisti kapital, ki bi prisel npr. iz Bohinjske Bele, označila za »tujege« in ga pognala iz Bohinja. To bi bilo pa le malo preveč. Ali ne mislite tako, g. Mencinger?

Lepo pozdravljeni!
Jože Dežman
Šobčeva 23 a,
64248 Lesce

Ni lokacij za vikende in "tuje"

Članku Štefana Žargija v rubriki Gorenjski komentar pod naslovom Ni lokacij za vikende in "tuje", dajem naslednje posnimo:

Že sam naslov je izbran tako, da zahteva pojasnilo. Člani Odборa za prostor, ki je bil pripravljalec tega gradiva, so se namreč od stavka, ki je uporabljen za naslov, distancirali, izvršni svet pa je to gradivo soglasno zavrnil.

O cenah komunalnih storitev pa toliko: Izvršni svet predloga ni sprejel in ga tudi ni obravnaval v smislu navedb v članku, saj je že uvodoma ugotovil, da nima pristojnosti za dajanje takih soglasij, ampak je za to pristojno Ministrstvo za trgovino.

Misljam, da v smislu popolnosti informacije ob danem komentaru ne bi smeli prezreti, kakšna stališča in sklepne je izvršni svet Skupščine občine Radovljica sprejel.

PREDSEDNIK IS
JOŽE RESMAN

Spoštovano uredništvo!

Pred tednom dni sem v vaši rubriki »Odprte strani« prebrala pismo prof. Bojana Ančika iz Krnja in ker sem tudi sama že nameravala storiti podobno v zvezi s tako imenovano »srbohrvaščino«, vam tudi jaz pošiljam svoj prispevek. Ne morem se namreč sprizjaniti, da je kaj takega sploh še mogoče in da se otroci v samostojni in svobodni Sloveniji

sim, če mojo željo upoštevate že zdaj. Moj otrok namreč ZDAJ in LETOS obiskuje 5. razred in nas kot družino ta problem za deva ZDAJ in ne prihodnji leti, ko bo Ministrstvo za šolstvo ponovno razpravljalo o njem.

Razlogov, zakaj sem se tako odločila, ne bi se enkrat naštevala. Svoje mnenje sem že povedala na razrednem roditeljskem se stanku in tudi razredničarki 5. b razreda. Prav tako vam je svoje razlage za tako odločitev pred nedavnim povedal moj mož.

Lep pozdrav

Dragica Černe
Radovljica

Prešernova 6

Radovljica, 1. oktobra 1992

še vedno morajo učiti srbohr. jezik, ki so ga celo iz vojašnic in obmejnih prehodov že pregnali!

Ravnateljstvu OŠ A. T. Linharta v Radovljici!
Spoštovani!

Na vas se obračam s prošnjo, da bi v tem letu 92/93 moj sin Aljaž Černe, ki obiskuje 5. b razred, NE BIL ocenjen pri predmetu »srbohrvaščina«. Pri pouku srb. jezika bo prisoten in pouka ne bo motil.

Cepav sem seznanjena, da se bo Svet staršev 5. razredov zavzel za spremembo oz. ukinitve srbohr. jezika kot rednega predmeta v 5. razredu, vseeno pred nedavnim povedal moj mož.

"Ali je tu naokrog kaj dobrih restavracij?" je vprašal. "Bolj mirnih."

"Pojdite naravnost do vogala." Benjamin je odšel iz hotela in po pločniku do vogala. Pazljivo je prebral jedilni list, nalepljen na šipo restavracije, nato je vstopil in si ogledal mize sredi prostora in jedilne pulte ob strani.

Natašarica se mu je približala z jedilnim listom v roki.

"Malo kasneje bi rad večerjal, pa me zanima, če moram re zverirati mizo."

"Lahko, če želite," je rekla.

"Imate tule vse polno? Okrog osmih zvečer?"

"Težko je reči." Benjamin je pokimal. "Potem bom pa rezerviral eno mizo."

"Vaše ime?"

"Braddock, G. Braddock."

"In koliko vas bo?"

"Samo dva," je reklo Benjamin.

"Dva."

"Ja," je reklo Benjamin. "Zanima me, če bi lahko imela tisto mizo tamle." Pokazal je na mizo v najbolj oddaljenem kotičku.

"Seveda."

V Benjaminovi hotelski sobi je bil telefon na mizi ob postelji. Potem ko je postrešček odšel, je Benjamin sedel in dolgo strmel v telefon, ne da bi dvignil slušalko. Nazadnje jo je le dvignil, a jo je hitro spustil nazaj, še preden je lahko zaslila telefonistov glas. Vstal je in stopil k oknu. Spodaj po pločniku so študentje hodili sem ter tja, vstopali v trgovine in spet prihajali ven ali pa postajali v majhnih skupinah in se pogovarjali. Benjamin je v takih rokah v žepu in jih nekaj časa opazoval, nato pa se je spletel in se štiral. Potem ko si je oblekel čista oblačila in se skrbno počesal, se je ponovno usedel na posteljo poleg telefona. Odkladel je in dvignil slušalko.

Ijubljanska banka

BORZNO POSREDNIŠTVO

Ena od oblik kapitala so vrednostni papirji. Poslovati z njimi ne zna in ne more kdorkoli.

LAHKO VAM POMAGAMO

Za vas izpeljemo naslednje posle:

- trženje z vrednostnimi papirji;
- strokovno svetovanje na področju poslovanja z vrednostnimi papirji in tekoče informacije z borznega parketa;
- ponudba najbolj likvidnih in atraktivnih vrednostnih papirjev za manjše posle ob vsakem času;
- hramba vrednostnih papirjev.

V pripravi imamo novo ponudbo:

- upravljanje z denarjem in vrednostnimi papirji (portfolio management);
- širitev poslovne mreže na področju vrednostnih papirjev na celotno Gorenjsko.

Na voljo so vam:

- borzni posredniki (Čare Brane, Krt Hermina, Dragonja Mira);
- na telefonski številki: (064) 217-271 int. 294;
- preko telefona: (064) 212-422.

KO ŽELITE VOJEMU KAPITALU
DATI NOVO OBLIKO

Gorenjska banka d. d., Kranj

Suša je dobro "osušila" kmetijstvo

Kmetijstvu pomagajo z regresi in olajšavami

Suša je samo kmetijstvu v kranjski občini povzročila za 583 milijonov tolarjev škode.

Kranj, 6. oktobra - Suša, ki se je začela junija in je trajala (vsaj) do sredine septembra, je tudi na Gorenjskem povzročila veliko škodo. Po precej žolčnih polemikah, zakaj se slovensko kmetijstvo v preteklosti ni dovolj opremilo z namakalnimi napravami, so republika in občine le sprejeli nekaj ukrepov, s katerimi bodo omilili posledice dolgotrajne suše.

V kranjskih občinah so posledice suše ocenjevali trikrat. Komisija, ki jo je vodil **Franc Malovrh**, višji referent za gospodarstvo občine Kranj, v njej pa so bili še predstavniki kmetijske svetovalne službe in inšpekcije, je škodo prvič ocenjevala 12. avgusta, drugič 24. avgusta in nazadnje še 9. septembra. Komisija je ocenjevala škodo predvsem na silažni koruzi, travnju, krompirju, pšenici, sadju ter na ostalih poljščinah (repa, pesa, korenje, povrtnine) in krmnih rastlinah (strniščni posvetki). Izhodišč za ocenjevanje je pripravilo republiško ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je tudi določilo, kolikšne (tržne) cene kmetijskih pridelkov naj komisije upoštevajo pri izračunavanju škode.

Največ škoda za živinorejo

Kot je povedal Franc Malovrh, je suša v kranjski občini najbolj prizadela območja s peščeno zemljo, najmanj pa območja, kjer prevladujejo težka, ilovnata tla. Te razlike so bile najbolj opazne pri silažni koruzi, ki je rasla na 1930 hektarjih površine. Na prvem območju (Čirče, Hrastje, Prebačevo, Trboje, Družovka, Breg, od Primskega do Visokega, okolica Šenčurja), ki zajema 560 hektarjev, je bil pridelek zaradi suše za 75 odstotkov manjši od normalnega. Na drugem območju, ki obsegajo 940 hektarjev v okolici Cerkelj, Vokla, Vogelj, Brnika, Predoselj, Hoteč, Tupalič, Žabnjice, Mavčič in Nakla, je bil izpad pridelka 30-odstotni, na tretjem območju, ki zajema 430 hektarjev polj na območju Velesovega, Preddvorja, Bobovka, Rupe, Kokrice, Tatinca, Gorič, Golnika, Trstenika in Zlatega polja v Kranju, pa 30-odstotni. Ker naj bi bil povprečni pridelek 42 ton na hektar, je bilo

(ob ceni 3,5 tolarja za kilogram) samo pri silažni koruzi škoda za 150 milijonov tolarjev.

Komisija je ugotovila, da je bilo na 5584 hektarjih travnih površin škoda za 200 milijonov tolarjev. Na 5084 hektarjih travnikov je bil pridelek za 45 odstotkov manjši od normalnega (izpad druge in tretje košnje), na 500 hektarjih travnikov, kjer košijo štirikrat ali celo petkrat na leto, pa je suša "pobrala" tudi četrto košnjo. Osnova za izračun škode je bila cena 11 tolarjev za kilogram ter za normalne letine običajni pridelek sedem oz. osem ton sena na hektar.

Kar zadeva krompir, je komisija ugotovila, da suša zgodnjih sort ni prizadela, medtem ko je bil pri poznejih sortah, ki so bile posojene na 1100 hektarjih, pridelek manjši za 30 odstotkov. Ob pričakovanem povprečnem hektarskem pridelku 22 ton na republiško določeni ceni 13 tolarjev za kilogram je bilo pri krompirju škoda za 94 milijonov tolarjev. Pri pšenici je bilo letos pričakovati zelo dobre pridelke, vendar jih je suša po oceni komisije zmanjšala za petino in povzročila (ob ceni 18 tolarjev za kilogram) 12 milijonov tolarjev škode. Na ostalih poljščinah (pesa, repa, korenje) ter pri sadju in vrtninah je bilo škoda še za dodatnih 68 milijonov tolarjev.

Vsi podatki, ki smo jih navedli doslej, veljajo za kmetije v kranjski občini, suša pa je povzročila škodo tudi družbenemu kmetijstvu. Komisija je ocenila, da je Mercator-Kmetijstvo Kranj samo na območju kranjske občine zaradi suše utrpel za 58 milijonov tolarjev škode.

Ko na koncu vso škodo seštejemo, ugotovimo, da je letošnja suša kmetijstvu v kranjski občini prizadela za 583 milijonov tolarjev škode, kar predstavlja pri-

blizu 4,5 odstotka lanskega družbenega proizvoda občine.

Regresi za nakup gnojil, semen in koruze ter davčne in druge olajšave

Čeprav se je že v času suše začela precej burna polemika o tem, zakaj je slovensko kmetijstvo v preteklosti malo vlagalo v namakalne naprave, pa je nazadnje le prevladalo prepričanje, da je pametnejše razpravljati o tem, kako kmetijam in posestvom, ki jih je suša najbolj prizadela, hitro in učinkovito pomagati. Republika je že sprejela nekaj ukrepov, pomoč pa ponujajo tudi občine. Republiška vlada je že odobrila nekaj sredstev za regresiranje nakupa koruze, vendar so jih doslej prejela le najbolj prizadeta območja iz vzhodne Slovenije. Gorenjska za zdaj še ni dobila nicesar in kot ocenjuje Franc Malovrh, verjetno tudi nicesar ne bo. Več lahko pričakujejo od sredstev za regresiranje nakupa mineralnih dušičnih gnojil (KAN-a in uree) in semen za strniščne dosevke. Regres lahko uveljavljajo tiste kmetije in posestva, ki so kupila gnojila in semena med 1. junijem in 15. septembrom letos in ki nakup lahko dokazajo z računi. Račune zbirajo v zadružah in v občinskem upravnem organu, pristojnem za kmetijstvo, zadnji rok za vložitev zahtevka pa je 30. oktober. Pri gnojilih je mogoče uveljavljati regres le za 130 kilogramov KAN-a na hektar oz. za 70 kilogramov uree, regres je 35-odstotni, pri semenih za strniščne dosevke pa 80-odstotni. Ker je bila nevarnost, da bi klavnicne izkoristile stisko kmetov in da bi zaradi pomanjkanja krme in večje ponudbe živine začele zniževati odkupne cene živine, je vlada z odlokom, ki je za-

Kot vse kaže, kmetijstvu še najhitreje pomagajo v občinah. Kranjska je iz sredstev, ki jih je v proračunu namenila za kmetijstvo, že odobrila 2 milijona tolarjev; v sredo pa je o tem, da bi za omilitev posledic suše namenili tri milijone tolarjev še iz obvezne proračunske rezerve, sklepala tudi občinska skupščina. Denar bodo namenili za regresiranje koruze. Količine, za katere bo mogoče uveljavljati regres v znesku štiri tolarje za kilogram, bodo odvisne od lanske količine oddane mleka in mesu, do regres pa bodo upravičeni le tisti, ki jim je suša "pobrala" najmanj petino pridelka.

čel veljati 27. avgusta, predvidela tudi 150 milijonov tolarjev za pokrivanje razlike v odkupni ceni.

Čeprav v kranjski občini predstavlja škoda 4,5 odstotka lanskega družbenega proizvoda, pa občina za zdaj ne more računati na republiška solidarnostna sredstva. Po sedanjih pravilih igre, ki veljajo še iz časov, ko je bila Slovenija del Jugoslavije, so do sredstev upravičene le občine, v katerih je škoda presegla deset odstotkov družbenega proizvoda. Ker je mera zelo visoka, je v Sloveniji vse več pobud, da bi merila za uporabo solidarnostnih sredstev spremenili.

Republiška vlada je tudi sklenila, da se (kmetijskim) zavezanec zaradi suše, ki je zmanjšala pridelek na eni ali več parcel, zmanjša ali odpis prispevke za zdravstveno zavarovanje. Merila za zmanjšanje ali odpis določa zakon o dohodnini, 31. člen tega zakona predvideva, da se olajšava prizna tako, da se katastrski dohodek vsake parcele zmanjša za toliko odstotkov, za kolikor se je na njej (zaradi naravnih nesreč, rastlinskih bolezni, škodljivcev in drugih izrednih dogodkov) zmanjšal pridelek. Če znaša skupno zmanjšanje katastrskega dohodka v primerjavi s letom katastrskim dohodkom zavezanca od kmetijskih zemljišč več kot 20 odstotkov, se zmanjša katastrski dohodek za znesek, ki ustreza ugotovljenemu odstotku. V kranjski občini, kjer je suša prizadela okrog 1300 kmetov, je do konca septembra, ko je bil zadnji rok, škodo prijavilo okrog 900 kmetov. Kmetje so na posebne obrazce sami vpisovali izpad pridelka na posamezne parcele, dokončno oceno pa bo dala kmetijska svetovalna služba. Ocene bodo osnova za davčne olajšave, za olajšave pri plačilu zdravstvenih prispevkov in tudi za morebitne druge ugodnosti.

● C. Zaplotnik

Suša, toča, škodljivci...

Sadja za ozimnico je (za zdaj) še dovolj

V največjih gorenjskih (družbenih) sadovnjakih prodajajo sadje po 40 do 55 tolarjev za kilogram, odvisno od sorte in kakovosti.

Podvin, Potoče - Čeprav letošnja sadna letina ni bila najobilnejša (prejšnja škoda je povzročila sušo, ponekod pa tudi toča), je sadja kljub temu dovolj. V sadovnjaku Resje pri Podvinu so ga do sredne prodajali tri četrtnine, v Potočah pri Preddvoru okrog 60 odstotkov, precejšnjo ponudbo sadja s kmetij pa je zaslediti tudi med časopisnim malimi oglasi.

Kot je povedal Tine Benedičič, vodja sadovnjaka Resje pri Podvinu, je bila letošnja sadna letina dokaj slaba. Ker so se vključili v integrirano (okolju in ljudem prijazno) pridelavo, so za zatirjanje cvetožerja uporabljali nestrupen pripravek, ki pa je slabo učinkoval. Suša je največ škodo povzročila pri sortah, za katere je značilno, da sadeži hitro odpadejo z dreves (kokosaržna reneta); nekaj škode pa jim je prizadela tudi toča. Čeprav vsega sadja še niso obrali, pa je že znano, da načrtovanega pridelka 350 ton ne bodo dosegli in da bodo pridelali manj kot 300 ton sadja. Doslej so ga prodali tri četrtnine, ostalega naj bi v enem tednu. Jabolka za pridelavo prodajajo po 20 tolarjev za kilogram, za ozimnico pa od 40 do 55 tolarjev, odvisno od sorte in kakovostnega razreda. Naprodaj je še nekaj idareda, jonagolda in zlatega delišesa ter sort majda in lonjon, ki sta sicer bolj slabo poznani, vendar zelo trpežni. V sadovnjaku Mercatorja - Kmetijstvo Kranj ocenjujejo, da je bila letošnja sadna letina le povprečna. Suša jim je pridelek "oklestila" za 30 odstotkov, toča pa za 15. Nekaj sadja morajo še obrati, doslej pa so ga prodali okrog 60 odstotkov. Povravnadna jabolka sort jonagold, idared in gloster prodajajo po 55 tolarjev za kilogram, drugorazredna pa 45, prvo vrsto zlatega in rdečega delišesa po 50 tolarjev, drugo vrsto pa po 40 tolarjev. ● C.Z.

Predstavniki slovenskih mlekarjev so se pred kratkim sestali s kmetijskim ministrom mag. Jožetom Protnerjem in se dogovorili, da bi rejcji namesto sedanjih 21,40 tolarja za liter mleka dobili 22,10 tolarja. Minister se bo o morebitni spremembi odkupne cene posvetoval še s predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom.

Septembrski stroški prijeve mleka so bili na kmetijah za 4,2 odstotka višji od avgustovskih, na posestvih pa za 5,7 odstotka. Cene reprodukcijskega materiala in storitev so bile skoraj povsem enake kot avgusta, zato pa so na porast stroškov vplivale plače. Podatki kažejo, da so bile septembra povprečne neto plače zaposlenih v gospodarstvu za 10,4 odstotka višje kot avgusta, v kmetijski pridelavi pa za 16,8 odstotka. C. Zaplotnik

Tržni liberalizem ali kaos?

Prerekanje med oblastjo in opozicijo so tudi na kmetijskem področju postala del vsakdanjega političnega življenja. Ko so se razširile govorice, da bo sedanji kmetijski minister mag. Jože Protner odstopil oz. da ga bo predsednik vlade zamenjal, je minister govoril najprej zanikal, nato pa v pogovoru za Kmečki glas izjavil, da je dr. Janez Drnovšek kmetijstvu celo zelo naklonjen. Opozicijo je takšna izjava precej vznejovala, prav tako tudi tista, da je pametno kmetijsko politiko težko voditi, če nimamo niti dolgoročne razvojne strategije niti programa kratkoročnih ukrepov. Najprej se je oglasil dr. Franc Zagožen iz Slovenske ljudske stranke, ki je zapisal, da "politika odkupnih cen in uvoza kmetijskih pridelkov in živil niti ni tržni liberalizem, ampak prej tržni kaos, ki se mu čudi, da tisti, ki imajo od tega trenutne koristi, na primer - mestarji. Če vlada izkoristi sušo, da dovoli padec odkupnih cen goveje živine na 80 ali celo 80 odstotkov junajske odkupne cene, potem to ni več liberalizem, ki je kljub vsemu urejen gospodarski sistem." In kjer je končal dr. Zagožen, je nadaljeval Ivan Oman, predsednik kmečkega gibanja pri krščanskih demokratih, ki je zapisal, da "kmetijstvo ne prenese politike liberalnega trga, še posebej, ker nekatere njegove segmente obvladujejo monopol".

In ker je kmetijska politika kot neizpeta pesem, je mogoče pričakovati, da se bo "dialog" med oblastjo in opozicijo še nadaljeval. ● C. Zaplotnik

Konjerejski dan

Lesce - Konjerejsko društvo Slovenije - podružnica za Gorenjsko Radovljico prireja v nedeljo na hipodromu v bližini Lesc konjerejski dan. Prireditve se bo začela ob 10. uri z dogonom živali in pozdravnim govorom predsednika Miha Ferčeta, nadaljevala pa z ocenjevanjem konj in izbiro najlepšega konja razstave. Ob 13. uri bo razglasitev ocenjevanja in podelitev nagrad najboljšim, pol ure kasneje povorka konj, ob 14. uri pa se bodo začela tekmovanja kmečkih konj v galopu, v spretnostni vožnji in v vleki hloda med ovirami. Organizirali bodo tudi prodajo klavnih konj. ● C.Z.

Kostanjev piknik v Bašlju

Bašelj - Mladi iz Bašlja prirejajo v nedeljo ob 13. uru ob brunarici v dolini Belice v Bašlju tradicionalni kostanjev piknik. Obiskovalcem bodo postregli s pečenim kostanjem in z domaćim moštom, za dobro razpoloženje pa bo igral narodnozabavni ansambel. Če bo v nedeljo slabo vreme, bo prireditve prihodno nedeljo. ● C.Z.

MEŠETAR

Odkupne cene živine: na Gorenjskem še nič novega

Odkupne cene živine se v gorenjskih družbenih klavnicih (Mesoizdelki Škofja Loka, Špecerija Radovljica in Jesenice) niso spremene že več kot dva meseca. Natanko: cene, po kakršnih zdaj plačujejo živino, veljajo od 20. julija dalje. Razlog je v tem, da je bila prodaja mesa in mesnih izdelkov tudi poleti precej slaba in da je bila ponudba živina dokaj velika. Na številnih gorenjskih kmetijah so namreč že ugotovili, da jim bo zaradi suše spomladni primanjkovalo krme in da je bolje ukrepati takoj, kot pa čakati na pomlad, ko bo seno draga kot žafran.

Kot smo neuradno zvedeli, so sedanji odkupni ceni, kakšna velja na Gorenjskem, šteti dnevi. Cena bo verjetno prav kmalu "poskočila" - ne posebno veliko, malo pa vendarle. V MIP-u Nova Gorica in v kmetijski zadrugi Vipava, na primer, že ob 1. septembra dalje plačujejo mlado pitano govedo ekstra kakovostnega razreda po 139,50 tolarja za kilogram oz. za skoraj pet tolarjev dražje kot na Gorenjskem.

In kakšne so odkupne cene?

Vrsta goveda — kakov. razred	Cena (V SIT/kg)
Živa teža	meso
Mlado pitano govedo — MPG:	
* extra	134,60
* I.	120,40
* II.	109,05
* zunanj razreda	89,60
Govedo (krave):	
* I.	83,20
* II.	76,00
* III.	70,72
* zunanj razreda	55,64
Teleta	260-280
Prašiči	180,00

KMETJE, LASTNIKI GOZDOV!

Corona64220 Škofja Loka,
Reteče 4

objavlja javno prodajo

DVEH RABLJENIH AVTOMOBILOV

ki bo v petek, 16. 10. 1992, ob 12. uri v menzi podjetja:
 1. osebni avto GOLF JXD, letnik 1987, izklicna cena
 510.000,00 SIT
 2. osebni avto LADA 1300 Karavan, letnik 1990, izklicna cena
 280.000,00 SIT

Ogled vozil je uro pred začetkom prodaje. Varščina v višini
 10 % od izklicne cene je treba plačati pred začetkom prodaje.
 Nakup vozil je po sistemu "videno-kupljeno". Kupec plača
 kupnino najkasneje v 3 dneh po končani prodaji. Prometni
 davek ni vračunan v ceno in ga mora poravnati kupec.

**Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
Izvršni svet**

Na podlagi 2. člena odloka o komunalnih taksa v občini Radovljica (Upr. l. RS št. 1/92) in sklepa 58. seje Izvršnega sveta z dne 23. 3. 1992, objavljamo revalorizirano vrednost točke, ki je od 1. 10. 1992 3,56 SIT.

Vrednost je določena na podlagi trimesečne rasti cen na drobno, ki jo je objavil Zavod za statistiko.

**ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE
ODRASLIH KRANJ**

Zavod za izobraževanje odraslih Kranj vpisuje kandidate v programe strokovnega usposabljanja v tečajih za:

POMOŽNEGA DELAVCA v lesni stroki

POMOŽNEGA GOSTINSKEGA DELAVCA (kuhar, natakar)

POMOŽNEGA DELAVCA VRTNARJA - CVETLICARJA

Predstavitev programov in vpis bo vsak dan od 8. - 16. ure na sedežu zavoda, Koroška cesta 53 d.

Uporabljanje se začne 19. 10. t.i.

Informacije po telefonu 211-127

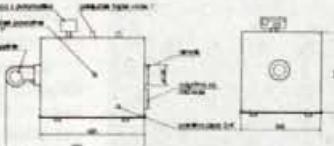
TRAMPUZ
 VARJENJE IN OBDELAVA KOVIN
 Temnička ulica 28, 64202 Naklo, telefon: 064 47-076
**NIZKO - TEMPERATURNI KOTEL ZA
CENTRALNO KURJAVO TIP TMO - 24**

Namenjen je za kurjenje z oljem ali zemeljskim plinom. Zelo primeren je v kombinaciji s kotlom na trda goriva, saj tako občutno povemočamo izkoristek. Zaradi svoje majhnosti, ga priporočamo tudi pri etažnem načinu ogrevanja.

Tehnični podatki:

Moč: 24 kW
 Volumen vode: 32 dm³
 Ogrevalna površina: 2,8 m²

Izkoristek: 93 %
 Tem. dimnih plinov: 140°C
 Teža: 108 kg

Garancija 10 let**STROJENJE KOŽ**
**USNJARSTVO
VAVPETIČ**
RADOMLJE

Obveščamo cenjene stranke, da strojimo vse vrste kož (goveje, teleće in koze).

 Delovni čas: vsak dan od 8. - 17. ure
 sobota od 8. - 12. ure

HITRO, POCENI IN KVALITETNO!

SE PRIPOROČAMO!

USNJARSTVO VAVPETIČ

 Triglavská 24
RADOMLJE

TEL: 061/727-015

INTEGRAL

INTEGRAL Jesenice vabi, da jih obiščete na jesenskem gospodarskem sejmu v Kranju.

Odločite se za nakup vozil iz programa:

- **ŠKODA** (Forman, Favorit, Pick-up) in
- **Volkswagen-Audi** (poleg ostalih tipov vozil, tudi Golfi tretje generacije).

Vozila si lahko na sejmu ogledate, poznejše informacije pa dobite na:

 Integralu Jesenice
 Integralu Tržič
 v Trgovini ALP COM v Kranju

 tel.: 81-881
 tel.: 310-837
 tel.: 222-080
NAKUPI, KI SE JIH VESELITE !

Iskra Commerce Trgovina omogoča med Oktobrskim sejmom zelo ugoden nakup Iskrinega električnega orodja, telefonov, instrumentov, sesalnikov Iskra RTN in RTE in izdelkov tujih proizvajalcev: ICeS, Lenco in Elma-Rowenta. Možno je obročno odplačilo s **popustom od 10 do 40 %**. Obiščite nas v prodajalni v Kranju, Stara cesta 25 na sejmišču.

Iskra Commerce Trgovina
IJB ljubljanska banka Gorenjska banka d.d., Kranj
NAGRADNI KVIZ**Nagrado vprašanje št. 2:****PRVA NAGRADA - 500.-DEM**

Vprašanja oktobrskoga kviza so povezana z denarjem, vrednostnimi papirji in zgodovino bančništva. Izmed prispehljih pravilnih rešitev bo izbrane 15, ki bodo prejeli:

1. nagrada - 500.-DEM

2. - 5. nagrada - 100.-DEM

6. - 15. nagrada - praktična darila za lažje finančno poslovanje.

Ker bo prvih pet nagrad izplačanih v obveznicah Republike Slovenije, prva emisija (RSL 1), so dejansko nagrade vredne več kot 500.- oz. 100.- DEM, saj ta obveznica drži borzn tečaj nad 115,0. Vse nagrade prispeva LB - GORENJSKA BANKA d.d. Kranj, ki je kviz pripravila skupaj z GORENJSKIM GLASOM.

KUPON

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Izpolnjene kupon z nagradnim gesлом kviza pošljite na: GORENJSKI GLAS, 84000 Kranj - obvezno na dopisnici skupaj z vašim naslovom. Vsak izpoljen kupon naj bo na svoji dopisnici.

KO ŽELITE SVOJEMU KAPITALU SPREMENITI OBЛИKO
gorenje servis, d.o.o.

63320 Velenje, Partizanska 12

TEL.: 063/853-231

FAX: 063/854-762

**NA 25. OKTOBRSKEM SEJMU
V KRANJU - 9. 10. - 15. 10. 92**
• ŠIROKA PONUDBA IZDELKOV

- GOSPODINJSKI APARATI
- BTV
- REZERVNI DELI
- SATELITSKI SPREJEMNI SISTEMI
- KLIMATSKE NAPRAVE
- SISTEMI ZA VAROVANJE OBJEKTOV

• AKCIJSKA PONUDBA

- BTV 56 FL 57.113 SIT
- BTV 56 FLTX 59.990 SIT

• 2-LETNA GARANCIJA

- ZA NAKUP BTV IN GOSPODINJSKIH APARATOV BLAGOVNE ZNAMKE GORENJE
- PRI ZAKUPU IZDELKOV NA 25 ALI 36 MESECEV

TAKO DOBITE NA ZAKUP BTV ŽE ZA 55 DEM MESEČNO, PRALNI STROJ ZA 74 DEM MESEČNO, SATELITSKI SPREJEMNI SISTEM ZA 50 DEM MESEČNO.

MOŽNOST PLAČILA TUDI NA POTROŠNIŠKO POSOJILO ALI NA VEČ ČEKOV BREZ OBRESTI

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

Petek, 9. oktobra 1992

V Stražišču se je končalo prvo državno prvenstvo za kolesarje na dirkališču

Največ medalj Rogu, zadovoljni tudi Savčani

Dolga kolesarska sezona se izteka, pred koncem pa so se kolesarji pomerili še na dirkališču - Padali so tudi rekordi.

Stražišče pri Kranju, 7. oktobra - Državno kolesarsko prvenstvo na dirkališču bi se sicer moralno končati že minulo soboto, vendar je bilo deževje prisililo domače organizatorje, da so prestavili polfinale in finale tekme. Tako so se na 403 kilometre dolgi krožni progri kolesarji v zanimivih obračunih merili za naslove državnih prvakov minilo sredo.

Potem ko je bilo v soboto v organizatorjem vreme sila ne-naklonjeno, je tekmovalce iz vseh slovenskih močnejših klubov v sredo v Stražišču pozdravilo sonec. Klub temu da je popoldne pihal veter, so se ob dirkališču zbrali tudi mnogi gledalci, ki so spodbujali kolesarje, ki po dolgi sezoni končujejo s tekmovanjem. Žal domačim tekmovalcem tokrat ni šlo najbolje, saj so zasedli večino drugih in tretjih mest, zlato medaljo sta med Savčani dobila le Žiga Bajt med starejšimi mla-

Mladinci Save so bili v ekipnem zasledovanju drugi, saj v finalu niso uspeli ugnati mlade ekipe Krke. Za Sava so nastopili: Žiga Bajt, Uroš Kosmač, Bojan Zihel in Tadej Križnar.

Vabila, prireditve

Nogometni spored - V I. slovenski nogometni ligi bodo v nedeljo, 11. oktobra, odigrali 10. kolo. Živila Naklo igrajo ob 15. uri v Novi Gorici s SAOP Gorico. V II. slovenski nogometni ligi bodo v nedeljo odigrali 8. kolo. Jelen Triglav bo ob 15. uri igral z neposrednim konkurentom za vrh Orio Rudarjem iz Trbovelj. V III. slovenski nogometni ligi - zahod bodo igrali jutri, 10. oktobra. Creina Dolnov igra ob 16. uri v Biljah z Biljami, Jelovica LTH iz Škofje Loke bo ob 15. uri igrala z Vodicami, Zarica pa ob isti uri doma z Renčami. V slovenski mladinski ligi igra Jelen Triglav v nedeljo ob 13. uri doma z Orio Rudarjem iz Trbovelj, v območni mladinski ligi pa bo v nedeljo 7. kolo. Jesenice igrajo doma s Taborem Jadranom, Dolnov Creina gostuje v Šmartnem, Zarica pa bo igrala doma z Ljubljano. ● J. K.

V gorenjski nogometni ligi bodo člani igrali jutri (sobota) ob 15. uri. Pari bodo Britof : Bitnje, Tržič : Sportina Bled, Trboje : Alpina, Visoko : Jesenice, Lesce : Polet, Sava : Hrastje, Grintavec : Živila Naklo B, Preddvor : Železniki, Jesenice Ilinden 83 : Podgorje, Alpina B : Kondor, Podbrezje : Šenčur, Reteče Top Trade : Mavčiče (ob 13. uri). Mladinci bodo igrali v nedeljo ob 9.30. Pari : Šenčur : Tržič, Alpina : Železniki, Živila Naklo : Visoko, Sava : Jelovica LTH, Sportina Bled : Trboje, Bitnje : Velesovo in Polet : Lesce. V nedeljo ob 9.30 bodo igrali tudi mlajši pionirji. Pari : Britof : Železniki, Jesenice : Hrastje, Visoko : Zarica, Šenčur : Živila Naklo (ob 11.25) in Jelen Triglav : Sava (ob 9.30). V soboto ob 13.30 bodo igrali pionirji Mavčič in Šenčurja. ● R. Gros

Fotografski izlet v okolici Vršiča - Planinsko društvo Kranj bo naslednjo soboto, 17. oktobra, organiziralo tematski planinski izlet. Planinci - fotografi se bodo ob 6.30 zbrali pred hotelom Creina v Kranju, od koder se bodo odpeljali do Planice, od tam pa bodo odšli v Tamar in se povzpeli na Slem. Sestopili bodo v slikevito gorsko dolino Malo Pišnico, v Kranju pa se bodo vrnili v večernih urah. Poleg primernih topnih oblačil, obutve in smučarskih palic je zaželenena fotografarska ali video oprema, ni pa obvezna. Cena izleta je 600 SIT za prevoz, prijave in vplačila pa v pisarni PD Kranj sprejemajo do srede, 14. oktobra. ● V. S.

Radovljški kros bo danes - Iz Sportne zvezre v Radovljici so nam sporočili, da so morali v soboto načrtovani kros za občinsko prvenstvo zaradi dežja preložiti. Tako bo kros v Mošnjah danes, z začetkom ob 16.30 uri. ● V. S.

Mednarodno policijsko tekmovanje balinarjev - To soboto, z začetkom ob 9. uri, bo na novem igrišču na Hrušici mednarodni turnir policistov v balinjanju. Organizatorji so člani IPA Slovenije, regionalnega kluba Gorenjske skupaj z balinariji na Hrušici. Nastopile bodo ekipe Avstrije, Italije in Slovenije. ● J. R.

Gorski tek trmastih na Kališče - Klub trmastih organizira jutri, 10. oktobra, s startom ob 10. uri pred osnovno šolo v Preddvoru, prvi gorski tek na Kališče. Višinska razlika teka je 998 metrov, praga pa bo potekala od šole preko vasi Mače in po markirani poti do planinske koče na Kališče. Moški bodo nastopili v treh, ženske pa v dveh kategorijah. Startnina bo 300 toljarjev, vsak tekmovalec dobi na Kališču topli obrok in majico, najboljši pa tudi pokale in medalje. ● V. S.

Košarkarski spored - Gorenjske košarkarske ekipe ta konec tedna večina gostujejo. Tako kranjski Triglav, ki igra v SBA ligi odhaja na gostovanje na Madžarsko, kjer bo v soboto igral z ekipo Bp. Honvéd, na gostovanje pa odhaja tudi ženska ekipa košarkarjev Kranja, ki bo igrala v Ljubljani z mlado ekipo Ježice. Gorenjski ženski košarkarski prvoligaški derbi pa bo tokrat na Jesenicah, kjer ekipa Onika Jesenice v soboto ob 19. uri v telovadnicu CSU1 gosti škojeloško Odejo - Marmor. V zaostali tekmi prvega kola so Jeseničanke izgubile z ekipo Ježice z rezultatom 53 : 128. V tretji skupini I. slovenske košarkarske lige za moške Kokra

ci je bil Tadej Križnar tretji, Bojan Zihel pa šesti do sedmi. Med mlajšimi mladinci je bil Sašo Zupan tretji, Sašo Berce pa četrtni.

V disciplini 500 m na čas je bil med mlajšimi mladinci najhitrejši Zoran Klemenčič (Rog Ljubljana), med Savčani pa sta bila Sašo Berce tretji in Peter Kalan sedmi. V disciplini 1000 m na čas je med starejšimi mladinci zmagal član Krke Andrej Gimpelj (državni rekord), Tadej Križnar pa je bil drugi. Med člani je z novim rekordom zmagal Boštjan Mervar (Krka, Novo Mesto), Savčana Berencelj in Poljanec pa sta bila osmi in deveti.

V disciplini 2000 metrov zasledovalno je med mlajšimi mladinci zmagal Leon Bergant (Rog Ljubljana), Savčan Tadej Valjavec pa je bil sedmi. Pri starejših mladincih je v vožnji 3000 m zasledovalno zmagal Filip Branko (Krka, Novo mesto), Uroš Kosmač je bil četrtni, Žiga Bajt pa šesti. Med člani je bil na 4000 m zasledovalno prvi Gorazd Štangelj, ki je v predtekovanju postavljal tudi državni rekord, najboljši Savčan pa je bil Igor Bertoncelj na šestem mestu. Pri ekipnem zasledovanju je bila med mlajšimi mladinci prva ekipa Roga pred Savo, med starejšimi mladinci je zmagača ekipa Krke pred Savo, med člani pa je bila prva Krka

pred Rogom, Savčani pa so bili četrtri.

V vožnji na točke je med mlajšimi mladinci zmagal Leon Bergant (Rog Ljubljana), med starejšimi mladinci je bil najboljši Žiga Bajt (Sava), med člani pa Igor Bertoncelj (Sava).

"Tokratno državno prvenstvo je, vsaj po moje, prepozno. V bodoče bi morali misliti, da bi bilo prvenstvo konec avgusta, ko je še moč "uloviti formo". Glede naših tekmovalcev sem sicer zadovoljen, ni pa bilo pričakovanih naslovov prvakov, večina so bila druga in tretja mesta. Sicer pa je bila letosnja celotna sezona za našo člansko ekipo delno uspešna. Precej smo imeli, podobno kot danes, na slovenskih tekmovanjih drugih in tretjih mest, manjkral kot lani smo zmagovali. Vendar pa so se mnoge slovenske ekipe letos okrepile, mi pa smo tekmovali z enako ekipo kot lani. Klub temu sem zadovoljen z mednarodnimi uspehi predvsem Pagona in Bertoncelja, ki sta dosegla nekaj vrhunskih rezultatov," je po končani dirki povedal trener članske ekipe Save Matjaž Zevnik. ● V. Stanovnik, foto: D. Gazvoda

Lipje v nedeljo ob 19. uri v dvorani na Planini gosti ekipo Idrije, v II. moški košarkarski ligi - zahod pa se bosta spopadli gorenjski ekipi Didakta Radovljica in Jesenice. Tekma bo v soboto ob 18. uri v osnovni šoli v Radovljici. Dobili pa smo tudi rezultate prvega kola I. kola. Ekipa Didakta Radovljice je na gostovanju v Tolminu v zanimivem in ves čas napetem srečanju po podaljšku premagala ekipo Alpkomerc Tolmin z rezultatom 92 : 96 (80 : 80, 46 : 44). Jeseničani pa so zgubili v Litiji z rezultatom 107 : 78. U ● V. S.

Rokometni spored - V I. državni ligi za ženske rokometnice Kranja tokrat gostujejo v Velenju, v zaostali tekmi prvega kola pa so izgubile z ekipo Mlinotesta z rezultatom 24 : 21. V II. državni ligi moški - zahod ekipa Šeširja doma gosti Izolo. Tekma bo v dvorani na Podnu v soboto ob 20. uri. V soboto ob isti uri Preddvor Infotrade doma gosti ekipo Nove Gorice. V II. državni ligi za ženske bo v soboto ob 17. uri srečanje Sava Kranj - Kranj, v Škofji Loki pa domačin ekipa gosti ekipo Pirana. V III. državni ligi za moške v soboto ob 18. uri Herbalife Storžič gosti Šešir, tekma med Žabnikom in Pekom Tržič bo v nedeljo ob 10. uri, Preddvor Info. II in Besenica bosta igrala v nedeljo ob 10.30, Preddvor Skala in Radovljica Specerija Bled bosta imela tekmo že danes ob 18. uri, v soboto ob 19.30 pa bo na sporednu tekmo med Sava Kranj in Loškimi smojkami. ● V. S.

Odbojkarski spored - Ekipa OK ALPIN Triglav se bo v ženski II. DOL pomerila z ekipo ŠD Tabor iz Ljubljane v soboto ob 15. uri v ŠD Planinu v Kranju. V soboto so tudi vse tekme v III. DOL. Kot domačin se bodo v III. DOL pri moških pomerili - Bled ml. : P. Prvačina ob 18. uri v OŠ na Bledu, Plamen : PAN Kovinar ob 18. uri OŠ Lipnica, BOHINJ : Olimpija 3 ob 18. uri v OŠ Boh. Bistrice, Triglav : Mokronog ob 17. uri v ŠD Planina. Pri ženskah igrajo - Bled 2 : Solkan ob 16. uri v OŠ na Bledu, Plamen : Koče 2 ob 16. uri v OŠ Lipnica, Bohinj : Jesenice ob 16. uri v OŠ Boh. Bistrice. ● V. B.

V B ligi vodi Kondor Kranj, 9. oktobra - V 6. kolu gorenjske nogometne B lige so bili doseženi naslednji izidi: Šenčur : Alpina B 7 : 3, Podgorje : Preddvor 2 : 1, Mavčiče : Grintavec 4 : 0, Naklo : Velesovo 4 : 1, Železniki : Reteče Top Trade 6 : 2 in Jesenice : Kondor B 5 : 3. Vodi Kondor pred Naklom B in Jesenicami B. ● R. Gros

Kros v Adergasu - Velenovo - Športno društvo Adergas in Tekaski klub Triglav Kranj bosta jutri, 10. oktobra, organizirala prvi otroški kros za šolarje osnovnih šol Cerkle, Šenčur, Predoslje, Preddvor in Olševec ter druge v starosti od 8. do 12. leta. Prijave sprejemajo do 12. ure, start pa bo ob 14. uri na Sportnem igrišču v Adergasu. ● (az)

Golfistke zbrane na Bledu

Bled, 8. oktobra - S PRO - AM tekmovanjem se je na Bledu začel Women Professional Golfers' European Tour, zaključno tekmovanje evropske turneje golfistk. Tekmovanje bo na danes do nedelje, ob igrišču pa so vabljeni vsi, ki bi radi spoznali ta v svetu izredno popularen šport. Vstopnine ni. ● (vs)

NK Creina Dolnov vabi

Ob dvajsetletnici nogometnega kluba Dolnov - Creina s Primskega vodstvo in igralci tega kolektiva vabijo VSE BI-VSE IGRLCE, FUNKCIJONARJE ter seveda SPONZORJE, PRIJATELJE IN NAVIJAJEČE kluba na otvoritev novega igrišča in nogometno tekmo med SLOVENIJO (mladinci) in CREINO (mladinci) v torek, 13. oktobra 1992, ob 15. uri v Kokrški log. Pokrovitelji 20-letnice kluba so Črveni glas, Živila in Merkur, novo igrišče pa eno najlepših na Gorenjskem.

Vsi prijatelji nogometa in športa - iskreno vabljeni!

Prva slovenska nogometna liga

Maribor zmagal v Kranju

Živila Naklo : Maribor Branik 0 : 3 (0 : 2, 1 : 1, 2 : 0), strelci za Maribor Binkovski v 3. in Šimundža v 43. in 46. minutu iz enajstmetrovke, sodnik Mitrovič (Ljubljana), gledalcev 1500.

Kranj, 7. oktobra - Moštvo Živil Naklo, v katerem je ponovno zaigral Bojan Taneski, je na domaćem igrišču doživel svoj drugi poraz. Tokrat je bila zmaga Branika Maribora zaslužena, visoka pa je bila tudi po zaslugu sodnika Mitroviča, ki je sicer vzel stroga merila za sojenje, vendar jih je pogosteje uporabljal za Naklance kot pa za Mariborčane. Za slednje je dosodil dve enajstmetrovki, od katerih je bila vsaj ena "sumljiva". Vroče je bilo tudi na "vzhodni tribuni", kjer so bili mariborski navijači, viole imenovani. Ukrutili so jih policisti v sodelovanju z naklanskimi redarji.

Gneča pred vrti Mariborčanov. Štajerska obramba je vzdržala. V ospredju kapetan Živil Naklo Janez Križaj.

Potek in izid tekme bi bila zanesljivo drugačna, če bi Živila v 2. minutu izkoristila veliko priložnost. Murnik je podal Jerini, ta pa Vorobjovu, vendar je slednji zgrešil. V naslednji minutni je naklanska obramba premalo odločno posredovala ob napadu Maribora. Binkovski je neovirano prejel podano žogo z leve, krenil proti golu in prvič zadel naklansko mrežo. Maribor je imel poslej pobudo, Naklanci so nato razmerje v igri izenačili in v 20. minutu tudi zadel, vendar je bil Taneski v dvomljivem nedovoljenem položaju, kar je pokazal tudi TV posnetek. Tekma je bila v bistvu odločena v 43. minutu, ko je bil v domaćem kazenskem prostoru zrušen Ratkovič, Šimundža pa je zadel. Naklanci so poskušali znižati rezultat, nekajkrat streli, vendar premalo točno in nevarno.

Avtobus v Gorico

Na nedeljsko tekmo v Novo Gorico bo v nedeljo, ob 12. uri izpred gostilne Marinsek odpeljal posebni avtobus. Cena prevoza je 300 SIT. Prijave sprejemajo v Diskontu Marinsek, tel. 47-115.

Trener Živila Naklo Brane Oblak je po tekmi dejal: "Maribor je zmagal zasluženo, saj je bil tokrat boljši. Imel je tudi več sreće in sodnika Mitroviča, ki nam je na dveh tekmacih piskal že tri penale: V Mariboru proti Železničarju, kjer je Vodan strel ubranil, in danes dva. Najteže jeigrati, če dobiš gol v prvih minutah. To se je zgodilo nam. Lahko pa bi bilo obratno, če bi Vorobjov takoj na začetku zadel." Po 9. kolu vodi SCT Olimpija s 14 točkami pred Mariborom Branikom in Muro, ki jih imata 13. Ljubljana je četrta z 12 točkami, po 10 točk pa imajo Studio D Novo mesto, Živila Naklo in Rudar Velenje. ● J. Košnjek, Slika G. Šinik

V alpski ligi Jeseničani spet zmagali

Danes v Trenčin na turnir prvakov

Celovec, Jesenice, 9. oktobra - V napetih in zanimivih tekmi, kjer so bili gotovo favoriti domači hokejisti KAC, so že zmagali. Želetezarji s srčno in do konca požrtvovalno igro uspeli osvojiti novi točki na gostovanju v Celovcu. Danes so že odpotivali na Češko, kjer jih čaka četrtnfinalni turnir za pokal evropskih prvakov.

Sicer pa je bila tekma v torek pred več kot dva tisoč gledalci (veliko je bilo tudi jeseničkih navijačev), ves čas zanimiva. Ker je prvi vratar Acroni Jesenice Cveto Pretnar poškodovan, ga je v golu zamenjal mladi Mohor Razinger in ponovno več kot odlično opravil svojo nalogo. "Na pot smo šli 'zdesetkani', saj sta Pretnar in Kopitar poškodovana, pa tudi Pajnič in Magazinu se poškodbi vlečeta že dalj časa. Vendar pa je letošnja alpska liga tako izenačena, da lahko zmagaš (ali izgubi) tako doma kot na tujem. Mi smo z novo zmago zadovoljni, saj smo iz gostovanja prinesli spet nove točke, ki nam dajejo spodbudo za še boljšo igro," je po vrtniti domov povedal tehnični vadnik ekipe Branko Jeršin. Jeseničani v Celov

Občina Kranj, Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve objavlja na podlagi 53. člena zakona o graditvi objektov (Uradni list SRS, štev. 34/84) in pravilnika o načinu in postopku oddaje graditve objektov (Uradni list RS, štev. 27/85).

JAVNI RAZPIS

za izbiro izvajalca brez omejitev za obnovo dela Begunjske ulice v Kranju

1. Investitor: Občina Kranj, 64000 Kranj, Slovenski trg 1.
2. Predmet razpisa: obnova dela Begunjske ulice v Kranju.
3. Razpisno dokumentacijo (popis del in razpisni pogoji) lahko ponudniki dvignejo na Občini Kranj, Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri Francu Markunu, soba 206, kjer lahko dobijo tudi potrebne informacije.
4. Orientacijska vrednost del znaša 650.000,00 SIT.
5. Predvideni rok izvedbe del je 1. do 15. 11. 1992.
6. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika:
 - cena za razpisana dela;
 - reference pri izvajanjih takih ali podobnih del;
 - ostale ugodnosti, ki jih nudi ponudnik
7. Interesenti morajo oddati ponudbe 16. 10. 1992 do 13. ure na naslov: Občina Kranj, Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, 64000 Kranj, Slovenski trg 1, kjer bo ob isti uri v sobi 96 tudi odpiranje ponudb. Ponudbe morajo biti oddane v zaprtih kuvertah z oznako "Ne odpiraj", ponudba za obnovo dela Begunjske ulice.
8. Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v osmih dneh od dneva odpiranja ponudb.

OBČINA KRAJN
Sekretariat za urbanizem
gradbene in komunalne zadeve

SKLAD STAVBNIH ZEMELJIŠČ OBČINE KRAJN KOMISIJA ZA ODDAJANJE STAVBNEGA ZEMELJIŠČA

Slovenski trg 1, Kranj

Na podlagi 46., 50., 51. in 52. člena Zakona o stavbnih zemeljiščih (Ur. list SRS, št. 18/84 in 33/89) ter Odloka o oddajanju stavbnih zemeljišč občine Kranj (UVG, št. 19/86) in sklepa 12. in 13. seje Komisije za oddajanje stavbnih zemeljišč z dne 29. 6. 1992 in 29. 9. 1992 objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO NEZAZIDANIH STAVBNIH ZEMELJIŠČ ZA GRADNJO POČITNIŠKEGA OBJEKTA IN STANOVANSKIH HIŠ

1. Oddajamo gradbena zemljišča na območju urejanja: ZN Ambrož 5/1, prostorskih ureditvenih pogojev Kranja in ZN Črče.
2. Oddajamo naslednje gradbene parcele:
 - a) parc. št. 1085/18 k.o. Šenturška gora s površino 353 m²
 - b) parc. št. 286/2 k.o. Naklo s površino 498 m²
 - c) parc. št. 108/1 in 108/2 k.o. Sp. Besnica, skupne površine 772 m²
 - d) del parc. št. 156/2 k.o. Čirče s površino 510 m²
 - e) del parc. št. 156/2 k.o. Čirče s površino 533 m².

Na naštetih gradbenih parcelah je predvidena pod a) gradnja počitniškega objekta; na ostalih zemeljiščih pa gradnja individualnih stanovanjskih hiš.

2. Cena stavbnega zemeljišča zajema stroške pridobitve zemeljišča in višino sorazmernega dela stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemeljišča za že zgrajene komunalne objekte in naprave.

Pod oznako c), d) in e) pa so v ceno zemeljišča vsteti tudi stroški izdelave urbanistične dokumentacije.

- Cena stavbnega zemeljišča na dan 31. 8. 1992 znaša:
- a) parc. št. 1085/18 k.o. Šenturška gora - 2.746,00 SIT/m², parcela 969,338,00 SIT
 - b) parc. št. 286/2 k.o. Naklo - 3.583,00 SIT/m², parcela 1.784,334,00 SIT
 - c) parc. št. 108/1 in 108/2 k.o. Sp. Besnica - 4.557,00 SIT/m², parcela 3.518,004,00 SIT
 - d) del parcele 156/2 k.o. Čirče - oznaka objekta 18 - 3.618,00 SIT/m², parcela 2.845,180,00 SIT
 - e) del parcele 156/2 k.o. Čirče - oznaka objekta 19 - 3.567,00 SIT/m², parcela 1.901,211,00 SIT.

V ceno zemeljišča ni vsteta odškodnina za spremembo namenosti zemeljišča, ki jo mora investitor poravnati pred izdajo gradbenega dovoljenja.

Cena zemeljišča se valorizira na dan sklenitve pogodbe z indeksom nizkih gradenj, ki ga objavlja GZS, Sekcija za gradbeništvo.

3. Ponudnik mora plačati zemljišče v 8 dneh po podpisu pogodbe, sicer si Sklad pridružuje pravico do odstopa od pogodbe in oddaje predmetnega zemeljišča drugemu ponudniku.

4. Pogodbo o oddaji stavbnega zemeljišča je treba skleniti v 30 dneh po sprejemu odločitve Komisije za oddajo stavbnega zemeljišča.

5. Ponudnik mora plačati 2 % prometni davek po zakonu o davku na promet nepremičnin.

6. Ponudniki morajo ponudbe poslati ali oddati v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov Sklad stavbnih zemeljišč občine Kranj, Slovenski trg 1, Kranj, z oznako "ZA JAVNI RAZPIS".

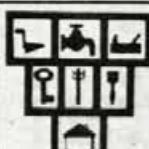
7. Ponudniki morajo predložiti tudi potrdilo o plačilu varščine na žiro račun Sklada stavbnih zemeljišč občine Kranj, št. 51500-654-45062, ki znaša 10 % od vrednosti zemeljišča.

Varščino bomo uspelemu ponudniku vračali v ceno stavbnega zemeljišča, neuspelemu ponudniku pa vrnili v 8 dneh po končanem postopku javnega razpisa.

8. Če izbrani ponudnik odstopi od ponudbe oziroma ne sklene pogodbe v predpisanim roku, vplačana varščina v celoti zapade.

9. Vsa pojasnila v zvezi z razpisom lahko dobite na Občini Kranj, tel. 215-661, int. 261 ali na Domplanu Kranj, tel. 214-440, int. 45.

**KOMISIJA ZA ODDAJO
STAVBNEGA ZEMELJIŠČA**

SERVISNO PODJETJE KRAJN p.o.

Podjetje za izvajanje zaključnih obrtnih, servisnih in instalacijskih del v gradbeništvu
64000 KRAJN, Tavčarjeva 45

objavlja razpis prostih del

1. KV MIZARJA
2. KV KLEPARJA
3. SKLADIŠČNIKA

Če imate ustrezeno izobrazbo, vložite prošnjo v 8 dneh od razpisa na naslov: Servisno podjetje Kranj, p.o., Tavčarjeva ul. 45 ali osebno v kadrovsko službo podjetja. O izbiri boste obveščeni v 8 dneh po preteklu razpisa.

KRAJEVNA SKUPNOST LESCE

razpisuje natečaj za oddajo v najem

GOSTINSKEGA LOKALA

v Družbenem centru v Lescah.

Gostinski lokal ima kapaciteto 70 sedežev in možnost uporabe terase.

Kot ponudniki se lahko prijavijo gostinski delavci, državljanji Republike Slovenije.

Izklicna cena za mesečno najemnino je 2.000 DEM v tolarski protivrednosti.

Interesenti imajo možnost ogleda prostorov v torek, dne 20. 10. 1992, od 17. do 19. ure. V tem času bodo imeli možnost pridobiti tudi druge informacije.

Interesenti naj svoje ponudbe pošljijo na naslov Krajevna skupnost Lesce, Alpska 58 z označbo "za natečaj" v roku 10 dni od dneva ogleda.

24. OKTOBRSKI SEJEM KRAJN, 9. - 15. 10. 1992

- POHIŠTVO, BELA TEHNIKA,
DEKORATIVA, AKUSTIKA
- AVTOMOBILI ● KONFEKCIJA

VELIKA RAZSTAVA GOB

PS KŽK Gorenjske Kranj
Maistrov trg 11
64000 Kranj

odda v najem pisarniške oz. poslovne prostore v izmeri 160 m².

Prostori so na Bleiweisovi 2 in so zelo primerni za pisarne. So lahko dostopni in imajo parkirni prostor. Vsi prostori so ogrevani in opremljeni s telefonskimi linijami. Prostori se oddajo v najem za dobo dveh let.

PISMENE PONUDBE POŠLJITE NA GORNJI NASLOV
DO 23. 10. 1992.

Podrobnejše informacije dobite po telefonu 064/622-171.

Občina Kranj, Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve objavlja na podlagi 53. člena zakona o graditvi objektov (Uradni list SRS, štev. 34/84) in pravilnika o načinu in postopku oddaje graditve objektov (Uradni list RS, štev. 27/85).

JAVNI RAZPIS

za izbiro izvajalca brez omejitev za obnovo lokalne ceste

Trata - Praprotna Polica

1. Investitor: Občina Kranj, 64000 Kranj, Slovenski trg 1.

2. Predmet razpisa: obnova lokalne ceste L-3834 Trata - Praprotna Polica.

3. Razpisno dokumentacijo (popis del in razpisni pogoji) lahko ponudniki dvignejo na Občini Kranj, Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri Francu Markunu, soba 206, kjer lahko dobijo tudi potrebne informacije.

4. Orientacijska vrednos del znaša 2.500.000,00 SIT.

5. Predvideni rok začetka del je 2. 11. 1992, dokončanja pa 16. 11. 1992.

6. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika:

- cena za razpisana dela;
- reference pri izvajanjih takih ali podobnih del;
- ostale ugodnosti, ki jih nudi ponudnik

7. Interesenti morajo oddati ponudbe 16. 10. 1992 do 12. ure na naslov: Občina Kranj, Sekretariat za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, 64000 Kranj, Slovenski trg 1, kjer bo ob isti uri v sobi 96 tudi odpiranje ponudb. Ponudbe morajo biti oddane v zaprtih kuvertah z oznako "Ne odpiraj", ponudba za obnovo ceste Trata - Praprotna polica".

8. Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v osmih dneh od dneva odpiranja ponudb.

OBČINA KRAJN
Sekretariat za urbanizem
gradbene in komunalne zadeve

OBČINA TRŽIČ

Oddelok za prostor in okolje

RAZPIS ZA UDELEŽENCE V POSTOPKU DODELJEVANJA SOCIALNIH STANOVAJN V NAJEM

Na podlagi Pravilnika o merilih in postopkih za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem (Ur. l. RS, št. 48/92) in določil Stanovanjskega zakona (Ur. l. RS, št. 18/91) objavljamo naslednji razpis:

SPOLOŠNA DOLOČILA

Upričenec do uvrstite na prednostno listo za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem je:

1. Državljan Republike Slovenije, katerega skupni prihodek na članu družine ne presega višine, določene z veljavnimi predpisi in si zaradi razlogov, na katere ne more vplivati (da ni nezaspoljen po lastni krividi) ne more zagotoviti dohodka na družinskega člena v višini:

— za otroka do dopolnjenega sedmega leta starosti - 45 % zajamčenega osebnega dohodka

— za otroka do dopolnjenega sedmega leta do dopolnjene petnajstele leta - 52 % zajamčenega osebnega dohodka

— za otroka od dopolnjenega petnajstele leta do zaključka rednega šolanja - 65 % zajamčenega osebnega dohodka

— za odrasle osebe - 80 % osebnega dohodka.

2. da niso sami ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov, kateri morajo vsi izpolnjevati pogoj državljanstva Republike Slovenije, ki z njim stalno prebivajo, ni najemnik oz. lastnik primernega stanovanja, oz. je najemnik ali lastnik neprimernega stanovanja.

3. da ima državljan in njegovi družinski člani, ki z njim stalno prebivajo, stalno prebivališče v občini Tržič.

4. da državljan ali kdo izmed njegovih družinskih članov, ki z njim stalno prebivajo, ni lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja oz. druge nepremičnine in o tem poda pisno izjavo.

5. da državljan ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov ni lastnik premičnine, ki presega 25 % vrednosti primernega stanovanja.

KRITERIJI ZA OBLIKOVANJE PREDNSTNE LISTE

Prednostna lista se oblikuje na podlagi zapisnika o ogledu stanovanjskih razmer udeležence razpisa. O času ogleda vaših stanovanjskih razmer, v katerih bivate, boste obveščeni pisno po pošti. Poleg splošnih določil razpisa se pri udeležencu razpisa upošteva naslednje:

1. Sedanje stanovanjske razmere

— stanovanjski status udeležence razpisa (brez stanovanja, bivanje pri starših ali sorodnikih, podnjemniško stanovanje)

— kvaliteta bivanja (stanovanje nižje kategorije, kletno, podstreno, vlažno stanovanje)

— stanovanjska površina

Pri 5. točki splošnih določil se kot primerna stan

E. Bittmann

CELOVEC - CENTER
ST. VEITER STR. 16,
TEL. 9943-463-56457
GOVORIMO SLOVENSKO

■ Enostavno - avto na servis in nato po nakupih
■ originalni deli in dodatna oprema ■ avtomobili

INFRA

(bivši Motomat), CELOVEC
Siebenhügelstr. 15, tel. 9943-463-23350

MEHANIČNI DELI za vsa vozila

Vsi deli za generalno popravilo bencinskih in dieselskih motorjev za avtomobile, tovornjake, traktorje in gradbene stroje.

GOVORIMO SLOVENSKO!

JABOLKA za žganje kuhinje, prodam. Rakovec Marija, Sp. Duplje 1 14491

ZIMSKA JABOLKA za žganje ali mošt, prodam. Spodnja Besnica 154, pot na žago ali ribogojnik.

JABOLKA voščenke, neškropljene, prodam. Strahinj 65, Naklo.

ARON
NEPREMIČNINE

APRON d.o.o. Kranj

Likožarjeva 1 a
tel.: 064/214-674
fax: 064/211-887

TO in ČE 16.30 - 19
SR in PE 9 - 12

POSESTI

HIŠO v Gorenji vasi, prodam. 68-039 14250

V najem oddam STREJŠO HIŠO v oklici Kranja. 311-942, zvečer 14284

V najem oddam SKLADIŠČE v Na-

klu. 50-852 14298

Več zazidljivih PARCEL v Radovljici ugodno prodam. 83-933 14338

Starejšo HIŠO z vrtom in dve zazidljivi PARCELI na Ovsish pri Podnartu, prodam. 0609/611-870, popoldne 14342

GOZD pod Šmarjetno goro, 8500 kv.m., prodam. 311-861 14489

GOZD in več TRAVNIKOV, prodam. 79-972 14490

KUPIMO, PRODAMO, ZAMENJAVA več različnih hiš, novogradjenih in parcel na Gorenjskem. Tako KUPIMO eno družinsko hišo v Kranju z okolico. Prodamo hišo v Škofiji Liki, Strahinju, Križah, Tržiču, Podbrezjah, atraktivno hišo v Strazišču itd.; starejše hiše v Kranju, Olševku, Tržiču, Kamni gorici, Hujah, Ljubnem. PRODAMO parcele v Planini nad Horjulom, Trstenuku, Orehku, Tržički Bistrici, Ljubnem, Podblici, Bitnjan pri Kranju itd. NAJAMEMO več poslovnih prostorov v Kranju za različne dejavnosti. APRON NEPREMIČNINE, Likožarjeva 1/a, Kranj, 214-674, torek in četrtek popoldne, sreda in petek dopoldne 14547

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

ORGANIZIRA TEČAJ
CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV v kranjski
gimnaziji
začetek tečaja
bo v ponedeljek

12. 10. 1992

ob 18. uri

VOZILI BOSTE NA

SODOBNIH

VOZILIH R 5, GOLF in

motorinem kolesu YAMAHA

311-035

PRIREDITVE

GLASBO za ohjeti, nudi trio Bal. 421-498 13322

DUO igra na ohjetih, lokalih. Pester program s petjem. 70-015

KARAMBOLIRANA VOZILA
IN RABLJENI NAD. DELI

BUGAJSKI
VRBA/VELDEN ob Vrb-
skem jezeru, tel.:
9943-4274-4111

POZNANSTVA

Ne iščite partnerja drugje, oglašate se v AFRODITI ženitni posredovalnici v Kranju. Za dekleto do 30 let brezplačno. 324-258 in 51-245

TRAJNOŽARECO PEĆ Emo, novo, cena 15.000 SIT, prodam. PEĆ na olje pa brezplačno. 061/841-598 14450

Rastegljiv TROSED, cena po dogovoru, prodam. 633-365 14550

**ORGANIZIRAMO
KOMISIJSKO PRODAJO
RABLJENEGA POHŠTVA**

- OCENITEV
- PREVOZI
- DEMONTAŽA IN MONTAŽA
- PRODAJA

INF. PO TEL.: 214-554 od 9. - 12., in od 16. do 18. ure

SPORT

ČOLN Maestral 9 in Tomos 4.5, z dodatno opremo, poceni prodam. 241-242 14391

STORITVE

STAMPILKE in ZLATOTISK, Kranj, Slovenski trg 7 (delavski dom), naročila sprejemamo vsak delovnik od 8. do 14. ure, četrtek od 8. do 16. ure. Stampilke "izjave" za naročnlice lahko dobite takoj. 064/217-424 12057

FOTO QUICK - expres razvijanje filmov in fotografiranje za dokumente. Britof 296. 064/241-495

ROBLJENJE itisonov, stare obrežem po želji. Rogelj Pavel, Drolčevno naselje 21, Drolček. 217-443

ROLETE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlic, Zevnikova 5/a, Kranj. 217-937 13652

ROBLE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLE-TARSTVO BERČAN, 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ZIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska

Vabimo k sodelovanju podjetne, ambiciozne in komunikativne sodelavce za zastopanje, z dolgo tradicijo, ugledne ameriške firme.
Oglasite se 12. in 13. 10. od 9. do 13. ure, tel.: 061/349-552, EKOFORTE d.o.o. Ljubljana, Maroltova 16.

ŠKODO FAVORIT 136 L, letnik 3/1991, prevoženih 14.000 km, garažirano, z avtoradijem, cena 10.200 DEM, prodam. 801-429 14444

ZASTAVO 128, letnik 1989, lepo ohranjen, prodam. 311-843 14451

R 4, letnik 12/1986, cena 3.500 DEM, prodam. 81-827 14458

126 PGL, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. 66-270 14459

LADO RIVO, letnik 1988, cena 5.300 DEM, prodam. Krakovo 1, Naklo 14460

VOLKSWAGEN 1200, registriran, letnik 1974, zelo ugodno prodam. 51-344 14470

ARO 4 x 4, (R 18), letnik 1988, rdeč, prodam. 50-131 14481

GOLF DIESEL, letnik 1985 S paket, prodam. 74-972 14483

GOLF DIESEL, letnik 1986, bele barve, z dodatno opremo, prodam. 218-243 14499

BMW 320, letnik 1977, registriran celo leto, cena 3.900 DEM, prodam. 801-166 14500

YUGO 55 GVL, letnik 1989, cena 5.000 DEM, prodam. 241-524 14514

GOLF, letnik 12/1985, prodam. 68-712 14515

126 P, letnik 1984, prodam. 218-639 14517

GOLF S PAKET, letnik 1984, lepo ohranjen, prodam. 78-919

SUPER UGODNO!

NEMŠKI TV
SATELITSKI SISTEMI
DO 25 OBROKOV

Antena: 80 x 90
Sprejemnik: 136 kanalov

"SATEX" TEL.: 48-570

R 4, letnik 1984, prodam. 311-188 14519

ZASTAVA 128, letnik 5/1989, dobro ohranjen, 30000 km, prodam. 891-118 14522

LADO 1300, letnik 1985, prodam. 327-476, po 15. uri. 14534

LADA SAMARA 1300, troje vrata, pet prestav, letnik 1990, prodam. 84-012 14538

LADA NIVA, registriran 1 leto, lepo ohranjena, vzdrževana, prodam. Triglavská 12. 241-178, po 19. uri. 14539

GOLF 13 bencin, letnik 1989, prodam. Zariška 13, Družkov, Kranj 14546

ZAPOSLITVE

Državna Založba Slovenije išče resne in komunikativne osebe za delo na terenu, s šolskimi učili. Možna tudi redna zaposlitev. Zagotvoritveni osebni dohodek 70.000 SIT, tedensko izplačilo. Inf: petek in ponedeljek od 20. do 22. ure. 84-655 13375

ČE STE BREZ SLUŽBE IN BI Ž PRIDNIM DELOM RADIL VELIKO ZASLUŽILI SE JAVITE ZA ZA- STOPNIKA "SLOVENSKE KNJI- GE". PISNE PRIJAVE: SLOVEN- SKA KNJIGA, LITIJSKA 33, 6100 LJUBLJANA (g. BOŽIČ BRANE)

SLIKOPLESKARJA, PEČARJA ali FANTA za priučitev, takoj zapo- sim. 633-816 - Škofja Loka 14118

Takoj zaposlim NATAKARICO in ŽENSKO ali MOŠKEGA za pomoč v kuhinji. Delo po pogodbi ali za določen čas. 325-545 14181

RUBIN d.o.o.

BETONOVNA 44

KOKRICA

tel.: 064 215-545

SPREJEMA V KOMISUJSKO PRODAJO TEHNIČNE

PREDMETE.

LAHKO PA KUPITE NOVO

SPORTNO OPREMO.

Vsem dan od 8. - 19. ure

robova od 8. - 13. ure

MALI OGLASI, OBVESTILA

ZELITE sodelovati z enim največjih koncerrov na svetu? Ste sposobni prodajati, kar je najvažnejše na evropskem trgu in prvič pri nas? Oglasite se nam na telefon: 82-133

Iščemo ZASTOPNIKE za prodajo tehničnega artikla za področje Gorenjske. 214-115 14270

DELO V STREZBI dobri simpatično delke. Zaželen lasten prevoz. 326-231, od 8. do 12. ure 14275

Honorarno DELO dobri prijetno DEKLE, v Kavabar v Škofji Loki. 632-928 14306

Honorarno zaposlim ZIDARJA. 78-798, od 17. do 18. ure 14329

Več simpatičnih NATAKARIC in NATAKARJEV ter OSEBJA za čiščenje in pomivanje posode zaposlimo v novi restavraciji. 83-933

Zasebno podjetje pogodbeno zapisu izkušenega ZIDARJA. 58-094 14340

Kogar zanima AKVIZITERSKA PRODAJA zanimivih artiklov, se javite na 43-583, od 12. do 15. ure, v petek 14364

Iščem DELO na domu (sestavljanje, pakiranje, lepljenje). 41-244 14369

Zaposlim KUHARJA ali KUHARIČA. 49-330, po 14. uri 14400

Pridno in natančno ŠIVILJO za otroško konfekcijo, iščem. 622-189 14482

Honorarno zaposlim KOMERCIJALISTA za ekskluzivno prodajo nemškega artikla. Pogoji: znanje nemščine, telefon, avto, poznavanje zunanjetrgovinskega poslovanja. 74-612, od 15.30 dalje

Iščem pomoč v GOSPODINJSTVU in VARSTVU za dva otroka. 75-618, v soboto 14442

Zaposlim SKLADIŠČNIKAI Šifra: NATANČNOST 14486

Zaposlim ADMINISTRATORKO! Šifra: SAMO RESNO 14497

KUHARJA za peko pizz in KUHARIČA, z izkušnjami, iščem. 49-220 14536

KOMUNIKATIVNIM OSEBAM z lastnim prevozom nudimo redno delovno razmerje. 78-269, zvezcer. 14541

Podjetje M M - Style d.o.o. proizvodnja obutve, Tržič, razpisuje prosta dela in naloge: PREŠIVALKA, pogoji: znanje šivanja na obutvenih strojih; ČEVLJARSKI DELAVEC - za dela v obutveni stroki. Po uspešno opravljeni preizkusni dobi možna redna zaposlitev. 50-366 14544

Honorarno zaposlimo DEKLE v trgovini na Bledu. 73-408 14549

Nudim dobro plačano honorarno delo na terenu. 214-762

Iščemo kvalificirane šivilje za overlock in stepp stroje v Nemčiji za dobo tri mesece. 064-311-948

ZIVALI

Mladič PEKINEZA, stare 9 tednov, čistokrvne, brez rodovnika, prodam. 215-701 13980

MUCKE, prodam. 65-680, poldom. 14214

PRASICA za zakol, prodam. Velenovo 25, Cerkle 14215

PRASICE, težke od 20 do 100 kg in črnobelna BIKCA, prodam. 57-280 14217

KRAVO simentalko, s prvim teletom ali brez, prodam. 64-114

TELICKA, starega 10. dni, kupim. 65-342 14226

Nemške DOGE, zelo ugodno prodam. 621-938, po 15. uri 14231

KOZO, srnaste pasme, prodam. 48-090 14240

SVINJO, težko 300 kg, ki je dva-krat prasila, prodam. 49-540

KOKOŠI za zakol ali nadaljnjo rezo na KLETKE, prodam. Mali Franc, Zg. Duplice 42 47-139 14259

BREJE OVCE ali JAGNJETA za zakol ali nadaljnjo rezo, prodam. 061/614-217 14294

TELICO simentalko, staro 7 dni, kupim. 58-385 14309

TELICKO simentalko, staro 7 tednov, prodam. Breg 8, Preddvor

Dva BIKCA simentalca, 180 kg, prodam. 632-600 14341

NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, prodam. 57-281 14344

TELICO simentalko, staro 9 mesecev, prodam. Teran, Trstenik 33

PURANE za meso, prodam. 241-189 14354

TELETA, starega 3 mesece, prodam. 64-360 14356

TELICE v 7. mesecu brejosti, po izbiri, prodam. Jerala, Podbrezje 218, Duplice 14359

KRAŠKE OVČARJE, mladiči stare 10 tednov, z rodovnikom, cepljene, ugodno prodamo. 891-068, po 20. uri 14376

TELICKO, staro 9 tednov, simentalko, za nadaljnjo rezo ali zakol, prodam. Jama 31, Mavčice 14378

DOBIVO SE JARKICE, Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj

KRAVO simentalko, brez 9 mesecev, prodam. Topole 28 14381

Enoletne KOKOŠI, za zakol ali nadaljnjo rezo, poceni prodam. Strahinj 64, Naklo 14385

ZLATEGA PRINAŠALCA, mladiča z rodovnikom, prodam. 45-732

BIKCE, težke od 170 - 200 kg, za zakol ali rezo, prodam. Kuhar, Ambrož 5 14524

Dve KOZI, prodam. 51-087 14528

NEMŠKEGO OVČARJA, prodam. Hraste 56, Smlednik 14530

BIKCA, črnobelna, prodam. Visoko 71 14531

Enoletne KOKOŠI za nadaljnjo rezo ali za zakol, prodam po ugodni ceni. Drinovec, Strahinj 38, Naklo 14511

TELICKO, težko 160 kg, prodam. 65-324 14516

JARKICE tek pred nesnostenje in bele PIŠČANCE, prodam. Hraste 5, Smlednik 14520

BIKCE, težke od 170 - 200 kg, za zakol ali rezo, prodam. Kuhar, Ambrož 5 14524

Dve KOZI, prodam. 51-087 14528

NEMŠKEGO OVČARJA, prodam. Hraste 56, Smlednik 14530

BIKCA, črnobelna, prodam. Visoko 71 14531

OPRAVIČILO!

Pri zahvali ob smrti PETRA KALANA je prišlo do neljube napake. Pravilno se glasi: Ob prezgodnjem izgubi našega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica Petra Kalana se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sedom, prijateljem in vsem, ki STE ga v času njegove hude bolezni obiskovali in mu lajšali trpljenje.

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje, tvoje je bilo življenje...

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, očeta in brata

FRANCA STRAHANA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za nesobično pomoč, izražena sožalja in darovan cvetje. Hvala delavcu Mercatorja - KŽK Kmetijstvo Kranj, profesorjem in učencem 8. b razreda Šenčur. Hvala gospodu Drakslerju za govor, gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti.

Zalujoči: vsi njegovi

Šenčur, dne 11. septembra 1992

ZAHVALA

V 91. letu

Koliko je vreden tolar

menjalnica	valuta, nakupni / prodajni tečaj				14/23
	DEM	ATS	HRD		
Abanka Kranj (Tržič, Jesenice)	57,85	58,70	8,18	8,29	
Aval Bled	58,00	58,60	8,20	8,30	—
COPIA Kranj	—	—	—	—	—
CREDITANSTALT N. banka Lj.	58,10	58,70	8,25	8,40	—
D-D Publikum Kranj	58,10	58,79	8,17	8,30	19/25
EROS (Stari Mayer), Kranj	58,00	58,60	8,10	8,25	20/25
Geoss Medvede	58,00	58,60	8,15	8,30	15/26
Hranilnica LON, d. d. Kranj	57,90	58,45	8,10	8,25	—
HIDA - tržnica Ljubljana	58,25	58,60	8,22	8,29	18/24
Hipotekarna banka, Jesenice	57,80	58,85	8,10	8,30	19/27
INVEST Škofja Loka	57,80	58,80	8,19	8,36	17/26
LB - Gorenjska banka Kranj	57,35	58,90	7,99	8,37	—
Lorema Bled	—	—	—	—	—
Merkur - Partner Kranj	57,47	58,89	8,16	8,37	—
MIKEL Stražišče	58,20	58,55	8,16	8,27	21/23
Otok Bled	58,00	58,55	8,13	8,27	19/25
Poštna banka, d. d. (na poštah)	57,00	58,49	7,80	8,25	—
SHP - Slov. pos. in hran. Kranj	57,90	58,60	8,15	8,28	—
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	58,05	58,30	8,25	8,28	18/26
Sloga Kranj	57,90	58,60	8,08	8,28	—
Slovenijaturist (Jes., Boh. Bistrica)	58,00	58,60	8,17	8,27	15/24
WILFAN Kranj	58,10	58,50	8,15	8,30	—

Ljubljanska borza: Na torkovi dražbi je bilo najbolj živahnog trgovjanje z državnimi obveznicami prve izdaje, saj je lastnike zamenjalo kar 5.460 lotov, tečaj pa je s 117,1 padel na 116,7 odstotka. Pri državnih obveznicah druge izdaje je bil promet manjši, saj so prodali 940 lotov, tečaj pa je ponovno narastel s 79,7 na 81 odstotkov. Med obveznicami na prostem trgu je premet največji z obveznicami občine Laško, prodali so kar 1.246 lotov, z 80,6 pa so se podražile na 81 odstotkov. Z obveznicami Gorenja je bilo 946 lotov prometa, podražile so se z 82,9 na 83,3 odstotka. Na prostem trgu delnic je bilo spet največ prometa z delnicami brokerske hiše Nika, prodali so 12 lotov, podražile pa so se s 17.292 na 17.600 tolarjev. Prodali so še 10 lotov delnic SKB banke, ki so se podražile s 53.920 na 54.300 tolarjev. Pri kratkoročnih vrednostnih papirjih prometa z blagajniškimi zapisi Banke Slovenije ni bilo, prav tako ga ni bilo z dvojki.

Zlata borza: Na dražbi plemenitih kovin je zlato ohranilo svojo ceno, natančno 1.000 tolarjev za gram, prodali pa so le 4 lote. Med zlatimi kovanci so prodali le šest lotov zlatih avstrijskih dukatov.

Na četrtkovi dražbi je bil promet ponovno največji z državnimi obveznicami prve izdaje, lastnike je zamenjalo okrog 7.000 lotov, tečaj pa je ostal pri 116,7 odstotku. Podražile pa so se državne obveznice druge izdaje, z 81 na 82,3 odstotka, prodali so 2.502 lotov. Na prostem trgu obveznic je bilo trgovjanje spet najbolj živahnog z obveznicami občine Laško, prodali so kar 4.180 lotov, cena pa jim je s 81 padla na 79,8 odstotka. Na drugem mestu po prometu so bile obveznice občine Zagorje, prodali so 370 lotov, podražile pa so se z 78,6 na 80,2 odstotka. Dokaj živahnog je bilo trgovjanje na prostem trgu delnic, promet je bil spet največji z delnicami brokerske hiše Nika, značilno je 80 lotov, podražile pa so se s 17.600 na 17.831 tolarjev. Lastnike je zamenjalo tudi 60 lotov delnic Rogaške, vredne so bile 2.300 tolarjev, ter dva lota delnice SKB banke, ki jih je vrednost s 54.300 narasla na 55.000 tolarjev.

Promet s kratkoročnimi vrednostnimi papirji je bil skromen, prometa z blagajniškimi zapisi Banke Slovenije v tuji valuti ni bilo, nekaj pa ga je bilo z dvojki, zlasti z manjšimi.

SLOVENIJA IN SVET

V Goepingenu je bilo srečanje slovenskih društev iz Nemčije

Domovina ne bo nikomur ukazovala

Tako je predstavnikom slovenskih društev, posvetnih in cerkvenih ter konference Svetovnega slovenskega kongresa v Nemčiji zagotovil minister za Slovence po svetu dr. Janko Prunk.

Goepingen, 4. oktobra: Če bi na srečanju v Goepingenu pri Stuttgartu v nemški pokrajini Baden - Wuertenberg, kjer je ob Bavarski največja koncentracija Slovencev (v najbogatejši nemški deželi jih je okrog 12.000), iskali pozitivne plati, je vsaj ena nedvoumna: za skupno mizo so ob odprtju dialogu sedli predstavniki posvetnih slovenskih združenj, cerkvenih društev, predstavniki konference Svetovnega slovenskega kongresa za Nemčijo, duhovniki in učitelji slovenskega dopolnilnega pouka, minister za Slovence po svetu v slovenski vlad in predstavnik slovenskega veleposlanstva iz Bonna. Dolga leta blokirani dialog kot posledica političnih delitev v domovini je, vsaj po srečanju v Goepingenu sodeč, presezen, čeprav je prepad med slovenskimi društvami v Nemčiji še vedno globok, vendar preostljiv. Če so se pred nastopom demokracije v Sloveniji slovenska društva in njihovi člani delili na od oblasti v matični domovini privilegirane "klubovce" in "cerkvenjake" (društva pod okriljem slovenske Cerkve), so danes "rdeči" in "črni", s tem da so postali rdeči člani slovenskih posvetnih društev, ki pa so bili pred demokracijo za mnoge v domovini črni. Čeprav je bilo tudi na tokratnem srečanju izrečenih nekaj takih očitkov in ostrih besed, je bilo doseženo soglasje, da domovina Slovencev na tujem ne bo delila, da so zanj vsi Slovenci in da imajo vsa društva pravico do delovanja, avtonomnosti in različnosti. Društva drug drugemu ne bodo zapirala vrat, ampak bodo skušala graditi na zaupanju, medsebojnem spoštovanju in sodelovanju, kadar gre za skupne slovenske stvari, ali tako, kot je dejal dr. Prunk: Vsi smo Slovenci, čeprav se v posameznih stvareh ne ujamemo, saj s tem dokazujemo, da postajamo moderen narod, brez medsebojne ljubosumnosti. ● J. Košnjek

Kranjski komunalci poročajo

Dokazov o okužbi vode ni

Kranj, 8. oktobra: Na torkovi seji kranjskega izvršnega sveta je bila na dnevni red kot izredna točka uvrščena problematika morebitne okuženosti vode iz izvirov pod Krvavcem. Raziskave suma niso potrdile, ni pa ta možnost povsem izključena.

Kot je poročal kranjski vladni direktor javnega podjetja Komunala inž. Jože Pešak, so takoj po obvestilu Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske o povečanem obsegu črevesnih obolenj na območju Cerkelj in Senčurja, skupaj s soupravljalcem vodovoda iz izvirov pod Krvavcem, Komunalu Domžale ter pristojnimi inšpekcijskimi službami, naročili dodatno preiskavo pitne vode. Ker so v zavodu v blatu oboleli izolirali okužbo z lambliolo (gre za pražival), so izvedli filtriranje vode z makromolekularnimi siti, vendar prisotnosti lamblije niso ugotovili. Okužba s tem niso izključili, saj obstaja možnost občasnega vnosa ob večjih deževjih. Vodo stalno klorirajo, pri čemer pa je potrebno vedeti, da so spore

osumljene lamblije proti temu odporne. Edini možni ukrep je v tem primeru prekuhanje vode, ki ga priporočajo - navodila o tem daje izključno zavod za socialno medicino in higieno - v delu Cerkelj in višjeležečih krajih, zlasti tam, kjer je zmanjšalo vode.

Sicer pa smo slišali, da se v Kranju pije izredno kvalitetna trda voda, ki bi bila celo, podobno kot razvita Julijana iz Karavanškega predora, prima na za stekleničenje. Problematični so le nekateri viri, v katerih površinska voda prehitro ponikne in upravljalci si prizadevajo za njihovo nadomestitev. Črevesna obolenja so vsakotni poletni pojav, ki ga je velika letošnja suša le nekoliko bolj zamaknila v jesen. ● Š. Ž.

Težko pridelati, težko prodati

Letošnja poletna suša, ki je samo v kranjski občini povzročila za več kot pol milijarde tolarjev škode, je najlepši dokaz, da je zelo težko delati (pridelovati) v "tovarni brez strehe" in da je proizvodno in poslovno tveganje veliko. In če je že od nekdaj v takšni "tovarni" težko delati, pa je v zadnjih letih pridelano vse težje tudi prodajati. Kmetovalci, ki so se v času socializma in socialistične Jugoslavije navadili (razvadili), da so vse, kar so pridelali, tudi zlahka spravili v promet, se zdaj, ob precejšnjih presežkih mleka in krompirja zaskrbljeno sprašujejo, ali bodo jutri pojutrišnjem, prihodnjem letu še lahko vse pridelki tudi prodali. Poletno-jesenska idila, ko so težki tovornjaki s kmečkimi dvorišči odvajali krompir (v Istro in Dalmacijo), se je malce pokvarila; ob cestah je namreč videvati table, ki vabijo na dvorišča k nakuju krompirja tudi "male kupce". Tudi taki, ki spravijo v prtljaznik avtomobila nekaj vreč krompirja, zdaj nekaj veljajo. Dobrodoši so že zato, ker so pripravljeni za kilogram odsteti od 18 do 25 tolarjev ali kar precej več kot v zadružah, kjer ga v glavnem odkujujo po 15 tolarjev. Čeprav so kmetje ustanovili zadruge, bo toča, susa, povodenj, kaj drugega?

Letos je slovensko kmetijstvo močno prizadelo sušo. Komisije so se zagnale v delo, ocenili škodo in prišle do števil, ki so visoke, skorajda astronomiske. Vlada je že sprejela nekaj ukrepov za omilitev posledic (regresi, olajšave), nekaj jih verjetno bo, po svojih denarnih možnostih pa pomagajo tudi občine. Pomoč prihaja precej razdrobljeno in v različnih oblikah, nekaj je še obljubljene, kmetje pa bi že zdaj radi vedeli, koliko jo bo vse skupaj. Ne samo zato, ker se bojijo, da ne bi vsega postavila na glavo kakšna nova povodenj ali podobna naravna katastrofa, ampak predvsem zato, da bi lažje izračunali, koliko krme bodo zmogli kupiti oz. koliko živine bo treba dati iz hleva. Da bi z odločitvami preprosto čakali na spomlad, ko se bo v senikih in silosih najbolje pokazalo, koliko pridelka je pobrala letošnja suša, pa bi bilo nespetno! ● C. Zaplotnik

Šola za begunske otroke v Škofji Loki

Brez zvezkov, učbenikov

Škofja Loka, 9. oktobra: V pondeljek se je v škofjeloškem begunskem zbirnem centru v nekdanji vojašnici začel pouk za begunske otroke. Solo obiskuje 150 učencev od prvega do osmega razreda.

Za pouk so v centru opremili tri prostore, opremo so jim odstopili v dijaškem domu ter v osnovni šolah v Gorenji vasi in Železnikih. Pouk je prevzelo pet beguncov, učiteljev. Ravnateljica Samija Čustović iz Mostarja je povedala, da gre v bistvu za internoto šolo, njen glavni namen je, da šoloobvezni begunci ne bi izgubili popolnega stika s poukom.

S knjigami in drugimi potrebščinami za pouk so zelo skromno založeni, nimajo niti dovolj zvezkov, svinčnikov. Delajo po našem programu (matematika, fizika), za druge predmete je težje. Knjige pričakujejo iz Sarajeva. Dotlej se bo moral vsak učitelj znati po svoje. Davorin Nožič iz Sarajeva pravi: »Dobil bom slovenske knjige in jih prevajal.» Drugi se bodo zadovoljili s kosom papirja, dokler slovensko ministrstvo za šolstvo in šport ne bo odprlo uradne šole zanje.

Skofjeloški Rdeči križ bo prek aktivov RK po škofjeloških osnovnih šolah zbiral zvezke in druge potrebščine za begunske otroke. Morda bi se jim v tej humani akciji pridružili tudi drugi gorenjski šolarji? ● H. Brudar, foto: D. Gavzoda

Lokafila 92

Škofja Loka - Jutri, v soboto, ob 10. uri bodo v galeriji Loškega gradu odprli državno filatelistično razstavo, ki jo prireja Filatelistično društvo Lovro Košir iz Škofje Loke in Filatelistična zveza Slovenije. V dvorani stolpa se bodo nekaj kasnejših delegatov zbrali na skupščini Filatelistične zveze Slovenije. V grajski kapeli pa bo ves dan potekalo srečanje filatelistov in menjava znakov. Razstava bo odprta vsak dan med 9. in 17. uro do 18. oktobra.

Sejem in gobarska razstava

Kranj, 9. oktobra: Danes (petek) se v Kranju začenja tradicionalni 25. Oktobrski sejem, ki bo tokrat v večnamenski dvorani Gorenjskega sejma, na njem pa razstavlja več kot 60 neposrednih, sicer pa več kot 100 vseh razstavljalcev. Ponudba po ugodnih prodajnih pogojih je pestra - od tehničnega blaga, bele tehnike, pohištva, obrtnih izdelkov avtomobilov in ozimnice. Domus je pripravil razstavo Ogrevanje s plinom, Center za likovno dejavnost Kranj likovno razstavo, Gobarska družina Kranj pa veliko Gobarsko razstavo. Vstopnina za sejem je 100 tolarjev, za odrasle obiskovalce Gobarske razstave pa 50 tolarjev. ● A. Ž.

GORENJSKI GLAS

V sodelovanju s Cestnim podjetjem Kranj pripravljamo javno okroglo mizo

CESTE, KOLOVOZI, STEZICE ALI KAM VODIJO GORENJSKE CESTE?

Sodelovali bodo gorenjski poslanci, predsedniški kandidati, minister za ceste Marjan Krajnc, predsedniki občinskih vlad z Gorenjskega, vsi, ki so na Gorenjskem odgovorni za ceste, novinarji in vsi, ki boste želeli karkoli vprašati ali povedati. Vabljeni zlasti predsedniki in drugi funkcionarji krajevnih skupnosti.

Pogovor bo vodil poslanec Emil Milan Pintar.

Okrogla miza bo v petek, 16. oktobra, ob 17. uri v hotelu Bellevue na Šmarjetni gori nad Kranjem. Cestarji obljubljajo, da bo cesta prevozna, v hotelu pa dobro postrežbo.